

DE STER

98E JAARGANG NUMMER 5 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MEI 1998

DE KINDERSTER

OP DE OMSLAG:

Voormslag: Michael J. Deas, Rebekka bij de bron.
Achteromslag: Dennis Smith, Valdoening.

OMSLAG VAN DE KINDERSTER:

Illustrator: Tadd R. Peterson

ARTIKELN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: DE ZUIVERENDE WERKING VAN TEGENSPOED PRESIDENT JAMES E. FAUST
- 16 GEDENK DE SABBATDAG D. KELLY OGDEN
- 24 WAAKZAAMHEID TEGEN GEWELD HAROLD OAKS
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: ZION OPBOUWEN DOOR VERBONDEN TE SLUITEN EN VERORDENINGEN TE ONTVANGEN
- 26 DE PROFEET AAN HET WOORD
- 34 TERUGKOMEN DON L. SEARLE
- 42 VROUWEN MET GELOOF

VOOR DE JONGEREN

- 10 WELKOM OP RIZAL HIGH LAURY LIVSEY
- 28 VRAAG EN ANTWOORD: WAAR MOETEN WE IN DE SCHRIFTEN NAAR ZOEKEN?
- 33 MORMORANDUM: FAMILIEFOTO
- 40 MIJN LEVEN VERANDEREN JUAN ANTONIO FLORES
- 48 UIT EEN VAN DE BESTE FAMILIES KAY HAGO

DE KINDERSTER

- 2 VAN VRIEND TOT VRIEND: OUDERLING DALLIN H. OAKS
- 4 PARTICIPATIEPERIODE: HIJ SPREEKT TOT MIJ SYDNEY REYNOLDS
- 6 VERHAAL: DE ZUS VAN TESSA BROUWER TRACY WRIGHT
- 10 VEEL PLEZIER!
- 12 OP JEZUS GAAN LIJKEN: DE FAMILIE SAGASTUME CORLISS CLAYTON
- 14 VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON: HOE WE HET BOEK VAN MORMON GEKREGEN HEBBEN

ZIE BLZ. 16

ZIE BLZ. 42

MEI 1998 98e jaargang Nummer 5
DE STER 9895-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Road der Twaalv:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Jack H. Gosnell

Adviseurs: Jay E. Jensen, John M. Madsen

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighston

Directeur planning en redactie: Brian K. Kally

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner

Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson

Redacteur: David Mitchell, DeAnne Walker

Adjunct-redacteur: Jennifer Greenwood

Roster: Maryann Martindale

Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki

Art-director: Scott Von Kampen

Vormgeving: Shirri Cook

Productie manager: Jane Ann Peters

Productie: Reginald J. Christensen, Denise Kirby,
Todd R. Peterson

Vertaling:

CPB Vertaalbureau

Heschepead 1, NI-5341 GS Oss

Telefoon: 0412-690490

Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:

Nieuwsredactie: Margriet Noot

Verdlaan 33

5384 CH Heesch

Telefoon: 0412-457050

Kopij lijst op diskette overleveren.

Abonnementenadministratie:

Administratrice: R. de Kock-Goudberg

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 030-6053804

Fax: 030-6000502

Abonnementprijs:

Nederland: NLG 22,00 Belgis: BEF 390,00. Het jaar-
abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt
automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart
(Belgis: stortings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek
Kerken/nuar: International Magazines, 50 East North
Temple, Floor 25, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA.

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in
het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans,
Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees,
Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de
twee maanden in het Indonesisch en Thais; en eens per
kwartaal in het Bulgaars, Cebuano, Fijisch, Gilbertees,
Hongaars, Lituaans, Pools, Roemeens, Russisch, Tagelogs,
Tajisch, Oekraïens en Vietnamees.

Uitgever:

©1998 De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der
Laatste Dagen

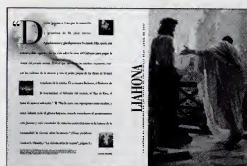
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde
Staten van Amerika.

Informatie voor abonnees in de VS:

May 1998 vol. 98e no. 5, DE STER (ISSN 1044-3431) is
published monthly by The Church of Jesus Christ of
Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City,
UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year;
Canada, \$14.00. Periodicals Postage Paid at Salt Lake
City, Utah. Sixty days' notice required for change of
address. Include address label from a recent issue;
changes cannot be made unless both old and new
address are included. Send USA and Canadian subscrip-
tions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church
Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-
0368. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit
card orders (Visa, MasterCard, American Express) may
be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

POST

GETUIGENIS GEVEN

De boodschap van het Eerste Presidium, 'Het is belangrijk om te getuigen', van president James E. Faust, in het maartnummer van 1997, heeft mij diep getroffen. Voordat ik de *Liahona* (Engels) in de bus kreeg, had ik mij al voorgenomen moediger te zijn in het geven van mijn getuigenis. Ik ben het enige lid van de kerk thuis, en het is niet altijd makkelijk om je getuigenis te geven. Maar ik weet wel dat ik gezegend en gesterkt word als ik doe wat president Faust voorstelt.

*Christie Leigh Oliveros,
wijk Cebu City I,
ring Cebu City (Filipijnen)*

ZENDINGSVOORBEREIDINGEN

Ik heb net het eerste nummer van *A Liahona* (Portugees) binnengekregen, en ik ben blij dat de kerk een dergelijk blad uitgeeft. Ik ben van plan een voltijdzending te vervullen en ben er zeker van dat de artikelen in *A Liahona* me daarbij van pas kunnen komen. Ik ben dankbaar dat ik lid mag zijn van de ware kerk en voor de zendingen die me die prachtige lessen hebben gegeven.

*Marcilene Rodrigues Alves,
gemeente Divinópolis,
ring Contagem (Brazilië)*

PRACHTIG EN BINDEND

De *Liahona* (Spaans) is een prachtig blad. Elke maand staan er prachtige foto's van kunstwerken in. Ik vond vooral de omslag van het aprilnummer van 1997, *Ecce Home (Zie de man!)* van Antonio Ciseri uit de bus of metro, en dan vragen de mensen wat ik lees. Dat stelt mij in de gelegenheid om ze te laten zien hoe mooi het blad is.

Ik zie ook graag afbeeldingen van de kunstwerken die de leden van de kerk maken. Ik bekijk ze aandachtig en steevast voel ik bewondering voor de manier waarop de kunstenaars geestelijke zaken weten uit te beelden. Voor hen die ver van de hoofdzetel van de kerk af wonen, is de *Liahona* het podium waarop zij die schilderijen en kunstwerken kunnen bewonderen.

Door het tijdschrift voel ik dat ik deel uit maak van het wereldwijde werk van de kerk. Door de artikelen van en over leden in andere landen wordt ik herinnerd aan de raad van de Heer om naar eenheid te streven: 'Zijt één; en indien gij niet één zijt, zijt gij de Mijnen niet' (LV 38:27).

*Simón González,
wijk Monte Rey,
ring Montreal Quebec (Canada)*

DE ZUIVERENDE WERKING VAN TEGENSPOED

President James E. Faust

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Toen ik jaren geleden als jurist werkzaam was, heb ik de B.V. van een van de auto-dealers in ons gebied opgericht. Ik heb jarenlang als juridisch adviseur en als lid van de raad van bestuur gefungeerd, totdat een van mijn zoons op een dag de taak van juridisch adviseur overnam. Toen we een keer samen het bedrijf bezochten, zag ik de prachtige, glimmende en dure nieuwe auto's netjes in rijen opgesteld staan. Uit bezorgdheid zei ik tegen de eigenaar dat als hij de auto's niet snel verkocht de hoge financieringskosten de winst zouden verminderen. Mijn zoon zei: 'Pa, zo moet je het niet bekijken. Je moet naar de totale winst kijken die al die auto's kunnen genereren.'

Hoewel hij waarschijnlijk gelijk had, kwam de gedachte bij mij op dat mijn zoon nog nooit een economische depressie had meegemaakt. We keken allebei met andere ogen naar de rijen auto's, omdat ik de enorme economische depressie in de jaren dertig had meegemaakt. Ik kan maar niet vergeten dat schulden een harde leermeester zijn.

We hebben een aantal jaren vlak bij een uiterst ervaren monteur gewoond.

**We hebben in dit leven
allemaal onze momenten
van moeilijkheden en
groeï. Deze beproevingen
zijn noodzakelijk. Het zijn
ervaringen om van te
groeien. Hoewel het
momenten van erge pijn
en lijden zijn, zijn het ook
momenten om dichterbij
God te komen. Het lijden
van de Heiland in
Getsemane was zonder
twijfel het ergste lijden dat
een mens heeft ervaren.
Toch kwam daar de
grootste zegen uit voort,
namelijk de belofte van
eeuwig leven.**

Hij en zijn vrouw hadden besloten om nooit schulden aan te gaan. Dat besluit kwam voort uit bittere herinneringen. Toen ze pas getrouwd waren en kleine kinderen hadden, sloeg de enorme economische depressie toe. Ondanks al zijn ervaring kon hij geen baan vinden. De bank executeerde de hypotheek en ze woonden tijdens de depressie in een kippenhok. Omdat hij zo handig was, kon hij het nog enigszins bewoonbaar maken.

Veel mensen in deze generatie hebben de zuiverende werking van tegenspoed niet volledig ervaren of leren waarden. Velen hebben nog nooit echte honger ervaren. Toch ben ik er van overtuigd dat er een noodzakelijk zuiveringsproces uit tegenspoed kan voortkomen dat ons begrip en onze ontvankelijkheid vergroot en waardoor we christelijker worden. De Britse dichter George Gordon Byron heeft gezegd: 'Tegenspoed is het eerste pad naar de waarheid' (*Don Juan*, canto 12, stanza 50). Uit het leven van de Heiland en uit het leven van zijn profeten kunnen we duidelijk en zonder meer leren hoe noodzakelijk tegenspoed eigenlijk is om een bepaalde mate van grootsheid te kunnen bereiken.

De Britse staatsman Edmund Burke heeft de rol van tegenspoed duidelijk gedefinieerd toen hij zei: 'Tegenspoed is een onverbiddelijke leermeester, aan ons gegeven door iemand die ons beter kent dan wij onszelf kennen, en die ook meer van ons houdt (. . .). Hij die met ons worstelt, sterkt ons zenuwen en verscherpt onze vaardigheden. Onze tegenstander wordt onze hulp. Door deze (. . .) strijd met tegenspoed leren wij het doel van ons leven beter kennen, en worden we aangespoord om er in al onze betrekkingen rekening mee te houden. We zullen niet de kans krijgen om oppervlakkig door het leven te gaan' ('Reflections on the Revolution in France', in *Edmund Burke*, Harvard Classics, 50 delen [1909], deel 24, blz. 299-300).

Veel heiligen der laatste dagen kunnen met moeite de eindjes aan elkaar knopen; en dat kan bijzonder pijnlijk zijn. Vanuit hun standpunt klinkt het misschien hard om te zeggen dat deze ervaring goed kan zijn, en dat er in voorspoediger tijden geanimeerd op kan worden teruggekeken. Een uiterst succesvolle neef van mij moest toen hij rechten studeerde vaak bij kaarslicht studeren omdat hij en zijn vrouw geen geld voor elektriciteit hadden.

Jaren geleden heb ik een artikel gelezen over een Afro-Amerikaan die zich vanuit nederige omstandigheden heeft opgewerkt tot jurist in de raad van bestuur van General Motors, zonder twijfel een van de meest lucratieve en prestigieuze maatschappelijke posities die een jurist kan bereiken. Als kind was hij arm. Hij moest zijn opleiding door heldhaftige inspanningen en onder erbarmelijke omstandigheden voltooien. Hij had vaak een paar zware, vieze baantjes naast zijn studie om de eindjes aan elkaar te knopen. Er wordt hem nu weleens gevraagd of hij zich niet bezwaard voelt om een van de hoogstbetaalde banen ter wereld te hebben. Zijn antwoord is 'nee'. Hij zegt dat de meesten op dat niveau zich net als hij vanuit de armoede door moeilijkheden, bedreigingen en ontmoedigingen hebben opgewerkt. Tegenspoed is het vuur des smelters dat ijzer buigt en staal temperet.

President David O. McKay heeft gezegd: 'Er zijn mensen die zoveel tegenspoed hebben dat ze zich verslagen voelen en zich zelfs gefrustreerd gaan gedragen. Maar als ze er goed bij stilstaan, kan hun tegenspoed een middel tot geestelijke groei zijn. Tegenspoed zelf kan ons tot God en geestelijke groei leiden in plaats van er vandaan. En ontbering kan een bron van kracht worden als wij geestelijk en verstandelijk fris blijven' (*Treasures of Life*, samengesteld door Clare Middlemiss [1962], blz. 107-108).

Ik wil graag een paar punten noemen waardoor wij gelukkig kunnen worden, ongeacht onze rijkdom of armoede:

1. Wees niet volledig afhankelijk van aardse bezittingen. Misschien moeten we een fiets kopen in plaats van een auto. Misschien moeten we lopen in plaats van fietsen. Toen ik jong was, moesten we soms magere melk in plaats van volle melk drinken.

2. Leer om zonder bepaalde dingen te leven, en zorg voor een financiële reserve om op terug te vallen.

3. Waardeer de geweldige gaven van God in de natuur: de pracht van de aarde, het sprekende getuigenis van God in de zonsopgang en de zonsondergang, in de bladeren, in de bloemen, in de vogels en in de dieren.

4. Zorg voor meer lichaamsbeweging, zoals wandelen, hardlopen, zwemmen en fietsen.

GREG K. OLSEN, JOSEPH SMITH IN DE GEVANGENIS VAN LIBERTY

5. Neem een hobby die u thuis kunt uitoefenen om uw gedachten en uw hart bezig te houden.

6. Betaal tiende en andere gaven. Als we dit gebod onderhouden, wil dat niet zeggen dat we rijk zullen worden, want er is geen garantie tegen economische problemen. Maar we zullen moeilijke tijden beter kunnen doorstaan, we zullen de vastberadenheid en het geloof hebben om het te begrijpen en te accepteren en we zullen ons meer één voelen met de Heiland waardoor onze innerlijke kracht en onze evenwichtigheid zullen worden gesterkt.

7. Wen uzelf aan om te zingen, of als u dat niet prettig vindt, om te fluiten. Als we voor onszelf zingen, roept dat minder commentaar en vraagtekens in ons op dan als we in onszelf praten! Mijn vader was een keer wezen jagen en kwam met lege handen thuis, maar zijn hart was verkwikt en zijn geest was verlicht omdat een van zijn kameraden de herten had weggejaagd door steeds luid te zingen als hij door het bos liep. Mijn vader was meer vertrijkt door het gezang van zijn vriend dan dat hij door het vlees van een geschoten hert was geweest.

We hebben in dit leven allemaal onze momenten van moeilijkheden en groei. Deze beproevingen zijn noodzakelijk. Het zijn ervaringen om van te groeien. Hoewel het momenten van erge pijn en lijden zijn, zijn het ook momenten om dichterbij tot God te komen. Het lijden van de Heiland in Getsemane was zonder twiifel het ergste lijden dat een mens heeft ervaren. Toch kwam

De volgende woorden werden in het voorjaar van 1839 door de profeet Joseph Smith in de gevangenis van Liberty opgeschreven: 'O God, waar zijt Gij? En waar is de tent, die Uw schuilplaats bedekt?'

daar de grootste zegen uit voort, namelijk de belofte van eeuwig leven.

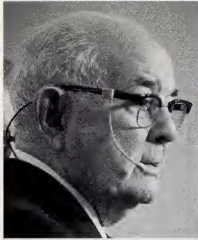
Jesaja beschreef de Heiland vanuit het standpunt van public relations: 'Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht' (Jesaja 53:3).

Waarschijnlijk is er in alle literatuur, godsdienstig of wereldlijk, niets welsprekender dan de afdelingen 121, 122 en 123 in de Leer en Verbonden. Deze openbaringen werden in het voorjaar van 1839 door de profeet Joseph Smith in de gevangenis van Liberty ontvangen en opgeschreven:

Eerst de smeekbede: 'O God, waar zijt Gij? En waar is de tent, die Uw schuilplaats bedekt?'

'Hoelang zal Uw hand worden teruggehouden en Uw oog, ja, Uw rein oog, van de eeuwige hemelen het onrecht, Uw volk en Uw dienstknechten aangedaan, aanschouwen, en Uw hart door hun kretten worden verscheurd?'

'Ja, o Here, hoelang moeten zij dit onrecht en deze onwettige verdrukkingen verduren, voordat Uw hart

President Spencer W. Kimball heeft veel pijnlijke ervaringen gehad. Het resultaat van dit vuur des smelters was een vertijnde geest, ontvankelijkheid, een welwillend hart, vriendelijkheid en nederigheid.

jegens hen zal worden vertederd en Uw binnenste met ontferming jegens hen wordt bewogen?" (LV 121:1-3.)

Dan volgt de beloofde verlichting: 'Mijn zoon, vrede zij uw ziel; uw tegenspoed en smarten zullen slechts kort van duur zijn;

'En dan, indien gij het goed verdraagt, zal God u ten hemel verheffen; gij zult over al uw vijanden zegevieren.

'Uw vrienden blijven u trouw, en zij zullen u wederom met een warm hart en open armen begroeten.

'Gij zijt nog niet als Job; uw vrienden strijden niet tegen u, noch beschuldigen zij u van overtreding, zoals Jobs vrienden deden' (LV 121:7-10).

Uit deze omstandigheden kwam ook de volgende geweldige belofte voort: 'God zal u door Zijn Heilige Geest, ja, door de onuitsprekelijke gave des Heiligen Geestes kennis geven, die sedert de schepping der wereld tot op heden niet is geopenbaard' (LV 121:26).

De profeet Joseph Smith werd gewaarschuwd: 'De einden der aarde zullen naar u naam vragen, en dwazen zullen u bespotten, en de hel zal tegen u woeden;

'Terwijl de reinen van harte en de verstandigen, de edelen en de deugdzamen voortdurend naar raad, bevoegdheid en zegeningen van uit uw handen zullen zoeken.

'En uw volk zal nimmer door het getuigenis van verraders tegen u worden gekeerd' (LV 122:1-3).

Waarom is tegenspoed vaak zo'n goede leermeester? Omdat we er zoveel dingen uit kunnen leren? Door moeilijke omstandigheden worden we vaak gedwongen om discipline te leren en om te werken. Door onplezierige omstandigheden worden we ook vaak op een unieke wijze gekneet en gepolijst.

De meeste algemene autoriteiten hebben de nodige tegenspoed ervaren. Ze zijn nooit

van tegenspoed gevrijwaard. Ik wil graag drie voorbeelden noemen die ik heb uitgezocht omdat ze veel moeilijkheden te verduren hebben gehad.

Al vroeg in zijn leven leerde president Spencer W. Kimball om hard te werken. In zijn jonge jaren heeft hij heel wat pijnlijke ervaringen moeten doorstaan in de voorbereiding op zijn bediening. Als kind was hij bijna verdrongen. Hij had last van gezichtsverlamming. Zijn moeder overleed toen hij nog jong was, en als tiener verloor hij zijn lieve zus Ruth. Kort na zijn huwelijk kreeg hij pokken en volgens zuster Kimball had hij meer dan honderd pokken op zijn gezicht.

Op jonge leeftijd had hij wat financiële problemen en verloor een aantal investeringen. Net als Job leefde hij aan zweren. Hij had er jarenlang last van. Hij heeft ze zelfs een keer op zijn neus en lippen gehad. Een andere keer had hij 24 zweren tegelijkertijd. Kort daarna moest hij de verschrikkelijke pijnen van hart- en vaatziekten doorstaan totdat hij uiteindelijk openhartchirurgie onderging. Hij kreeg last van een schorre stem die door een zegen van de algemene autoriteiten werd genezen. Maar later stak dat probleem de kop weer op, evenals de zweren. Hij moest geopereerd worden toen er ernstige kanker aan zijn stembanden werd geconstateerd. Daarna moest hij zijn stem opnieuw trainen en kreeg hij radioactieve bestraling. De gezichtsverlamming kwam terug en er moest huidkanker worden verwijderd.

Het resultaat van dit vuur des smelters was een vertijnde geest, ontvankelijkheid, een welwillend hart, vriendelijkheid en nederigheid.

Ik heb altijd veel interesse gehad in de achtergrond van president Nathan Eldon Tanner. Jaren geleden heb ik hem over zijn armoedige en moeilijke jeugd horen spreken. Over zijn ouders heeft hij het volgende gezegd: 'Toen zij in Zuid-Alberta (Canada) aankwamen, had mijn vader geen geld en moest hij zijn span trekdiere verkopen om het hoofd boven water te houden. Maar waar ik altijd heel

Vanuit dat moeilijke begin is de reus Nathan Eldon Tanner voortgekomen.

ILLUSTRATOR: JERRY THOMPSON

Tijdens de Madero-revolutie vluchtte president Marion G. Romney uit Colonia Juárez. Achterin de wagen keek hij in de lopen van de pistolen van Mexicaanse revolutionairen. Hij zei dat dit een van de ervaringen was 'waardoor ik volwassen ben geworden'.

erg blij mee was, was dat mijn vader nooit een beroep op de overheid wilde doen. Hij werkte voor onze buurman als paardentemmer zodat zij de paarden konden gebruiken. Hij woonde in een schuilhol op een stuk land, waar ik ook de eerste jaren van mijn leven doorbracht. Hij zei vaak: "Ik ben bereid om tien dollar te betalen om te bewijzen dat ik van 65 hectare land een succes kan maken. En het lukte nog bijna ook." Hij heeft ook gezegd: "Weet je, toen ik naar dit land kwam, had ik geen vodden om aan te trekken. Nu heb ik alleen nog maar vodden."

"Daarna woonden we in een klein dorp. Ik denk niet dat het u zal interesseren, maar in dat dorp hadden we niet eens een telefoon. Er was geen dagelijkse of wekelijkse krant. Er was geen stromend water, warm of koud. Dus u kunt zich nog wel wat andere dingen voorstellen die we niet hadden, of juist wel! We hadden in ieder geval geen centrale verwarming, daar kunt u zeker van zijn. Ik heb me trouwens vaak afgevraagd of er wel enige verwarming in het huis was' (*My Experiences and*

Observations, Brigham Young University Speeches of the Year [17 mei 1966], blz. 6).

Vanuit dat moeilijke begin is de reus Nathan Eldon Tanner voortgekomen. Hij was woordvoerder van het wetgevend lichaam van de provincie Alberta, minister van landbouw en mijnbouw van de provincie Alberta, president van de Trans-Canadian Pipeline, gemeentepresident, bisschop, ringpresident, assistent van de Raad der Twaalf, apostel, en raadgever van vier presidenten van de kerk.

Ik wil ook graag een aantal gebeurtenissen uit het leven van president Marion G. Romney in zijn eigen woorden vertellen:

'Ik ben in Mexico geboren, in Colonia Juárez in Chihuahua. Mijn ouders woonden in Mexico toen ik werd geboren. Ik ben daar opgegroeid totdat ik ongeveer vijftien jaar was. De laatste twee of drie jaar was de Madero-revolutie in volle gang. De rebellen en de federalisten joegen elkaar door het land. Ze namen alles van de kolonisten af, wapens, munitie en voedsel. Uiteindelijk moesten we het land verlaten. Ik kwam in 1912 met de mormoonse vluchtelingen uit Mexico.

'Ik kan me nog herinneren dat ik een spannende ervaring had onderweg van ons huis naar het treinstation, ongeveer 13 kilometer ten zuiden van Colonia Juárez. We gingen met een paard en wagen (. . .). Ik ging met mijn moeder en haar zeven kinderen en mijn oom (haar broer) met zijn gezin van vijf of zes kinderen (. . .). We

hadden één grote koffer — meer mochten we niet meenemen. Ik zat op de koffer achterin de wagen (. . .). Het Mexicaanse rebellenleger kwam vanaf het station naar de stad rijden. Ze reden niet in formatie. Ze kwamen ons op hun paarden tegemoet met hun pistolen in de holsters. Twee van hen hielden ons aan en doorzochten de wagen. Ze zeiden dat ze op zoek waren naar vuurwapens. Wij hadden geen wapens of munitie bij ons. Mijn oom had twintig pesos bij zich (. . .) die pakte ze af en toen lieten ze ons doorrijden. Ze reden verder totdat ze ongeveer net zo ver bij ons vandaan waren als de achterzijde van deze zaal. Ze stopten, draaiden zich om, trokken de pistolen uit de holsters en richtten ze op mij. Toen ik naar de loop van die pistolen keek, leken het wel kanonnen. Ze schoten niet, anders had ik hier dit verhaal niet kunnen vertellen. Dat was een bijzonder spannende ervaring! Een van de ervaringen waardoor ik volwassen ben geworden.

'Nadat wij vertrokken waren, bleezen de rebellen de treinrails achter ons op. Later kwam mijn vader met de rest van de mannen op paarden naar El Paso (Texas). Tijdens het leven van mijn vader zijn we er nooit meer teruggeeweest. Ook hebben we nooit onze bezittingen teruggekregen.

'Mijn vader en ik gingen aan het werk om in de levensbehoeften van het grote gezin te voorzien. Er waren toen geen welzijnsprogramma's. Het was een moeilijke tijd om de eindjes aan elkaar te knopen' (*To Him That Asketh in the Spirit*, Salt Lake Institute of Religion Devotional [18 oktober 1974], blz. 2-3).

Nadat hij was getrouwd en aan een gezin was begonnen, werkte president Romney hele dagen op het postkantoor om in de behoeften van zijn gezin te voorzien terwijl hij rechten studeerde. Ondanks de moeilijke omstandigheden haalde hij hoge cijfers. Later werd hij tot de 'Order of the Coif' toegelaten, waar alleen de meest begaafde wetenschappers worden toegelaten. Hij werd jurist, maar ook bisschop, ringpresident, een van de eerste assistenten van de Raad der Twaalf, lid van het Quorum der Twaalf Apostelen en lid van het Eerste Presidium. Zijn grote liefde voor zijn medemens kwam onder andere tot uitdrukking in zijn jarenlange werk aan het welzijnsprogramma van de kerk.

'Wees geduldig in bezoeken, want gij zult er vele hebben; maar verdraag ze, want zie, Ik ben met u, zelfs tot aan het einde uwer dagen.'

De moeilijkheden die deze drie broeders hebben ervaren, zijn maar een voorbeeld van de vele moeilijkheden die veel leiders en leden van de kerk hebben door-gemaakt.

Thomas Paine heeft geschreven: 'Ik houd van de man die tijdens moeilijkheden kan blijven glimlachen, die uit tegenspoed kracht kan putten en die door zijn weloverwogen besluiten steeds moediger wordt' (*The Works of Thomas Paine* [1934], blz. 392).

Maar we mogen niet veronderstellen dat onze hemelse Vader ons niet indachtig is als de weg moeilijk lijkt. Hij polijst ons en maakt ons ontvankelijk voor de grote taken die op ons liggen te wachten. Ik hoop dat Hij ons geestelijk zal zegenen, dat wij de Heilige Geest bij ons mogen hebben en dat onze voetstappen op de weg van waarheid en deugd mogen worden geleid. En ik hoop dat wij allemaal de liefdevolle raad van de Heiland indachtig mogen zijn: 'Wees geduldig in bezoeken, want gij zult er vele hebben; maar verdraag ze, want zie, Ik ben met u, zelfs tot aan het einde uwer dagen' (LV 24:8). □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Veel mensen in de huidige welvaartstaten hebben de zuiverende werking van tegenspoed niet volledig ervaren of leren waarderen.
2. Er is een noodzakelijk zuiveringsproces dat uit tegenspoed kan voortkomen, dat ons begrip en onze ontvankelijkheid vergroot en waardoor we christelijker worden.
3. Door moeilijke omstandigheden worden we vaak gedwongen om discipline te leren en om te werken. Door onplezierige omstandigheden worden we ook vaak op een unieke wijze gekneet en gepolijst.
4. We mogen niet veronderstellen dat onze hemelse Vader ons niet indachtig is als de weg moeilijk lijkt. Hij polijst ons en maakt ons ontvankelijk voor de grote taken die op ons liggen te wachten.

Welkom op

RIZAL HIGH

Laury Livsey

Uniek zijn hoort bij het leven van de leerlingen van de Rizal High School. Schoolgaan op de grootste middelbare school ter wereld is tenslotte iets unieks. Maar voor de leden van de kerk die op Rizal zitten, is er iets wat nog unieker is.

Het eerste wat je van Rizal High School opvalt is dat hij zo groot is. Niet gewoon groter dan gemiddeld of groter dan de meeste scholen. Als je Rizal High School een middelbare school van normale grootte noemde, zou dat hetzelfde zijn als de Stille Oceaan als een meer aanduiden.

Niets is klein op Rizal High. De campus, die een groot gedeelte van Pasig, een voorstad van Manila op de Filipijnen, in beslag neemt, lijkt eindeloos en bestrijkt 6,7 hectare.

Je zult je nu wel afvragen hoeveel leerlingen er op Rizal High staan ingeschreven. Hele horden volgen de lessen op Rizal. Hoeveel zitten er op jullie school? Tweeduizend? Drie- of vierduizend?

Op Rizal zitten er meer. Er zitten er in feite meer op dan op welke andere middelbare school ook. In het *Guinness Book of World Records* wordt

Rizal High gewoon aangeduid als de 'grootste school'. Bij de laatste peiling haalden ze het wereldrecord van 19.738 ingeschreven leerlingen; volgens de directeur zitten er nu al 21.139 op.

'Het is hier zo ontzettend groot', zegt de zeventienjarige Julie Ann Nudo. 'Maar ik vind een

grotere school wel fijn omdat er veel leerlingen op zitten en ik gemakkelijker vrienden kan maken.'

Elke dag hullen Julie Ann en de overige leerlingen van Rizal High zich in het officiële schooluniform: de jongens in een wit overhemd en een donkerbruine broek; de meisjes in een witte bloes met een rood sjaaltje en een roodgeruit rokje. Dan beginnen ze aan een volle schooldag op de school die de naam draagt van José Rizal, een Filipijns patriot en schrijver die in 1896 vermoord is. Zes jaar na de dood van José Rizal werd de school gesticht.

FOTOGRAFEN LAURY LIVSEY EN JOHN LUXE

Op Rizal High, tussen alle leerlingen in uniform (boven) vallen een paar jongemannen en jongevrouwen op. Maritess Saldivar (links) zegt: 'Ik voel me uniek omdat ik lid ben van de kerk.'

Op een afstand van de stadsdrukte van Manila (achtergrond), vind je de bedrijvigheid van Rizal High in de nabijgelegen voorstad Pasig, waar leerlingen met bussen over de grote campus worden vervoerd (links). Lennon Pacardo (midden) vindt ballen met zijn vrienden leuk (rechts) bij het kerkgebouw, als ze klaar zijn met hun huiswerk.

UNIEK

Op een handgeschilderd bord op een van de schoolpleinen staat: 'Ik ben er trots op dat ik op deze school zit, de grootste middelbare school ter wereld.' En de leerlingen zijn er echt trots. Maar een kleine groep vindt in iets anders nog meer voldoening.

Er zit op Rizal een handjevol leden van de kerk. Omdat alle leerlingen dezelfde kleding dragen, pik je ze er niet gemakkelijk uit. Toch doen de jeugdige heiligen der laatste dagen hun best om zich van de anderen te onderscheiden.

'Ik voel me bijzonder omdat ik lid ben van de kerk, niet omdat ik op Rizal zit,' zegt Maritess Saldivar (15).

'Ik vind het jammer dat de meeste leerlingen op Rizal geen lid zijn,' zegt de vijftienjarige Ednar Pacardo. 'In de lessen die ik volg, ben ik het enige lid. Maar ik ben heel gelukkig met het priesterschap, de macht van God. Ik heb het gevoel dat ik kracht heb, vergeleken met mijn vrienden op school. Ik zal doen wat juist is, en ik zal mijn klasgenoten leren wat goed is.'

Maritess begrijpt hoe belangrijk het is om een voorbeeld te zijn. 'Ik weet dat ik anders ben. Dat zeggen mijn vriendinnen steeds, en ze houden van me zoals ik ben. Volgens hen ben je aardig als je lid bent van onze kerk. Ze hebben het er altijd over hoeveel goeds mormonen doen, of wat een goed voorbeeld wij zijn. Ik probeer daarom altijd voor iedereen een voorbeeld te zijn.'

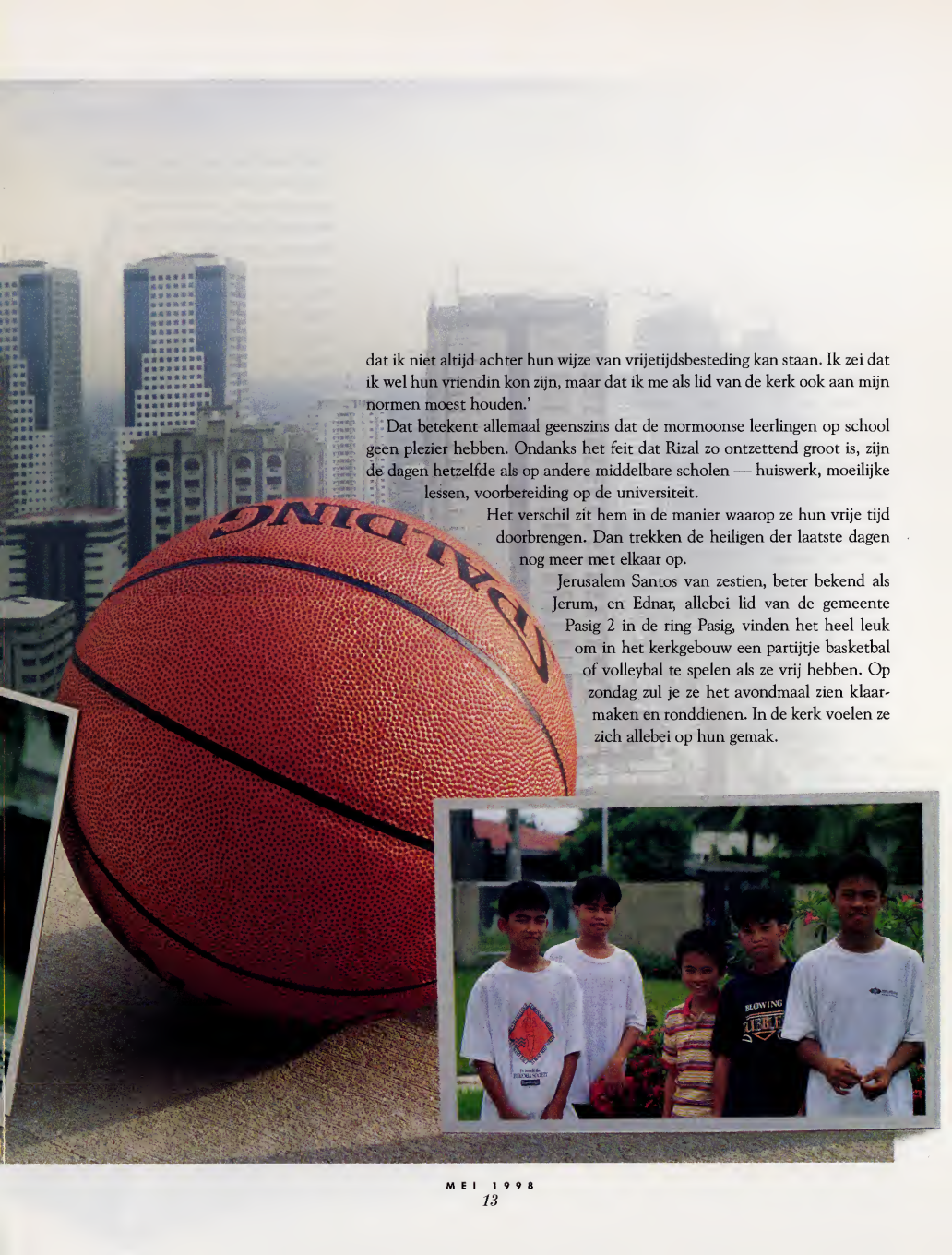
OPVALLEND

De kerk bestaat sinds 1961 officieel op de Filipijnen, en momenteel zijn er 47 ringen, veertien zendingengebieden en een tempel op deze eilandengroep voor de zuidoostkust van Azië. Toch weten veel Filipino's — met name tieners — nog heel weinig over de kerk en de leer. Zelfs de mensen die iets over het evangelie weten, hebben nog genoeg vragen.

Elke dag weten de mormoonse leerlingen op Rizal dat ze in de minderheid zijn. En elke dag weten ze dat sommige klasgenoten hun geloof en normen in twijfel zullen trekken.

Carmelita Gonzalez werd eens aangesproken door een vriendin die zich afvroeg waarom ze niet meer tijd met haar vriendinnen doorbracht. 'Ik vertelde haar dat ik bij De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hoorde,' zegt ze. 'Ik moest haar vertellen

dat ik niet altijd achter hun wijze van vrijetijdsbesteding kan staan. Ik zei dat ik wel hun vriendin kon zijn, maar dat ik me als lid van de kerk ook aan mijn normen moest houden.'

Dat betekent allemaal geenszins dat de mormoonse leerlingen op school geen plezier hebben. Ondanks het feit dat Rizal zo ontzettend groot is, zijn de dagen hetzelfde als op andere middelbare scholen — huiswerk, moeilijke lessen, voorbereiding op de universiteit.

Het verschil zit hem in de manier waarop ze hun vrije tijd doorbrengen. Dan trekken de heiligen der laatste dagen nog meer met elkaar op.

Jerusalem Santos van zestien, beter bekend als Jerum, en Ednar, allebei lid van de gemeente Pasig 2 in de ring Pasig, vinden het heel leuk om in het kerkgebouw een partijtje basketbal of volleybal te spelen als ze vrij hebben. Op zondag zul je ze het avondmaal zien klaarmaken en rondzien. In de kerk voelen ze zich allebei op hun gemak.

In het land dat rijk is aan tropische vruchten, genieten de kerkleden van de aangename warmte van hun vriendschap. Vlnr: Renee Kimberly Lamoglia, Paula Miranda en Shirley Hope M. Sebastian. Onder: Ednar Pacardo zegt: 'Ik ben zo blij dat ik het priesterschap heb, de macht van God.'

'Het ziet er maar uit dat de meeste leerlingen op Rizal High alcohol gebruiken en roken. Maar ik niet', zegt Jerum. 'Ik denk dat ik de kracht heb om weerstand te bieden aan de verleidingen waarmee ik te maken krijg, ondanks dat mijn vrienden altijd willen weten waarom we nooit zoiets gebruiken. Ze zeggen zoveel, bijvoorbeeld dat ik geen echte vriend ben als ik niet met ze meedoe.'

Maritess heeft haar best gedaan om een goede vriendin te zijn voor haar medeleerlingen die geen lid zijn door ze wat over het evangelie te vertellen. 'Sommigen zijn heel nieuwsgierig naar het mormonisme. Ze vragen me welke normen een heilige der laatste dagen hanteert', zegt ze. 'Ik heb ze het Boek van Mormon gegeven, en ik heb ze verteld over Joseph Smith en zaken als het woord van wijsheid en de wet van kuisheid. Ik probeer hen te begrijpen, maar ik denk dat zij moeilijk kunnen begrijpen waarom wij mormoon zijn en wat wij geloven.'

Zelfs Maricar Mendoza, die bekend dat ze een beetje verlegen is, aarzelt niet haar hand op te steken toen haar lerares vroeg wie van de klas niet katholiek was. Maricar vond dat ze voor haar geloof moest uitkomen. 'Ik zei: "Juf, ik ben mormoon." Ik legde haar uit wat onze kerk inhoudt, en ik kon een heleboel bespreken, zoals hedendaagse profeten, Joseph Smith en het heilsplan.'

Maricar vindt zichzelf nog steeds verlegen. Maar ze is blij dat ze voor haar geloof is uitgekomen.

ZE ZIJN ANDERS

Het is zaterdagochtend op de Filipijnen. Er is geen school, en de jongeren van de ring Pasig — veel daarvan zitten op Rizal High — zijn voor een activiteit bij elkaar gekomen in het kerkgebouw. Aan het eind gaan ze allemaal voor iets lekkers naar een snackbar in de buurt. Als je ze zo met elkaar door de drukke straten van Pasig ziet lopen, doet niets je vermoeden dat deze jongeren anders zijn dan hun leeftijdgenoten die ook frisdrank en snoep kopen. Maar het verschil wordt duidelijk als je ze leert kennen, erachter komt wat ze geloven en wat hun leven richting geeft.

In een gebied zo groot als Manila, op een school die je kunt vinden in het *Guinness Book of World Records*, kun je gemakkelijk opgaan in de massa en verdwalen.

Tenzij je natuurlijk weet waar je naartoe gaat. □

G E D E N K D E

Sabbatdag

De sabbat heiligen beperkt niet, maar beschermt en vormt een bron van kracht.

D. Kelly Ogden

Het zijn vragen die steeds terugkomen, van generatie op generatie: Waarom kunnen we op zondag niet hetzelfde doen als op elke andere dag? Waar is het goed voor om de sabbat heilig te houden?

Die vragen worden niet alleen gesteld door kinderen die nog te jong zijn om te weten wat de beloningen van gehoorzaamheid aan de geboden van onze hemelse Vader zijn. Een student in het hoger beroepsonderwijs merkte op: 'Ik heb altijd moeite gehad om te begrijpen waar de sabbat nu eigenlijk voor is. Het is de enige dag dat ik niets met mijn vrienden kan ondernemen. Ik ben bij mensen thuis geweest waar ze absoluut *niets* mogen. Het lijkt mij dat dat alleen maar afkeer opwekt.'

Een teruggekeerde zending heeft toegegeven: 'Ik heb me zorgen gemaakt dat ik sinds mijn zending geen geestelijke vooruitgang heb geboekt, en ik schrijf dat gedeeltelijk toe aan het feit dat ik de sabbat niet goed in acht heb genomen. Ik weet zeker dat er nog meer leden zijn voor wie de sabbat alleen maar betekent dat ze drie uur lang vergaderingen bijwonen, geen boodschappen doen, niet werken, en op vastenzondag het ontbijt overslaan. Ik denk dat er veel verwarring bestaat over de vraag hoe je de sabbat moet heiligen.'

De Heer heeft aan Mozes nog eens uitgelegd hoe belangrijk een rustdag was. Hij zei tegen het volk van Israël: 'Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt.'

De Heer heeft een dag geschapen die we de sabbat noemen. Waarom heeft Hij dat gedaan? Wat is het doel daarvan, en welke activiteiten zijn geschikt voor de sabbat? Laten we voor het antwoord op die vragen eens kijken wat Hij er Zelf over heeft gezegd.

AANWIJZINGEN IN DE SCHRIFTEN

Toen God de aarde geschapen had, zegende en heiligde Hij zijn rustdag — de zevende dag (zie Genesis 2:2-3). Toen Hij op de berg Sinaï nog eens aan Mozes uitlegde hoe belangrijk die dag was, zei Hij tegen het volk van Israël: 'Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt' (Exodus 20:8; cursivering toegevoegd). Dat woord *gedenk* is belangrijk. De meesten van ons hebben bijvoorbeeld gebed en dagelijkse schriftstudie nodig om de Heer en zijn werk indachtig te blijven, maar we hebben ook een hele dag per week nodig om onze aandacht en ons hart volledig op Hem te richten — om uit te rusten van de wereldse zaken die anders misschien te gemakkelijk bovenaan onze prioriteitenlijst komen te staan.

In het Hebreeuws betekent *sabbat* 'rust' of 'ophouden met werken'. Maar behalve gewoon uitrusten van ons werk, moeten we die dag heiligen, heilig maken. Dat doen we door te proberen dichter bij de Heer te komen door Hem te aanbidden en anderen te dienen.

EEN WET VOOR ALLE TIJDEN

Vroeger stond Israël bekend als een volk dat één dag per week reserveerde voor rust en aanbedding. De Heer zei dat de viering van de sabbat 'een altoosdurend verbond' was, 'tussen Mij en de Israëlieten (. . .) en

**'En opdat gij uzelf
meer onbesmet van
de wereld moogt
bewaren, moet gij op
Mijn heilige dag naar
het huis des gebeds
gaan en uw sacra-
menten opofferen.'**

LINKS: GREG K. OLSEN: JEZUS IN DE SYNAGOGE TE NAZARET, RECHTS: GREG K. OLSEN: ONDERWIJS DE MENSENKINDEREN DOOR DE MACHT VAN MIJN GEEST.

teken voor altoos' (Exodus 31:16–17). De straf voor overtreding van die wet van de sabbat was de dood (zie Exodus 31:14–15; 35:2; Numeri 15:32–36).

Nu wordt ontheiliging van de sabbat niet meer met de lichamelijke dood bestraft. Maar net als de Israëlieten vanouds die de wet overtraden, van het leger van Israël werden uitgesloten, sluiten hedendaagse kinderen van God die opzettelijk het gebod overtreden zichzelf af voor de Geest en roepen ze een soort geestelijke dood over zichzelf af.

In de tijd van het Nieuwe Testament stonden de Joden bekend om hun strikte gehoorzaamheid aan de wet van de sabbat. Toen Jezus werd bestraft omdat men dacht dat Hij de sabbat ontheiligde, veroordeelde Hij de overdreven en buitensporige aanvullingen op zijn oude wet. 'De Zoon des mensen is heer over de sabbat', zei Hij (Matteüs 12:8). En verder: 'De sabbat is gemaakt om de mens, en niet de mens om de sabbat' (Marcus 2:27).

Door zijn voorbeeld liet de Heiland zien hoe we de sabbat kunnen heiligen: het is legaal om, net als Hij, op de sabbat anderen te helpen (zie Matteüs 12:10–13); om in basisbehoeften te voorzien en lasten te verlichten (zie Lucas 13:11–16); en zelfs om levende schepselen te redden (zie Lucas 14:5). Hij heeft laten zien dat de sleutel voor een goede sabbat, net als de sleutel voor het gehoorzamen van andere evangeliebeginselen, in ons hart ligt. Als wij de Heer liefhebben, zullen we op geen enkele manier de sabbat willen ontheiligen.

Uit liefde voor de Heer begonnen de vroeg-christelijke heiligen de sabbat te houden op 'de dag des Heren' (Openbaring 1:10), 'de eerste dag der week' (Handelingen 20:7), ter herdenking van de belangrijkste gebeurtenis sinds de schepping van de wereld — de opstanding van de Schepper zelf.

Heiligen der laatste dagen hebben vaak de nadrukkelijke aansporing gekregen om hun liefde voor de Heer te tonen door de sabbat in acht te nemen. In 1993 heeft het Eerste Presidium bijvoorbeeld de volgende raad gegeven:

'Wij bemerken dat veel heiligen der laatste dagen laks zijn geworden wat betreft het in acht nemen van de sabbat. Wij moeten op de sabbat geen boodschappen doen en niet meer deelnemen aan andere commerciële en sportieve activiteiten waarmee men tegenwoordig vaak de sabbat ontheiligt.

'Wij verzoeken alle heiligen der laatste dagen dringend om op deze heilige dag geen wereldse activiteiten te bedrijven, en zichzelf toe te wijden door een geest van aanbidding, door dankzegging, dienstbetoon en activiteiten met het gezin die passend zijn voor de sabbat. Als kerkleden trachten hun activiteiten op de sabbat in overeenstemming te brengen met de bedoeling van de Geest van de Heer, zal hun leven vervuld zijn van vreugde en vrede' (Ensign, januari 1993, blz. 80).

RICHTLIJNEN VOOR DE SABBAT

Vroegere en hedendaagse profeten hebben ons niet precies verteld wat we op de sabbat wel en niet mogen, maar zij hebben voor algemene richtlijnen naar de Schriften verwezen. Laten we een aantal van die teksten eens bekijken.

De profeet Jesaja heeft ons een van de duidelijkste en mooiste verwoorde richtlijnen gegeven voor de heiliging van de sabbat: '[Loop niet] over de sabbat [heen] door uw zaken te doen op mijn heilige dag, maar [noem] de sabbat een verlustiging, de heilige dag des Heren van gewicht en (...) eert [die] door noch uw gewone bezigheden te doen, noch uw zaken te behartigen, of ijdele taal uit te slaan' (Jesaja 58:13).

Nehemia, bestuurder van de Perzische provincie van Juda in de vijfde eeuw vóór Christus, was een geestelijk en nederig leider die doortastend en krachtig een hervorming onder de Israëlieten inzette. Onder zijn leiding sloten de Joden die uit hun ballingschap naar hun vaderland terugkeerden, een verbond van gehoorzaamheid met God waarin deze plechtige gelofte voorkwam: 'Dat wij, wanneer de volken des lands koopwaar en allerlei koren op de sabbatdag ten verkoop zouden brengen, van hen op de sabbat (. . .) niet zouden kopen' (Nehemia 10:31).

Toen een paar kooplieden op de sabbat zaken bleven doen, liet Nehemia ze zien dat hij de heiliging van de dag van de Heer ernstig nam:

'Toen onderhield ik de edelen van Juda hierover en zeide tot hen: Wat doet gij daar voor slechts, dat gij de sabbatdag ontheiligt?

'Hebben ook uw vaders niet zo gedaan en heeft onze God niet daarom al deze rampspoed over ons en over deze stad gebracht? Zult gij nu nog heviger toornloed over Israël brengen door de sabbat te ontheiligen?

'Zodra het dan in de poorten van Jeruzalem donker werd, vóór de sabbat, sloot men op mijn bevel de deuren, en ik beval, dat men ze niet zou openen tot na de sabbat. En ik stelde enige van mijn knechten bij de poorten op, — er zou geen vracht op de sabbatdag binnenkomen' (Nehemia 13:17–19).

Kortgeleden hoorde ik een eigentijds verhaal dat lijkt op de situatie in de tijd van het Oude Testament:

Een echtpaar, lid van de kerk, kocht een restaurant dat voordien niet erg goed liep, maar zij bedachten veranderingen om de zaak nieuw leven in te blazen. De zondag was een van de drukste dagen in het restaurant geweest, en sommige van hun kennissen — waaronder een intieme

vriend die hun geld geleend had om de zaak te kopen — drongen er bij hen op aan om op zondag open te blijven. De echtelieden piekerden erover of ze het restaurant op zondag moesten sluiten; het ging tenslotte regelrecht in tegen de gezonde zakenlogica. Maar uiteindelijk besloten ze om te sluiten, hun eigen geloof te volgen en op de Heer te vertrouwen. De daaropvolgende maanden gaven een onmiddellijke stijging van de inkomsten te zien, en sindsdien is de zaak gestadig en constant gegroeid.

Door de wederwaardigheden van dit echtpaar en de ervaringen van anderen zien we dat de Heer beloofte wie zijn geboden gehoorzamen. Net zoals Hij de Israëlieten in de tijd van Mozes op de dag vóór de sabbat een dubbele hoeveelheid manna beloofde (zie Exodus 16:29) en een overvloediger oogst in het zesde jaar om in de behoeften van het zevende en achtste jaar te voorzien (zie Leviticus 25:3-7, 20-22), zo kan Hij in een modern restaurant de inkomsten op vrijdag en zaterdag doen toenemen om de gederfde inkomsten van de sabbat te compenseren — en vaak te overtreffen.

We moeten er natuurlijk niet vanuit gaan dat we altijd als we de sabbat heiligen, financieel gezegend zullen worden. Soms krijgen we, terwijl we het evangelie naleven, toch financiële

'[Want dit is een dag om] de Allerhoogste uw toewijding te betonen (. . .) en [gij moet] niets anders doen dan alleen uw voedsel met eenvoudigheid des harten bereiden, (. . .) opdat uw vreugde volkomen zij.'

DEL PARSON: CHRISTUS MET MARIA EN MARTHA

problemen te verduren. Maar als we de wet van de sabbat naleven, zal de Heer ons zegenen met datgene wat Hij voor ons het beste acht.

BESCHERMING TEGEN HET KWAAD

In onze tijd heeft de Heer gezegd dat wij door heiliging van de sabbat beschermd zullen worden tegen de moeilijkheden van een wereld die op geestelijk gebied verloedert. In een openbaring aan

Joseph Smith heeft de Heer het vierde gebod opnieuw geformuleerd: 'En opdat gij uzelf meer onbesmet van de wereld moogt bewaren, moet gij op Mijn heilige dag naar het huis des gebeds gaan en uw sacramenten opofferen' (LV 59:9; cursivering toegevoegd).

Het betreft hier een geïnspireerd plan ter bescherming tegen zedeloosheid, opstandigheid, de verslechtering van de structuur en de stabiliteit van het gezin, en andere geestelijke gevaren die ons bedreigen; elke sabbat kunnen we van het avondmaal nemen, en dat houdt in dat we ons geregeld beken en verbinden onszelf rein te houden en 'onbesmet van de wereld'.

De Heer vervolgt: 'Want voorwaar, dit is een dag, die u is toegewezen om van uw arbeid uit te rusten en de Allerhoogste uw toewijding te betonen' (LV 59:10). Als we de sabbatdag gebruiken om oprecht onze toewijding te betuigen — onszelf en onze energie toewijden aan de dienst van God en anderen — zullen we onszelf beschermen tegen het kwaad om ons heen.

'Doch gedenkt, dat gij op deze, des Heren dag uw offers en uw sacramenten

de Allerhoogste moet offeren, en uw zonden voor uw broederen en voor de Here belijden' (LV 59:12). Offers zijn offeranden, in de vorm van tijd, talenten of middelen, in de dienst van God en onze naasten. In deze tekst staat dat we onszelf niet alleen beschermen door alles wat we hebben in dienst te stellen van de Heer, maar ook door onze zonden te belijden aan Hem, aan wie we gekwetst hebben, en, als dat terecht is, aan de juiste en aangestelde dienstknechten van de Heer.

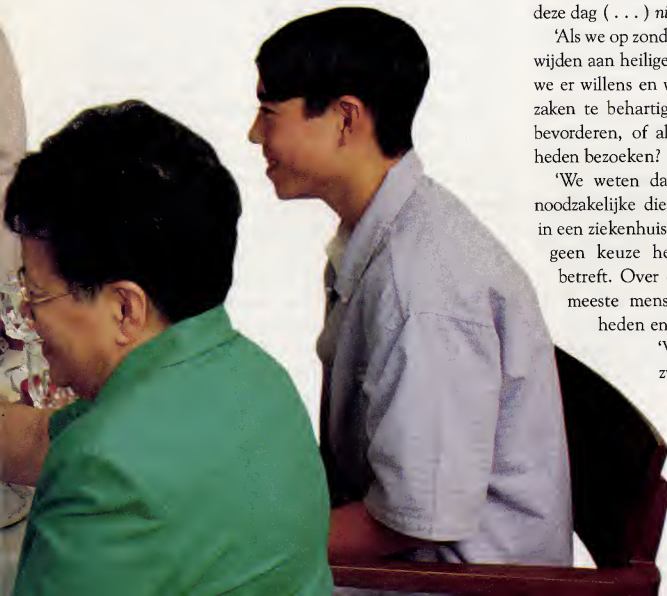
De Heer beschrijft vervolgens wat op zijn heilige dag aanvaardbaar is: 'En op deze dag moet gij niets anders doen dan alleen uw voedsel met eenvoudigheid des harten bereiden, (. . .) opdat uw vreugde volkomen zij' (LV 59:13). Hier hebben we een specifiek voorbeeld van hoe we deze ene dag heilig kunnen houden: we moeten ons voedsel in eenvoud klaarmaken zodat we ons beter op God kunnen richten in plaats van op onze stoffelijke behoeften.

Maar er is meer om in overweging te nemen. Ouderling Mark E. Petersen van het Quorum der Twaalf heeft eens het belang uitgelegd van het gebod dat we 'op deze dag (. . .) niets anders [moeten] doen.'

'Als we op zondag niets anders mogen doen dan de dag wijden aan heilige zaken, wat gebeurt er dan met ons als we er willens en wetens voor kiezen om de sabbat onze zaken te behartigen, of als we zulke zaken op zondag bevorderen, of als we op zondag recreatieve gelegenheden bezoeken?

'We weten dat sommige mensen werk hebben bij noodzakelijke dienstverlenende instanties, bijvoorbeeld in een ziekenhuis en andere continu-instellingen, en die geen keuze hebben wat hun arbeidsvoorwaarden betreft. Over die mensen heb ik het niet. Maar de meeste mensen werken niet in zulke omstandigheden en zij kunnen hun eigen tijd indelen.

'Willen zij op zondag liever gaan skiën, zwemmen, naar de film of zaken doen dan naar de kerk gaan? Als hun antwoord bevestigend is, behoren zij zich af te vragen of ze van het geloof zijn afgedwaald en een ander evangelie hebben aanvaard — een

evangelie van zondags vermaak en zakendoen (. . .).

'Hoe wij de sabbat doorbrengen is een teken van onze innerlijke houding ten opzichte van [God] (. . .).

'De manier waarop wij de sabbat heiligen geeft de diepte van onze bekering aan' (Ensign, mei 1975, blz. 49; cursivering toegevoegd).

Ouderling Spencer W. Kimball van het Quorum der Twaalf heeft de volgende voorstellen gedaan voor een goede sabbat:

'De sabbat is een heilige dag, waarop men waardige en heilige dingen moet doen. Zich van werk en ontspanning onthouden is op zichzelf wel belangrijk, maar niet voldoende. De sabbat vergt van ons dat wij ons op die dag met opbouwende gedachten en daden bezighouden, en als men dan alleen maar wat rondhangt zonder iets te doen, ontheiligt men de sabbat. Wie hem in acht wil nemen, moet op zijn knieën gaan, zich bezighouden met het voorbereiden van lessen, het bestuderen van het Evangelie, meditatie, het bezoeken van zieken en bedroefden, een middagslaapje doen, zich verdiepen in heilzame lectuur en alle vergaderingen bijwonen waarin zijn aanwezigheid op die dag wordt verwacht. Als men deze gepaste zaken verzuimt, is dit een vorm van overtreding door nalatigheid' (Het wonder der vergeving, blz. 106, 107).

Ouderling L. Tom Perry van het Quorum der Twaalf heeft erop gewezen dat zelfs de manier waarop we ons op de sabbatdag kleden onze houding en voorkeuren kunnen beïnvloeden: 'Ik heb me vaak afgevraagd wat er van het oude, goede gezegde "op zijn zondags gekleed" terecht is gekomen. Als we onze kledingswijze tot een alledaags niveau laten afzakken, lijkt het of onze handelingen daar gelijke tred mee houden.'

'We verwachten natuurlijk niet dat onze kinderen de hele dag hun kerkkleding blijven dragen, maar we verwachten ook niet dat zij iets aantrekken dat niet passend voor de sabbat is' (zie *De Ster*, januari 1985, blz. 16).

BRON VAN ZEGENINGEN

Er worden grote zegeningen beloofd aan wie de sabbat echt een lust noemen en er een heilige dag van maken: 'en voor zoverre gij dit doet met dankzegging, met een

'De sabbat is een heilige dag, waarop men waardige en heilige dingen moet doen.'

GREG K. OLSEN: CHRISTUS WERKT DE DOCHTER VAN JAIRUS TOT LEVEN

blijmoedig hart en gelaat, (. . .) is de volleerd der aarde de uwe (. . .) en het goede, dat de aarde voortbrengt' (LV 59:15-17).

Soms vallen de zegeningen ons niet direct ten deel; leven volgens ons geloof kan soms zelfs moeilijke offers vragen. Maar als we onze sabbat vullen met bezigheden die overeenkomen met de geest van die dag, wordt ons beloofd dat we vreugde en vrede zullen ervaren en dat alles op den duur voor ons welzijn zal uitwerken (zie LV 98:3).

Een paar jaar geleden schreef iemand die had gestudeerd aan de Brigham Young University Jerusalem Center me kort nadat ze in de Verenigde Staten was teruggekeerd. Zij schreef over een bijzondere uitdaging met betrekking tot de sabbat: 'Een van de moeilijkste dingen was dat ik mijn baas moest vertellen dat ik op zondag niet meer voor hem kon werken. De afgelopen twee zomers stoorde het me niet om op zondag te werken, maar door de kennis die ik sindsdien heb gekregen kan ik het nu op geen enkele manier rechtvaardigen.'

Omdat ze haar baas bewonderde, was het moeilijk om het hem te vertellen. 'Ik denk dat ik het hem niet wilde vertellen omdat hij me zo goed heeft behandeld; ik kon er altijd op rekenen dat ik daar een baan had.'

Ze deed er drie dagen over, waaronder een dag vasten, om de moed bij elkaar te rapen. 'Ik wilde alleen maar dat hij mijn situatie begreep. Als teken van vrede bracht ik een beeldje van olijfhout mee — voor de zekerheid. Het gesprek ging natuurlijk vooral over Jeruzalem en wat ik in Israël gedaan had. Ik probeerde hem langzamerhand duidelijk te maken waarom ik op zondag niet kon werken.'

‘Ten langen leste kwam mijn baan ter sprake. Ik kon mijn zenuwen niet bedwingen, en mijn stem bibberde een beetje, maar uiteindelijk kon ik vertellen wat me bezighield. De Geest moet daar aanwezig geweest zijn, want hij had tranen in zijn ogen, en ook hij had moeite met spreken. Hij vertelde me dat hij mijn besluit respecteerde en dat hij blij was dat ik opkwam voor wat ik geloofde.

‘Ook legde hij uit dat zijn geloof een beetje anders was dan het mijne en dat hij eerlijk moest zijn en al zijn werknemers hetzelfde moest behandelen. Hij heeft nooit uitdrukkelijk gezegd dat ik niet langer voor hem kon werken — maar we wisten het allebei. Ik had het gevoel dat er een last van mijn schouders was afgenomen. Ik heb geen werk, maar dat geeft niet; er zal zich wel iets voordoen.’

DE SABBAT VAN ONZE TOEKOMST — NU

Bij de voorbereiding op het grote millenniaanse tijdperk kunnen de heiligen der laatste dagen eraan werken om een volk te worden dat rein van hart is en gehoorzaam aan de wil van God. Zo'n volk zal de sabbat echt heilig houden (zie LV 68:29). Hoe zal de sabbat zijn in het Zion van het Millennium?

Uit alles wat geschreven is, kunnen we opmaken dat er op de dag van de Heer geen fysieke arbeid verricht zal worden, er zullen geen boodschappen gedaan worden, geen winkels open zijn, en er zal geen sport of dergelijke ontspanning bedreven worden. We verwachten van het volk van Zion niet dat ze de avond ervóór overwerken of laat opblijven en daardoor op de sabbat uitgeput zijn.

In plaats daarvan zullen die heiligen de vergaderingen in de kerk bijwonen, individueel of in gezinsverband de Schriften bestuderen en overdenken, en zich met vreugde verdiepen in andere opbouwende stof. Waarschijnlijk zullen we zien hoe ze hun eigen geschiedenis en hun familiegeschiedenis opschrijven, anderen opvrolijkjen, zieken bezoeken, zendingswerk bedrijven, zingen en luisteren naar inspirerende muziek, en andere bezigheden zoeken die door de Geest van de Heer worden ingegeven. Wat betreft heiliging van de sabbat en de Heer op de sabbat uren zullen zij vast

en zeker de zegeningen van vrede en vreugde ervaren die hij belooft.

Lijkt deze kijk op de sabbat een mooi plaatje? Het opmerkelijke ervan is dat het geen onderdeel van de millenniaanse toekomst hoeft te zijn. Als we het zo willen, kan het aanstaande zondag al een realiteit zijn — en zullen we onmiddellijk beginnen met het oogsten van de zegeningen van gehoorzaamheid. □

WAAKZAAMHEID TEGEN GEWELD

Harold Oaks

Ruzie, vooral waar geweld bij gebruikt wordt, is niet de manier om onze problemen op te lossen (zie 3 Nephi 11:29–30). Helaas zien we op de televisie, op video's, films en elektronische spelletjes niets anders. Zelfs tekenfilms en veel kinderprogramma's schilderen geweld op een vernakelijke manier af. Er wordt gesuggereerd dat niemand echt pijn wordt gedaan en dat meningsverschillen door een karatetrap of door het gebruik van een wapen kunnen worden opgelost.

De afgelopen veertig jaar hebben duizenden studies aangetoond dat er een causaal verband bestaat tussen de gebeurtenissen op het scherm en de gebeurtenissen in het leven van degenen die naar gewelddadige programma's kijken. Vooral kinderen worden agressiever. Ze hebben gezien dat ze hun woede kunnen afreageren om hun problemen op te lossen. Over het algemeen worden de mensen gevoelloos voor de werkelijke pijn die uit geweld voortkomt. En de verslavende aard van het geweld kan het verlangen opwekken om naar grof gedrag te kijken of er aan deel te nemen.

Omdat de gewelddadige aard van deze wereld steeds meer toeneemt, moeten we onszelf en onze geliefden beschermen tegen de verdorven invloed van geweld in de media. □

Hier volgen een aantal punten ter overweging:

Begrijp dat geweld pijn veroorzaakt. Geweld is niet om te lachen.

Ga dieper in op de gevolgen van geweld — de schade die wordt aangericht aan zowel het slachtoffer als de aanwaller.

Neem mensen als voorbeeld die zelfbeheersing, geduld, verdraagzaamheid en een volwassen inzicht toepassen (zie Spreuken 15:1, 18; 1 Korintiërs 13:4–5).

Controleer de media die de gezinsleden onder ogen krijgen. Ouders moeten bijvoorbeeld opletten waar hun kinderen naar kijken en eventueel geweld dat zich voordoet met hen bespreken. Dit geldt ook voor geweld in het nieuws.

Overweeg alternatieve manieren om problemen op te lossen. Als u bijvoorbeeld met een van uw kinderen naar de televisie kijkt, kunt u vragen: 'Hoe zou die persoon dit probleem op een andere manier hebben kunnen oplossen?'

Volg de raad van de profeten en kijk niet naar films voor 16 jaar en ouder en ander ongeschikt materiaal.

Leden getroffen door natuurrampen

In januari zijn grote delen van het oosten van Canada en het noordoosten van de Verenigde Staten getroffen door ijsregens. In Montreal en Ottawa hebben diverse appartementen van zendelingen, huizen van leden en kerkgebouwen een aantal dagen zonder stroom gezeten. Kerkgebouwen werden van stroom voorzien met behulp van noodagregaten, die vanuit Indianapolis per schip werden aangevoerd. Leiders van de kerk, huisonderwijzers en huisbezoekers boden hulp aan de getroffen leden.

De tyfoon Martin heeft eind vorig jaar op de Cook-eilanden in de Stille Oceaan huisgehouden. De storm, die soms een snelheid had van 145 kilometer per uur, striemde over kleine koraaleilanden die nauwelijks boven zeeniveau uitsteken, waarbij de eilanden Pukapuka en Manihiki de meeste schade leden. Ouderling Vaughn J. Featherstone van de Zeventig en president van het gebied Oceanië, heeft gemeld dat alle zendelingen in veiligheid zijn en dat er geen eigendommen van de kerk beschadigd werden. Eén gezin van de kerk verloor huis en alle bezittingen, en een lid dat een aantal jaren op de Cook-eilanden gewoond had, was op zee toen de storm losbrak. Hij is een van de vermisten. Plaatselijke medewerkers van de LDS Social Services boden hulp aan de door de verwoesting getraumatiseerde slachtoffers, en de kerk heeft daarbij financiële hulp geboden.

De cycloon Osea heeft in november 1997 de Gezelschapseilanden, een gedeelte van Frans-Polynesië in de Stille Oceaan, getroffen. Van de 80 huizen van leden op het eiland Maupiti werden er 77 verwoest. Vier huizen van leden op het eiland Bora Bora werden verwoest. Het kerkgebouw op Maupiti liep minder schade op en werd gebruikt als noodonderkomen voor leden en anderen. Ouderling Featherstone heeft gemeld

dat alle zendelingen en leden in veiligheid zijn.

De droogte als gevolg van El Niño heeft geleid tot ernstige water- en voedseltekorten in Papoea-Nieuw-Guinea. Ouderling Featherstone heeft gemeld dat alle leden en zendelingen in veiligheid zijn, maar dat veel gezinnen nog gevaar lopen. Een aantal maanden is er in het land praktisch geen regen gevallen, en de hooglanden, die gewoonlijk beschermd worden door een wolkendek, zijn getroffen door vorst waardoor alle oogsten verwoest zijn. Het gebieds-presidium heeft voedsel geregeld voor leden die dat nodig hebben, en plaatselijke priesterschapsleiders werken nauw samen met het Leger des Heils.

De cycloon Ron heeft in januari het Tongaanse eiland Niufou'ou getroffen. Ouderling Featherstone heeft gemeld dat alle zendelingen en leden in veiligheid zijn, maar dat hun huizen verwoest zijn, evenals het huis waar de kerkdiensten gehouden werden.

Met windstoten van 370 kilometer per uur heeft de tyfoon Paka in december 1997 op het eiland Guam huisgehouden. Alle delen van het eiland kwamen zonder stroom te zitten, in de meeste gebieden was er geen drinkwater, en bijna alle wegen waren enige tijd geblokkeerd.

Ouderling Sheldon F. Child van de Zeventig, president van het gebied Filipijnen/Micronesië, meldde dat alle leden en zendelingen in veiligheid zijn. Eén appartement van zendelingen raakte ernstig beschadigd, en de huizen van alle gezinnen liepen enige waterschade op, en twee huizen van leden werden verwoest. Het Rode Kruis en een plaatselijke instantie voorzagen in onderdak door voor de slachtoffers 1500 ongebruikte Amerikaanse militaire onderkomens open te stellen. ■

De kerk in West-Europa

De ontsluiting van het voormalige Oostblok heeft ertoe geleid dat de kerk zich kon uitbreiden in Europa, dat nu is onderverdeeld in drie bestuurlijke gebieden.

Het gebied Europa-West bestaat uit Andorra, België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Kroatië, Liechtenstein, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Slovenië, Spanje en Zwitserland, alsmede de Azoren, de Canarische Eilanden, Madeira en Kaapverdië in de Atlantische Oceaan.

De redactie sprak met ouderling F. Dieter Uchtdorf van de Zeventig, president van het gebied Europa-West; ouderling Gene R. Cook van de Zeventig, eerste raadgever; en ouderling F. Burton Howard van de Zeventig, tweede raadgever, en vroeg hen naar de vooruitgang van de kerk in hun gebied.

Vraag: Kunt u ons een beeld geven van de groei en vooruitgang van de kerk in West-Europa?

Antwoord: We ervaren een vloedgolf van hoop en verwachting over de ontwikkeling van de kerk in Europa. De kerk heeft hier een geweldige geschiedenis en er is veel vooruitgang gemaakt, maar in zekere zin zijn we net begonnen. De kerk is in de diverse landen in verschillende groeistadia. In de Duitstalige landen zijn de zendelingen al sinds de jaren veertig van de negentiende eeuw aan het werk, en honderden emigranten zijn door de jaren heen naar Utah vertrokken. Tegenwoordig zijn er veel families in die landen die al meerdere generaties lid zijn. In Duitsland bijvoorbeeld is het niet ongewoon om iemand te horen zeggen: 'Mijn opa is in 1901 lid van de kerk geworden.' Datzelfde geldt voor Nederland, waar in 1961 de eerste niet-Engelstalige ring is gesticht.

Naar het zuiden is de groei van recente datum. Vóór de Tweede Wereldoorlog waren er maar weinig leden in Frankrijk; daar kreeg de kerk pas in de jaren zestig vaste voet aan de grond. Van de acht ringpresidenten daar is er maar een in de kerk opgegroeid. De kerk werd pas in 1965 in Italië toegelaten, en pas in 1993 is de kerk daar officieel erkend. In Spanje is er pas in 1968 met zendingswerk begonnen en in Portugal pas 1974. In de gevestigde gebieden is de uitdaging nieuwe leden dopen; in nieuwere gebieden, waar er meer

gedoopt wordt, is de uitdaging de bekeerlingen te behouden en deelname aanmoedigen.

Een teken van de kracht van de kerk in West-Europa is de toename in het aantal ringen en de bouw van tempels. Er zijn onlangs ringen bijgekomen in Italië, Spanje en Portugal. De Duitstalige landen zijn nu bijna geheel door ringen bedekt, er is nog maar één district in Noordoost-Duitsland. De tempel die in aanbouw is in Madrid, zal een geweldige geestelijke kracht ten gevolge hebben op het Iberisch schiereiland. De leden maken veel gebruik van de twee tempels in Duitsland en de Zwitserse tempel; velen gaan jaarlijks een hele week naar de tempel.

Er zijn nu 170 duizend leden in 45 ringen, 55 districten, 219 wijken en 594 gemeenten in het gebied Europa-West. Er zijn 26 zendingengebieden en zeven verschillende talen.

V: Hoe werken de leden van verschillende nationaliteit in West-Europa samen aan een verenigde kerk?

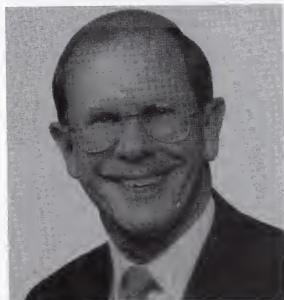
A: Men komt steeds meer tot het inzicht dat dit geen kerk van nationaliteiten is, maar een wereldwijde, universele kerk. Dat komt goede tot uitdrukking in de gebiedsraad van Europa-West, waarin leiders uit heel Europa zitting hebben, met inbegrip van Oostenrijk, Duitsland, Portugal, Frankrijk en Italië. Ook doet de kerk in Europa haar voordeel met de roeping van gebiedszeventigen door het Eerste Presidium en Quorum der Twaalf Apostelen. Decennia lang lie-

ten de Amerikaanse algemene autoriteiten die de ringconferenties in Europa bezochten, hun toespraken uit het Engels in een andere taal vertalen. Nu kan het echter gebeuren dat een Italiaanse gebiedsautoriteit een ringconferentie in Frankrijk presenteert, of een Franse broeder die in Spanje presenteert, of een Portugese broeder die in Duitsland presenteert. Dat is een geweldige verandering in de kerk die Europeaan aanmoedigt de handen in een te slaan en voor de kerk in Europa te zorgen.

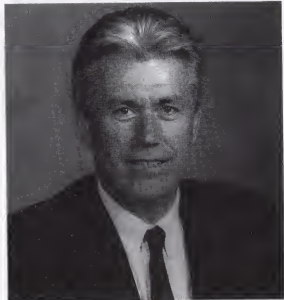
Onlangs heeft de Duitse regering een comité in het leven geroepen dat religieuze groeperingen en organisaties doorlicht om vast te stellen of ze bonafide zijn. Het gebiedspresidium werd uitgenodigd om voor het Duitse parlement in Bonn te verschijnen. Daarbij was het van belang dat ouderling Uchtdorf, Europeaan en Duitser, voor de kerk in Europa sprak in plaats van een Amerikaanse vertegenwoordiger. De Heer heeft hem gezegend, zodat de kerk in hem een goede representant had. Hij kreeg behoorlijk indringende vragen voorgelegd, maar kon die op degelijke wijze beantwoorden. Discussie over sekten kan soms negatief afspiegelen op de kerk en andere geloven, maar ook kan het ons de kans bieden om de kerk accuraat en overtuigend onder de aandacht te brengen van hoogwaardigheidsbekleders en invloedrijke organisaties. Het Duitse parlement was vooral geïnteresseerd in de humanitaire inspanningen van de kerk in zowel Europa als wereldwijd. Veel van de overheidsfunctionarissen hadden al een positief beeld van de kerk vanwege open dagen van een tempel of het Mormoons Tabernakelkoor.

V: Op welke andere manieren doen de leden in West-Europa hun best en worden ze gezegend in het evangelie?

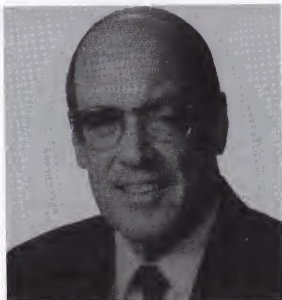
A: De mensen die in West-Europa het evangelie aanvaardden, moeten daarvoor vaak afstand doen van

Ouderling Gene R. Cook

Ouderling F. Dieter Uchtdorf

Ouderling F. Burton Howard

veel zaken. In sommige landen is de religieuze traditie nauw verweven met de samenleving. Tezelfdertijd is er veel tegenstand tegen nieuwe kerkgenootschappen. Veel mensen zeggen dat ze niet in God geloven of dat er geen God kan zijn met zoveel leed in de wereld. Toch zien we voorbeelden van groot geloof bij hen die de sterke winden van het negativisme weten te trotseren, een getuigenis ontvangen van het herstelde evangelie, en er zo'n beetje alles voor opzeggen. We zien keer op keer hoe mensen bereid zijn veel opzij te zetten om het koninkrijk van God in hun land te kunnen vestigen. Zo is er bijvoorbeeld een gezin in Portugal dat het evangelie aannam, nadat twee zendelingen bij hen hadden aangeklopt, en vervolgens afstand deden van een grote erfenis aan wijngaarden vanwege de ongerijmdheid met de evangelienormen.

De leden in West-Europa verlenen in toenemende mate hun diensten in de gemeenschap. Dat komt vooral goed tot uiting als een hele unit eraan meewerkt, vaak ter gelegenheid van een mijlpaal zoals het zoveeljarig bestaan van een gemeente. Eén burgemeester heeft in een openbare rede gezegd dat hij graag zou zien dat meer burgers lid van de kerk werden vanwege de uitstekende waarden. Nadat sommige jongeren een dienstbetoonproject hadden verricht, schreef een andere burgemees-

ter in een krant een artikel waarin hij zijn waardering uitsprak en aangaf dat er wel vaak geld wordt geschonken, maar zelden tijd en arbeid. Dienstbetoon in de gemeenschap kan veel verder reiken dan aanvankelijk zichtbaar is.

We zien nu dat velen meer aandacht gaan schenken aan heractivering en behoud van bekeerlingen. Veel leiders in West-Europa, of het nu een ringpresidium is, een bischop of een quorumpresidium, vatten de taak om mensen actief te houden ernstig op.

Dat is niet eenvoudig, maar ze spannen zich er voor in. Zo is er een ringpresidium in Nederland dat persoonlijk contact heeft met iedere nieuwe bekeerling om er zeker van te zijn dat de mannen worden geordend in het Aäronisch priesterschap

en zich voorbereiden op het Melchizedeks priesterschap, en dat zowel de mannen als vrouwen een roeping hebben en zich ten doel hebben gesteld om een jaar na hun doop naar de tempel te gaan. Ook zien we successen bij de samenwerking tussen leden en zendelingen. De leden gaan mee met de zendelingen, en de zendelingen helpen de leden met de heractivering.

De zaken zijn in beweging in Europa, we voelen ons gesterkt. De leden vonden het heerlijk dat president Gordon B. Hinckley onlangs verschillende plaatsen in Europa heeft bezocht, en ze vatten zijn instructies ernstig op. Het is duidelijk dat de toewijding en gerechtigheid onder de leden toeneemt, waardoor de toekomst er zeer rooskleurig uitziet. ■

Dertien nieuwe zendingsgebieden geopend

Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat er dertien nieuwe zendingsgebieden in het leven zijn geroepen, waarvan tien in Noord- en Zuid-Amerika. De zendingsgebieden zullen per 1 juli aanstaande van start gaan. Daarmee zijn er dan 331 zendingsgebieden wereldwijd.

Vier van de nieuwe zendingsgebieden komen in de Verenigde Staten: Long Beach (Californië), Orlando (Florida), Cincinnati (Ohio) en Salt Lake City South (Utah). Drie in

Brazilië: Goiânia, João Pessoa, en Santa Maria. De andere zendingsgebieden komen in Edmonton (Canada), Melbourne-West (Australië), Santa Cruz (Bolivia), Asunción-Noord (Paraguay), Kaohsiung (Taiwan), en Antananarivo (Madagascar). Het totaal aantal zendingsgebieden in de Verenigde Staten komt hiermee op honderd, en in Brazilië op 26. Californië, waar er één zendingsgebied bijkomt, komt op zeventien. ■

Standbeeld ter gedachtenis aan Joseph Smith

Het leven van Joseph Smith was kort, maar zijn werk is eeuwig, zei president Gordon B. Hinckley op 23 december 1997 tijdens de onthullingsceremonie van een standbeeld ter ere van de eerste profeet van de kerk.

Het bronzen beeld, anderhalf maal levensgroot, staat in de foyer van het Legacy Theater in het Joseph Smith Memorial Building. Het is getiteld *Leaning into the Light*, en het stelt de jonge Joseph Smith voor die, gezeten op een houten stoel, in de Bijbel leest. Het boek is opengeslagen bij Jakobus 1:5 – de passage die voor de veertienjarige de aanleiding was om te bidden bij welke kerk hij zich moest aansluiten.

President Hinckley werd bij de onthulling vergezeld van zijn raadgevers, president Thomas S. Monson en president James E. Faust, ouderling M. Russell Ballard en ouderling Jeffrey R. Holland, beiden van het Quorum der Twaalf Apostelen, ouderling Joe J. Christensen van het Presidium der Zeventig, en bisschop Richard C. Edgley en bisschop Keith B. McMullin, beiden van de Presiderende Bisschop.

President Hinckley, die door een aantal kinderen werd bijgestaan, onthulde het standbeeld 192 jaar na de dag dat de profeet Joseph in het noorden van de staat New York geboren werd.

‘Vandaag is het zijn geboortedag’, zei president Hinckley. ‘Hij is de grote profeet van deze bedeling geworden. Ik verwonder me over Joseph Smith. Ik verwonder me echt over hem, over wat hij in zijn korte leven bereikt heeft.’

President Hinckley haalde John Taylor aan en zei: “Joseph Smith, de profeet en ziener des Heren, heeft, Jezus alleen uitgezonderd, meer voor de zaligheid des mensen in deze wereld gedaan dan enig ander persoon. (...) Hij was een groot man, en hij stierf als een groot man in de ogen van God en van zijn volk; en zoals de meesten van de gezalfden des Heren in oude tijden heeft hij zijn zending en zijn werken met zijn bloed bezegeld” (Leer en Verbonden 135:3).

President Hinckley merkte op dat het beeld een voorstelling is van de profeet die de Bijbel bestudeerde voordat hij naar het heilige bos ging,

waar God en Jezus aan hem verschenen.

‘In maar een paar minuten kwam hij meer over de aard van God en zijn herrezen Zoon te weten dan alle theologen die door de eeuwen heen over die kwestie hadden nagedacht’, zei president Hinckley. ‘Men zegt dat wij niet in Christus geloven. Wij geloven juist meer dan alle andere mensen in Christus. Wij hebben de kennis die rechtstreeks van Hem afkomstig is.’ President Hinckley zei dat het passend was dat het beeld stond in het gebouw van de kerk dat de naam van Joseph Smith draagt.

‘Mensen steken de gek met het verhaal van Joseph Smith. Ze proberen het uit zijn verband te halen’, zei hij. ‘Ik heb de profeet nooit ontmoet, maar ik heb wel het Boek van Mormon gelezen. Ik heb de Leer en Verbonden gelezen. Ik heb de Parel van grote waarde gelezen. Het priesterschap is op mij bevestigd. Ik heb het priesterschap uitgeoefend. (...) Ik heb een getuigenis van de waarheid van dit grootse werk in mijn hart.’

President Hinckley haalde herinneringen op aan een bezoek aan het heilige bos van enige jaren geleden. Daar stond hij met plaatselijke kerkleiders met gebogen hoofd samen te bidden. ‘Ik heb geen stem gehoord, maar in mijn hart kreeg ik (...) de vaste zekerheid dat de dingen waarover profeet gesproken heeft, gebeurd zijn op de plaats waar wij ons op dat moment bevonden. Dat getuigenis laat ik jullie.’

President Hinckley sprak zijn diepe waardering uit voor de National Society of the Sons of Utah Pioneers en de zes donoren die het geld voor het project bij elkaar gebracht hadden. Ook zei hij dat de beeldhouwer, Stanley James Watts, een ‘heel indrukwekkend en prachtig werk’ gemaakt had.

Broeder Watts sprak ook tijdens de onthullingsceremonie. Hij zei dat het een ‘schitterende ervaring’ was geweest om een beeld te maken ter

Leden van het Eerste Presidium zijn aanwezig bij de onthulling van het standbeeld ter gedachtenis aan de profeet Joseph Smith.

ere van Joseph Smith en diens ver-
langen om 'God te vragen'.

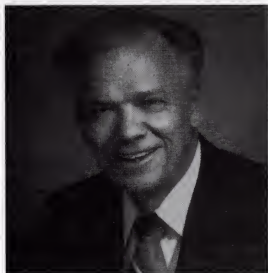
'Een groot man heeft eens gezegd
dat (...) als je iemand licht geeft,
hij zijn eigen weg zal vinden', zei
broeder Watts. 'De Schriften zijn
ons licht. Daarvoor is dit monu-
ment.'

Hij zei dat hij tijdens het maken
van het beeld geïnspireerd werd. 'Ik

sta hier vandaag voor u met de vaste
overtuiging dat er voor ons, heiligen
der laatste dagen, niets zo belangrijk
is (...) als in nederig gebed neerknie-
len en vragen om wijsheid en lei-
ding.' ■

Sarah Jane Weaver

*Met toestemming van Church News
27 december 1997*

Ouderling Paul H. Dunn

Rouwdienst voor ouderling Paul H. Dunn

Op 13 januari is er een rouwdienst gehouden voor ouderling Paul H. Dunn, emeritus algemeen autoriteit, die op vrijdag 9 januari in Salt Lake City overleed ten gevolge van een hartstilstand terwijl hij bezig was te herstellen van een rugoperatie. Hij is 73 geworden.

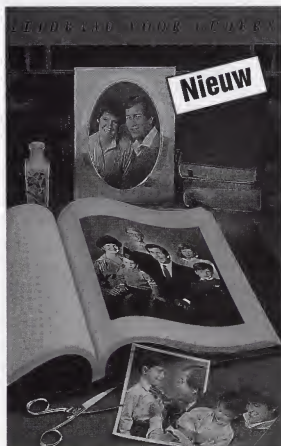
'Van oudsher is hij leraar en pleitbezorger voor de jeugd geweest, bovendien is hij werkzaam geweest als zendingspresident en was hij 34 jaar algemeen autoriteit van de kerk', heeft het Eerste Presidium in een vrijgegeven verklaring gezegd. 'Onze sympathie en liefde gaan uit naar zijn vrouw, Jeanne, en zijn familie.'

Hij werd op 24 april 1924 in Provo (Utah) geboren, behaalde in 1953 zijn doctoraal aan het Chapman College en verkreeg vervolgens academische graden in de onderwijskunde aan de University of Southern California. In 1952 begon hij zijn betrekkingen met de kerkelijke onderwijsinstellingen als seminarieleerkracht in Los Angeles. Na een aantal jaren werkzaam geweest te zijn als coördinator van het instituut van de kerk in zuidelijk Californië, werd hij in april 1964 lid van de Eerste Raad der Zeventig.

Ouderling Dunn is van 1968 tot 1971 president geweest van het zendingsgebied Nieuw-Engeland. In oktober 1976 werd hij lid van het Eerste Quorum der Zeventig en van 1976 tot 1980 was hij lid van het Presidium der Zeventig. In 1989 ging hij met emeritaat.

Ouderling Dunn trouwde op 27 februari 1946 met Jeanne Alice Cheverton. Ze hebben drie dochters. In 1972 werd hij in Utah uitgeroepen tot vader van het jaar. ■

Leidraad voor ouders

Deze publicatie van de kerk is al jaren verkrijgbaar. In de afgelopen paar jaar is er in toenemende mate naar verwezen en uit geciteerd, met name in artikelen en brochures die over huwelijk en gezin gaan. Daarom is er een nieuwe vertaling gemaakt met een stijl en terminologie die bij deze tijd passen. Ouders met kinderen in welke leeftijd dan ook kunnen veel profijt hebben van dit boekje.

Het doel ervan wordt als volgt omschreven: 'In deze leidraad worden de verschillende stadia in de ontwikkeling van het kind besproken en laat de ouders het belang van de evangeliebeginselen in het gezin begrijpen. Het is een goede hulp voor ouders om hun kinderen het belang van het gezin te leren en hoe ze met intimiteit om moeten gaan.'

De nieuwe versie is nu verkrijgbaar bij het distributiecentrum onder hetzelfde catalogusnummer als de oude versie, namelijk 31125 120. Om ze uit elkaar te houden is de titel ietsjes veranderd: de vroegere *Een leidraad voor ouders* is nu *Leidraad voor ouders* geworden. ■

De strop van rente

'Geleend geld is alleen verkrijgbaar tegen een prijs, en die prijs kan hoog zijn.'

Rente is geld dat iemand betaalt voor het gebruik van geld aan degene die hem dat bedrag leent. Als mensen geld lenen, betalen zij een loon, of rente voor het recht om een bedrag te besteden dat niet van hen zelf is. In feite stelt een schuld hen in staat om nu geld van toekomstig inkomen te besteden, maar dat recht houdt vaak een zware straf in, in de vorm van hoge rentekosten.

Renteheffing is al sinds lang gebruikelijk. In bijbelse tijden werd rente *woekerrente* genoemd, wat we in eigentijdse taal overdreven hoge rentetarieven zouden noemen. In 2 Koningen 4:7 staat: 'Betaal uw schuld, en leef', en in Spreuken 22:7 staat: '(...) de man die leent, is een knecht van de uitlener'. De apostel Paulus heeft tegen de Romeinen gezegd: 'Zijt niemand iets schuldig' (Romeinen 13:8), en in onze tijd heeft de Heiland aan Martin Harris aangeraden: 'Betaal de schuld die je aan de drukker hebt gemaakt. Bevrijd u van slavernij' (Leer en Verbonden 19:35).

De Schriften waarschuwen ons duidelijk ons niet in onnodige schulden te steken. Profeten en apostelen van onze tijd hebben dat herhaald. President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: 'Een redelijke schuld voor de aankoop van een betaalbaar huis en misschien nog een aantal andere noodzakelijkheden is aanvaardbaar. Maar ik zie heel duidelijk de vreselijke tragiek van velen die op onverstandige wijze geleend hebben voor zaken die zij niet echt nodig hebben' ('Ik geloof', *De Ster*, maart 1993, blz. 8). Om een beter inzicht te krijgen in de invloed van schuld en rente in ons leven, kan het goed zijn om erover na te denken wat een aanvaardbare schuld is, waarom gemakkelijk krediet een valkuil kan worden, en hoe we een plan kunnen maken om schuld te vermijden.

Wanneer is schuld aanvaardbaar?

Privé-schuld behoort over het algemeen alleen te worden aangegaan voor wat echt nodig is, niet voor

wensen. Geld lenen om aan wensen te voldoen zou de financiële versie kunnen zijn van de 'alles is wel in Zion'-filosofie (2 Nephi 28:21), waarbij mensen denken dat ze in de toekomst altijd hun schuld kunnen betalen en waarbij 'het wél met ons [zal zijn]' (2 Nephi 28:7). 'Als u koopt op afbetaling wil dat zeggen dat u uw toekomstige verdiensten verpandt', heeft president Reuben J. Clark in 1938 gezegd. 'Als uw inkomen door ziekte of overlijden stopt, of doordat u uw baan verliest, bent u kwijt wat u gekocht heeft, en ook wat u erin geïnvesteerd heeft.

'Ik waag het u een suggestie te doen, (...) een gewoon gezin doet er goed aan alleen de werkelijk noodzakelijke levensbehoeften op afbetaling te kopen, en de aankoop van luxe zaken uit te stellen totdat er geld voor is.

'Ik zal niet proberen aan te geven waar de grens ligt tussen noodzakelijkheden en luxe, behalve dan dat een arbeider of een monteur die per trein of met de auto naar zijn werk

Wat hebben onze leiders gezegd?

President Spencer W. Kimball: 'Mijn hele leven, al vanaf mijn jeugd, heb ik de autoriteiten horen zeggen: ontdoe u van uw schulden, en maak ze niet meer' (Conference Report, april 1975, blz. 166).

President Thomas S. Monson: 'Wij vragen de leden dringend om verstandig te plannen, om voorzichtig te leven, en buitensporige of onnodige schuld te vermijden' ('To Learn, To Do, To Be', *Ensign*, mei 1992, blz. 47).

President James E. Faust: 'Het is belangrijk om onderscheid te leren maken tussen verlangens en noden. Het vergt zelfdiscipline om de denkwijze "nu kopen, later betalen" te vermijden en om "nu sparen en later kopen" in praktijk te brengen. (...)

'Een huis zonder hypotheek is een belangrijk doel van een verantwoord levensstijl. (...) Op huizen waarop geen hypotheek rust, kan geen beslag worden gelegd. (...) 'Onafhankelijk zijn betekent (...) vrij

zijn van schuld en de rente, en van de lasten die met schuld gepaard gaan' ('De verantwoordelijkheid voor ons welzijn ligt bij mij en mijn familie', *De Ster*, mei 1986, blz. 17).

President Ezra Taft Benson: 'Onze geïnspireerde leiders hebben er altijd op aangedrongen dat we ons van onze schulden ontdoen, de tering naar de nering zetten, en contant betalen' ('Pay Thy Debt, and Live', *Ensign*, juni 1987, blz. 3).

Ouderling L. Tom Perry: Wij behoren geen gehoor te geven aan 'de huidige roep (...) [waardoor] we verleid worden om zaken van de wereld na te jagen. (...) Vaak worden deze zaken betaald met geleend geld, zonder erbij na te denken wat de toekomst brengt zal.

'(...) We hebben de wijze raad gekregen schuld te vermijden als de pest.

'(...) Een goed bestierd gezin betaalt geen rente – het ontvang rente' (zie 'Wanneer gij zijt voorbereid, zult gij niet vrezzen', *De Ster*, januari 1996)

kan, niet gerechtvaardigd zou zijn als hij voor dat doel op afbetaling een vliegtuig zou aanschaffen' (Conference Report, april 1938, blz. 105). Voor de meeste mensen is schuld noodzakelijk voor de aankoop van een huis, een vervoermiddel, of in sommige gevallen voor een opleiding.

De valkuil van gemakkelijk krediet

Tegenwoordig kunnen we bijna alles kopen zonder contant geld – althans totdat de eerste termijn moet worden betaald. Veel bedrijven doen alle moeite om een denktrant te scheppen waarbij de consument *ervan uitgaat* dat hij schulden maakt als hij een product aanschaft. Sommige bedrijven hebben voor dat doel zelfs hun eigen financieringsregelingen in het leven geroepen. In de advertenties voor die producten wordt brutaal 'probleemloze financiering' of 'financiering op gemakkelijke voorwaarden' aangeboden. Sommige financieringsinstellingen beweren in hun advertenties dat een vakantie op afbetaling stress zou verminderen. Via de media worden we bestookt met de boodschap *U kunt het vandaag nog in huis hebben*.

In een artikel in de *Wall Street Journal* beweerde men dat 'halverwege de jaren negentig de verleiding om zich in de schuld te steken groter kan zijn dan ooit. Omdat de banken op het gebied van leningen fel met elkaar concurreren, overstelpen ze de consument met creditcard-aanbiedingen' (Bernard Wysocki Jr., 'Binge Buyers: Many Baby Boomers Save Little, May Run Into Trouble Later On', *Wall Street Journal*, 5 juni 1995, blz. A6). Bovendien schatte een bepaalde organisatie dat creditcard bedrijven alleen al in 1994 meer dan twee miljard creditcard-aanvragen heeft verstuurd (zie John Greenwald, 'The Crunch that Stole Christmas', *Time*, 27 november 1995, blz. 79). Sommigen adverteren met: 'U betaalt pas volgend jaar.' Denk eraan dat uitgestelde betalingen vaak hoge

rentekosten met zich meebrengen en in den duur toch volledig betaald moeten worden.

Het gemak waarmee krediet kan worden verkregen is een belangrijke bron van verleiding geworden voor sommige mensen, van wie er velen zijn die op den duur merken dat ze in schuld gevangen zitten. Soms stijgen de creditcard-schulden van een persoon of een gezin tot buitensporige hoogten, terwijl er weinig tegenover zichtbaars staat. Nog een probleem doet zich voor als persoonlijke bezittingen die op afbetaling gekocht zijn, zoals auto's, sneller in waarde dalen dan de lening kan worden terugbetaald.

President Hinckley heeft gezegd: 'Schuld kan iets vreselijks zijn. Het is zo gemakkelijk om je in de schulden te steken en zo moeilijk om ze af te betalen. Geleend geld is alleen verkrijgbaar tegen een prijs, en die prijs kan zwaar zijn' ('Gij zult niet begeren', *De Ster*, februari 1991, blz. 6).

Wat moeten we doen?

President Ezra Taft Benson heeft geadviseerd: 'Nu (...) is het tijd om schulden af te betalen. (...) Laten we gebruik maken van de gelegenheid om onze hypotheek sneller af te lossen en geld opzij te zetten voor een opleiding, voor mogelijke perioden met minder inkomen en voor noodsituaties die zich in de toekomst kunnen voordoen' ('Pay Thy Debt, and Live', *Ensign*, juni 1987, blz. 5). Rentekosten kunnen aanzienlijk verminderen door alle uitstaande leningen gewoon sneller af te betalen. De raad van kerkleiders om schulden af te betalen is zinnig.

Soms sluit men voor de aankoop van een huis de hoogste mogelijke lening omdat de rente van hun belasting kan worden afgetrokken. Denk er echter aan dat wat u aan belasting bespaart maar een deel is van de rente die u betaalt. Sommige deskundigen op financieel gebied zeggen dat het beter is een lagere hypotheek af

te sluiten en het verschil te investeren.

Door elke maand een extra bedrag op de hoofdsom te betalen, kunnen huiseigenaars een aanzienlijk bedrag besparen. Verlaging van de hypotheek garandeert teruggave op het vooruitbetaalde bedrag. Zelfs als men de maandelijkse afbetaling verhoogt met een betrekkelijk laag bedrag kan dat een aanzienlijke teruggave tot gevolg hebben.

Pogingen om een hypotheek te verlagen kunnen belemmerd worden door een betrekkelijk nieuwe ontwikkeling in de uitgaven van de consument: de lening op het huis. Die leningen worden vaak gebruikt om de dagelijkse inkomsten te doen of om schulden te consolideren. Door zulke beslissingen wordt de last van de langlopende schuld die op een gezin of op een persoon drukt zwaarder, en wordt de afbetaling op het huis moeilijker.

Om schulden te verminderen is het noodzakelijk vast te stellen welke uitgaven prioriteit verdienen. Onze allereerste financiële prioriteit is het betalen van onze tiende en vastengaven. Vervolgens stellen we vast hoeveel we nodig hebben voor de eerste levensbehoeften. Wat er dan overblijft, kan gebruikt worden om (1) indien mogelijk schulden eerder af te betalen, (2) iets opzij te leggen voor onverwachte financiële tegenvallers, (3) een spaarplan op lange termijn vast te stellen voor een zending, opleiding, en de oude dag. Beleggingen kunnen rente opleveren.

Als we de raad van de kerkleiders opvolgen en onze schulden beperkt houden, zal dat ons meer gemoedsrust en financiële zekerheid, onafhankelijkheid en voldoening opleveren. Als wij de verantwoordelijkheid aanvaarden voor ons financieel welzijn, en de tering naar de nering zetten, zijn wij, als volk, in staat om 'onafhankelijk [te staan] boven alle andere schepselen' (Leer en Verbonden 78:14). ■

Scott Nash

Ed de Jong moest lang wachten op zijn Boek van Mormon

Met handicaps leren leven

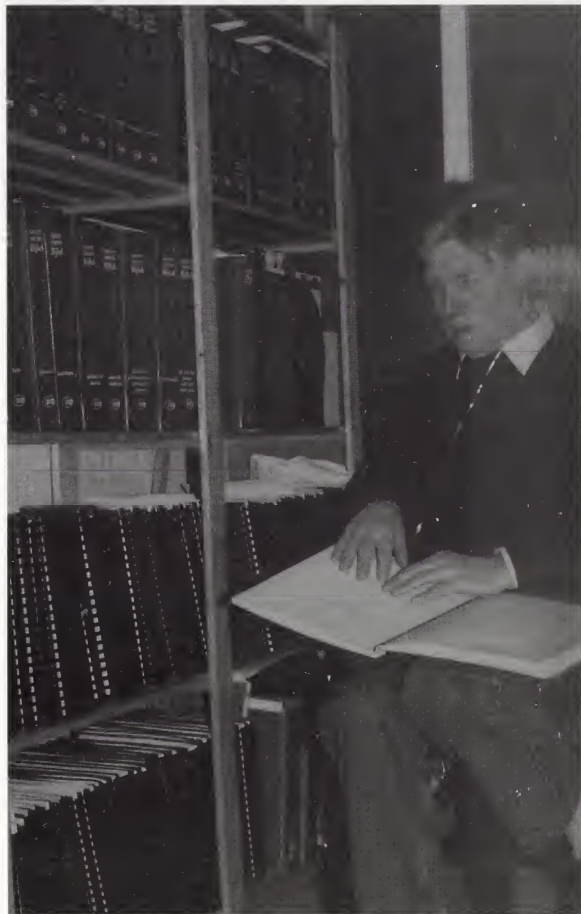
Op 9 december 1989 werd Eduard de Jong gedoopt. Een bijzondere dag voor de gemeente Almelo, omdat hij de zevende dopeling binnen een jaar was in deze kleine gemeente. Maar ook een nieuwe uitdaging voor de leden, want broeder de Jong kon al meer dan twintig jaar niet meer zien. Voor hemzelf bracht het lidmaatschap van de kerk niet alleen zegeningen met zich mee, maar ook problemen. Hij zou de Schriften moeten gaan lezen, maar hoe? Hij hield van zingen, maar kende de lofzangen niet.

Al zijn hele leven had Ed de Jong problemen met zijn ogen gehad. Als kind kon hij zo slecht zien, dat hij op een blindeninstituut werd geplaatst. Nog steeds heeft hij onplezierige herinneringen aan de jaren op het internaat. Maar rond zijn twintigste kwam er verbetering in zijn gezichtsvermogen. Volkomen normaal was het niet, maar hij was zo blij dat hij iets van de wereld om zich heen kon zien, dat hij ging fotograferen en filmen. Ook werd hij lid van een zangvereniging, leerde muziek lezen en zong de tenorpartij mee in grote muziekwerken zoals 'The Messiah' en 'Die Schöpfung'.

Maar na een aantal jaren gaf één oog het op: het netvlies liet los; dat was niet te herstellen. Enkele jaren later deed zich bij het overgeleven oog hetzelfde probleem voor. Met een oogoperatie probeerde men het te redden, maar dat mocht niet baten. Broeder De Jong herinnert zich nog dat een arts hem kwam vertellen dat de operatie niet had geholpen, en dat hij nooit meer zou kunnen zien. 'Toen werd ik behoorlijk opstandig. "Waarom ik?", vroeg ik me maar steeds af.' Op den duur moest hij zich er in schikken. Hij bezocht een revalidatiecentrum, werkte als telefonist op het gemeentehuis en later als corrector van brailleboeken. In 1985 kreeg hij zijn eerste ge-

leidehond. 'Dat was een enorme vooruitgang. Ik kreeg zo een belangrijk stuk zelfstandigheid terug. Je moet het wel durven – met een geleidehond de straat op gaan. Je vertrouwt je leven aan die hond toe.'

Vier jaar later kwam zijn dochter in contact met de zendelingen. 'Julie zouden ook eens naar mijn vader moeten gaan om een spelletje Scrabble met hem te doen', zei ze hun. Dat deden ze, maar het bleef natuurlijk niet bij Scrabble spelen. Een gemeentelid kwam helpen met behangen, er kwamen nog meer leden en uiteindelijk deed Ed de Jong

Broeder De Jong bij de kast die bijna geheel door de standaardwerken in braille wordt gevuld: de Bijbel (2 planken), het Boek van Mormon (1 plank) en de Leer en Verbonden met ParéI van grote waarde (23 plank).

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MEI 1998

OUDERLING DALLIN H. OAKS

Van het Quorum der Twaalf Apostelen

Uit een interview met Rebecca M. Taylor

Toen ik vijf of zes was, nam mijn vader mij op een winteravond mee naar de stad. Dat was tijdens de economische depressie, toen er bijna geen werk was en veel mensen arm waren. Mijn vader en ik liepen langs de etalages en stonden al gauw voor een sportzaak. De etalage lag vol met leuke dingen, zoals visspullen en zakmessen.

Een jongetje met oude, gescheurde kleren stond naast ons, en keek ook naar al die mooie spullen in de etalage. Ik lette niet zo erg op hem, maar mijn vader ging naar hem toe en sprak even met hem. Toen legde hij zijn hand op de schouder van het jongetje en nam hem mee naar binnen. Ik zag dat het jongetje een zakmes uitzocht en dat mijn vader ervoor betaalde.

Ik kreeg die dag geen zakmes, maar ik leerde wel een belangrijke

Ouderling en zuster Oaks

les. Toen mijn vader en ik uit de winkel wegliepen, zij hij: 'Jij hebt mij. Hij heeft helemaal niemand.' Later ben ik gaan begrijpen dat mijn vader altijd klaarstond om anderen te helpen.

.....

Toen ik bijna acht was, overleed mijn vader, die arts was, aan een ziekte die hij van een van zijn patiënten had gekregen. Een paar maanden later bracht mijn moeder mijn jongere broer en zus, en mij naar haar ouders. Zij ging naar de universiteit zodat ze genoeg geld kon verdienen om voor ons te

kunnen zorgen. Maar het verdriet van de dood van haar man, en de spanning omdat ze haar kinderen moest achterlaten, maakten haar zo ziek dat ze door een verpleegster verzorgd moest worden. Ik heb haar toen maandenlang niet gezien.

Ik was mijn vader verloren, en voor een tijdje ook mijn moeder. Ik voelde me heel ongelukkig en het ging niet goed op school. Ik heb wel blokletters leren schrijven, maar geen schrijfletters. Ook nu kan ik nog steeds geen schrijfletters schrijven, alleen in mijn eigen handtekening. Mijn spelling was heel slecht, en mijn rekenen nog slechter. De lerares liet ons in de klas het rekenwerk altijd een plaats naar voren doorgeven om nagekeken te worden. De resultaten werden altijd hardop voorgelezen. Als er 20 vragen waren, had ik er meestal 15 of 16 fout. Ik vond dat ik de domste jongen in de klas was. Ik weet nog dat sommige kinderen uit mijn klas sneeuwballen naar mij gooiden en me uitscholden voor stommeling.

Mijn moeder werd weer beter. Toen ze weer voor ons kon zorgen, verhuisden we naar Vernal (Utah). In groep 7 kreeg ik Pearl Shaffer als lerares. Wat zij voor mij heeft gedaan, kan ik nooit terugbetalen. Ze had vertrouwen in mij, en daardoor kreeg ik weer vertrouwen in

1. Ongeveer drie jaar oud, met zijn vader 2. Op zesjarige leeftijd, aan het vioolspelen. 3. Op twaalfjarige leeftijd, met zijn zus, zijn moeder en zijn broer.

ILLUSTRATOR: ROBERT T. BARRETT

mijzelf. Ze hielp me bij het leren. Aan het eind van groep 7 hoorde ik bij de beste leerlingen in de klas.

We hebben allemaal wel eens problemen in ons leven. Maar als je niet prettig voelt, hoeft dat niet zo te blijven. We moeten opstaan en verder gaan. Veel jonge mensen voelen zich ontmoedigd. Ze hebben het gevoel dat ze niet goed genoeg zijn, of dat ze niet zo goed zijn als hun broer of zus of vriend. Maar we kunnen in de Schriften lezen dat iedereen bepaalde gaven heeft. We moeten onze gaven ontdekken en ontwikkelen. Iedereen heeft wel iets dat hij of zij goed kan. Een van de mooie dingen van de schepping van God is dat er zoveel verschillen zijn. Niemand is precies hetzelfde. Weet dat je een kind van God bent, en dat Hij van je houdt. Ook als je

denkt dat niemand van je houdt, houdt God toch van je.

.

Toen ik twaalf was, vroeg de bisschop of ik hem wilde helpen om kerststukjes naar de weduwen in de wijk te brengen. Het sneeuwde die dag heel erg. Bij de kerststukjes zaten ook grapefruits en sinaasappels. Het was tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen er niet veel grapefruits en sinaasappels te koop waren. Dus het was een echte traktatie. De bisschop wachtte in de auto terwijl ik met het kerststukje naar de deur liep en zei: 'De bisschop heeft me gevraagd om dit bij u af te geven. Het is een kerststukje van de wijk.'

Al snel hadden we ze allemaal rondgebracht. De bisschop bracht me weer naar huis. Voordat ik uit

de auto stapte, gaf hij mij een kerststukje en zei: 'Dit is voor jouw moeder.' Toen reed hij weg.

Ik stond met het kerststukje voor de deur van ons huis na te denken. We hadden ze naar de weduwen gebracht, maar mijn moeder was natuurlijk ook weduwe. Daar had ik helemaal niet aan gedacht, en dat had zij ook nooit zo gezegd. Dit was de eerste keer dat ik merkte dat iemand mijn moeder als weduwe beschouwde.

Ik beseftte dat mijn moeder met al haar moeilijkheden veel geloof had. Ze vertelde ons dat we een vader hadden, en dat zij een man had, en dat we altijd een familie zouden zijn omdat zij met mijn vader in de tempel was getrouwd. Ik wist dat andere kinderen vaders hadden die met ze gingen vissen of jagen. Ik was verdrietig omdat ik geen vader had die dat met mij kon doen. Het was oorlog, dus ik deed alsof mijn vader door de oorlog weg was. Ik had het gevoel dat mijn vader weg was omdat de Heer hem had geroepen om ander werk te doen. Het deed pijn dat hij er niet was, maar ik wist dat we op een dag weer bij elkaar zouden zijn. Vanaf die tijd is mijn getuigenis van het tempelhuwelijk sterker geworden. Ik ben heel erg dankbaar voor het tempelhuwelijk, en voor de zegeningen die ik als lid van een eeuwige familie kan krijgen! □

Hij spreekt tot mij

Sydney Reynolds

'Ik maakte alle schriftuur op ons toepasselijk, opdat wij er nut en lering uit mochten trekken' (1 Nephi 19:23).

Weet je wat een *schare* is? Een schare is een grote groep mensen. Toen Jezus in Judea het evangelie predikte, was er een schare die Hem volgde om te horen wat Hij te zeggen had. Aan de oever van het meer van Galilea predikte Hij tot een schare. Op de berg predikte Hij tot een schare. Hij predikte ook tot een schare in Jeruzalem. Maar de Heiland wilde dat iedere persoon in die schare naar Hem zou luisteren, Hem zou geloven en Hem zou volgen.

Mozes gaf de tien geboden aan een schare. Hij zei: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht' (Deuteronomium 6:5). Hij sprak wel tegen een grote groep, maar hij wilde dat iedere persoon zou doen wat hij zei. En hij wilde dat hun nageslacht dat ook zou weten.

Nephi las in de Schriften en 'maakte alle schriftuur op ons toepasselijk, opdat wij er nut en lering uit mochten trekken' (1 Nephi 19:23). De Schriften op ons 'toepasselijk' maken, betekent dat we ons leven vergelijken met het leven van de personen over wie we lezen. Als de Heer iets tegen die mensen zegt, zegt Hij het ook tegen ons. We leren uit de Schriften dat we geluk en vrede zullen vinden als we de geboden onderhouden. We leren ook over het verdriet van de mensen als ze de geboden niet onderhouden.

De bergrede van de Heiland is voor jullie! Jullie zullen gelukkig en gezegend zijn als je zachtmoedig en barmhartig bent (zie Matteüs 5:5, 7). De toespraak die koning Benjamin vanaf de toren hield, is voor jullie! Ook jullie kunnen een grote verandering in je hart krijgen (zie Mosiah 5:2). Door het woord van wijsheid (zie Leer en Verbonden 89) zul je gezondheid en grote schatten aan kennis vinden.

Als de profeten tegenwoordig spreken, is hun boodschap voor jou en voor hen die na jou komen. En als je

de Schriften in je leven toepast, en naar de Geest luistert, kun je de Heer tot je horen spreken.

Instructies

Knip bladzijde 5 uit dit tijdschrift en plak deze op een stuk stevig papier. Plak in het midden een foto van jezelf, een spiegelkje of een tekening van jezelf. Knip de onderste rand langs de zwarte lijn af. Knip ieder vakje op de afgeknipte rand uit en plak het in het betreffende vakje. Kleur de plaatjes in en hang de poster op een plaats waar je eraan herinnert wordt om de Schriften in je leven toe te passen.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Schrijf het eerste gedeelte van iedere zaligspreking op een kaartje (zie Matteüs 5; 3 Nephi 12), zoals 'Zalig de barmhartigen'. Schrijf op een ander kaartje het tweede gedeelte van de zaligspreking, zoals 'want hun zal barmhartigheid geschieden'. Schud de kaartjes goed door elkaar en leg ze omgekeerd in rijen neer. Laat de kinderen een voor een twee kaartjes omdraaien. Als ze bij elkaar horen, hang ze dan samen op en laat de kinderen de bijbehorende tekst opzoeken. Als de kaartjes niet bij elkaar horen, leg ze dan weer omgekeerd terug. Speel verder totdat alle kaartjes zijn opgehangen.*

2. *Het woord van wijsheid (zie LV 89) werd in 1833 aan de heiligen gegeven, toen nog maar weinig mensen dit advies belangrijk vonden. Veel wetenschappers bevestigden nu de waarde van deze wijsheid. Ook weten we dat we, als we naar de Heer luisteren, gezegend zullen worden. Maak drie woordstroken: FRUIT, GROENTE en GRANEN. Hang een van de woordstroken op en geef de kinderen een minuut de tijd om zoveel mogelijk artikelen in die categorie op te schrijven die goed voor hun lichaam zijn; bespreek vervolgens de punten die ze hebben opgeschreven. Doe dit ook met de andere woordstroken. Jongere kinderen kunnen plaatjes uit tijdschriften gebruiken om een keuze te maken tussen gezond en ongezond voedsel. □*

Als ik de Schriften op mijzelf van toepassing breng ...

Lijm
hier

Lijm
hier

Lijm hier
een spiegeltje,
of een foto
of tekening
van jezelf.

Lijm
hier

Lijm
hier

De Heer spreekt tot mij!

ILLUSTRATOR: TADD R. PETERSON

Mozes geeft
Israël de tien
geboden
Exodus 20:3–17

Joseph Smith
spreekt over het
woord van
wijsheid LV 89

Jezus spreekt
de bergrede
uit
Matteüs 5–7

Koning
Benjamin houdt
zijn rede
Mosiah 2–5

VERHAAL

De zus van Tessa Brouwer

Tracy Wright

Als je op rood stapt, ben je verliefd op Tessa Brouwer', fluisterde Theo toen we op weg naar de eetzaal in een rij achter onze lerares aan liepen. 25 paar schoenen zigzagden en sprongen door de gang om maar niet op de rode tegels te stappen.

Mevrouw Steenbergens bleef staan en keek ons aan. 'Waarom lopen jullie niet netjes in de rij?' vroeg ze, en ze keek niet vrolijk.

We gingen allemaal rechtop staan, behalve Tessa. Ze keek de andere kant op en naar beneden. Ik kon alleen haar rode haar maar zien. Ze keek vast weer lelijk en boos met haar sproetenkop — ze kon vaak zo lelijk kijken. Ik duwde mijn eigen rode haar achter mijn oren. Ik was blij dat het niet zo rood was als dat van Tessa — en dat mijn sproeten niet zo donker waren. Mevrouw Steenbergens keek weer voor zich en we liepen verder naar de eetzaal. De schoenen sprongen nog steeds over de rode tegels heen, maar nu wel zachter.

'Jij bent de tweelingzus van Tessa', zei Wim tijdens de lunch.

Tessa keek naar me en nam kleine hapjes van haar boterham. Haar donkere ogen keken me bang en hoopvol aan.

'Dat ben ik helemaal niet', zei ik.

Tessa keek weer naar beneden, naar haar verkreukelde boterhamzakje. Ik voelde me niet prettig, maar het was niet mijn schuld. Als ze nou eens voor zichzelf opkwam in plaats van altijd maar lelijke gezichten te trekken, dan zouden ze haar misschien niet zoveel pesten.

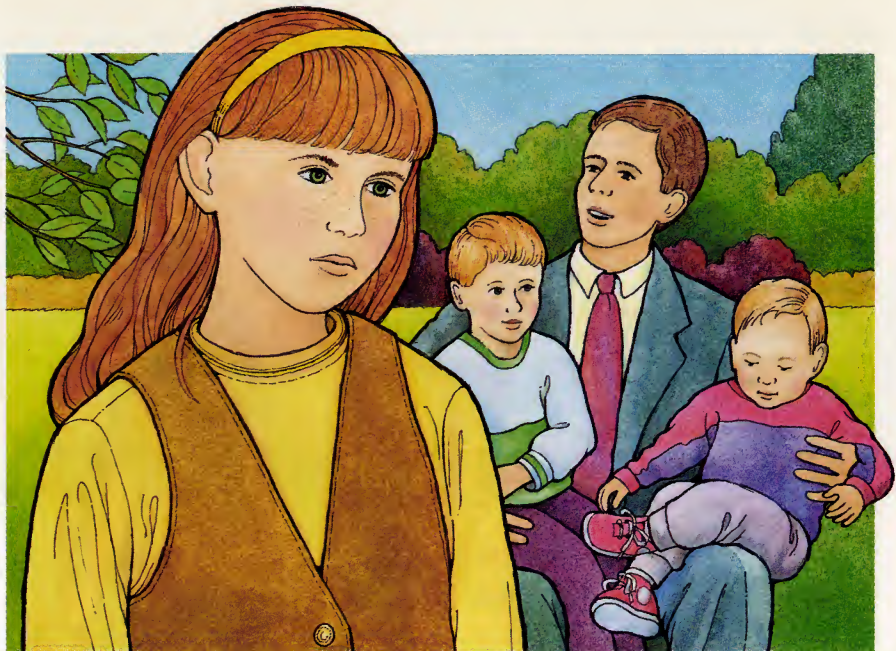
Toen we tijdens de pauze met een groepje aan het spelen waren, stond Tessa alleen bij het hek te kijken. Ik durfde haar niet te vragen om mee te spelen, anders zou Wim mij weer 'de zus van Tessa' noemen.

Die avond kwamen de zendingen bij ons eten. Het was mooi weer buiten en mijn vader maakte hamburgers en hotdogs op de barbecue.

'Zeg Bea, volgens mij ken jij een van de onderzoekers die we zaterdag gaan dopen', zei een van de zendingen, terwijl hij een van mijn broertjes op schoot had. 'Ze zit op school bij jou in de klas.'

'Wie dan?' vroeg ik verbaasd en toch wel een beetje opgewonden. Misschien was het Jolanda. Zij was knap en iedereen vond haar aardig. Of Heidi. Ja, ik hoopte dat het Heidi was. We moesten altijd samen giechelen tijdens muzikles, als de stem van mevrouw de Bruin trilde op de hoge noten die ze zong. Of misschien was

het Thea, of Wilma, of Annet? 'Wie is het?' smeekte ik, en ik wiebelde op het puntje van mijn stoel.

'Tessa Brouwer. Haar hele familie wordt gedoopt.'

'Dat is geweldig!' zei mijn moeder. 'Is dat niet geweldig, Bea? Je wilde toch altijd graag een vriendin op school hebben die ook lid van de kerk is?'

'Ja, geweldig', mompelde ik. Ik wist dat ik blij moest zijn, maar dat was ik niet.

De volgende dag op school merkte ik dat Tessa naar me zat te kijken. Elke keer als ik haar kant op keek, zag ik dat ze naar me zat te kijken. Ik wilde wel iets tegen haar zeggen, maar ik durfde het niet. Iedereen die met haar sprak, werd de hele dag gepest.

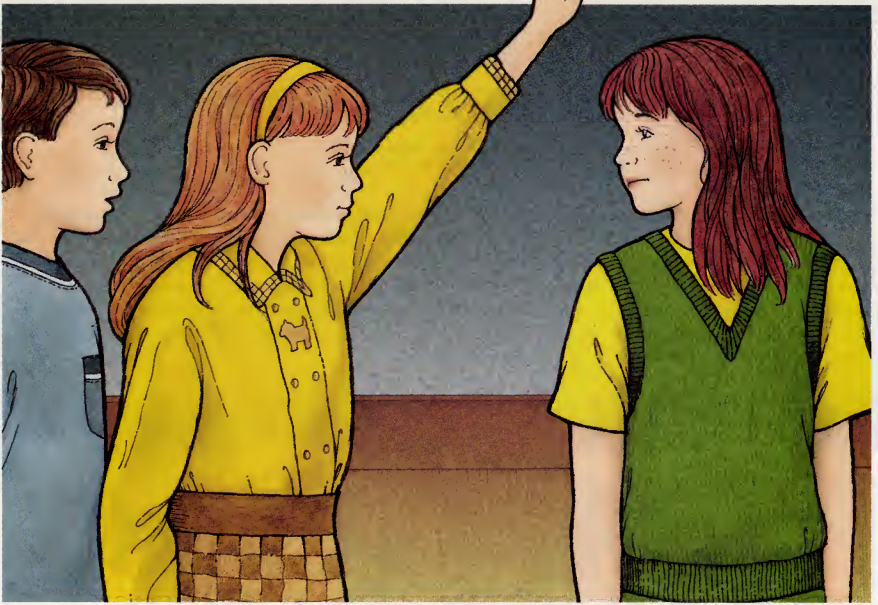
Die avond ging de telefoon. Mijn vader nam op. Toen hield hij zijn hand op de telefoon en zei tegen mij: 'Bea, het zijn de zendingen. Ze vragen of jij zaterdag een jeugdwerkliedje op de doopdienst van Tessa Brouwer wil zingen. Tessa heeft het zelf gevraagd.'

Ik wist niet wat ik moest zeggen. Tessa wist dat ik van zingen hield, omdat ik tijdens de muzieklies altijd wilde zingen. En vorige week had ik tijdens de muzieklies nog solo gezongen om een extra hoog cijfer te krijgen. Tessa had me in de val. Er was geen goede reden om niet op haar doopdienst te zingen.

Ik keek naar mijn moeder. Ze lachte naar me en knikte met haar hoofd. 'Ik speel wel piano voor je', zei ze.

Nu zat ik dubbel in de val. 'Nou, vooruit dan maar', zei ik met tegenzin. Er zou in ieder geval niemand anders van school zijn.

Tijdens de doopdienst op zaterdag sprak een van de zendingen over het doopverbond zoals we dat in het Boek van Mormon kunnen lezen. 'Als je wordt gedoopt, beloof je je hemelse Vader en Jezus Christus dat je elkaars lasten zult dragen,' legde hij uit, 'en dat je altijd, zelfs tot in de dood, als een getuige van God zult staan.'

Ik kon me nog herinneren dat mijn vader vorig jaar tijdens mijn doopdienst net zoiets uit Mosiah 18:8-9 had voorgelezen, maar toen zaten die woorden me niet zo dwars.

'We zijn allemaal kinderen van onze Vader in de hemel', ging de zending verder. 'Daarom noemen we elkaar broeder en zuster. Als we gedoopt worden, nemen we ook de naam van Jezus Christus op ons, waardoor we ook broeders en zusters in het evangelie worden.'

Toen ik het jeugdwerkliedje zong, gluurde ik even naar Tessa. Ze lachte naar me. Alleen al door naar haar te kijken, kreeg ik een warm gevoel van binnen.

Ik wist wat ik moest doen.

Maandagmorgen op school werden we door mevrouw Steenberg van de gymzaal naar het klaslokaal gebracht. Theo fluisterde weer hetzelfde over Tessa, en iedereen begon over de rode tegels heen te springen.

Behalve ik. 'Hou op, jongens', zei ik. 'Het is niet leuk.'

Mevrouw Steenberg stopte en keek ons aan. Ze fronste haar wenkbrauwen en wachtte.

'Bea is de zus van Tessa', hoorde ik Wim fluisteren en sommige kinderen begonnen te grinniken.

Mijn gezicht werd warm. Tessa keek om naar mij en haar ogen keken me bang en hoopvol aan.

'Zou je even willen herhalen wat je zei, zodat de hele klas het kan horen, Wim?' vroeg mevrouw Steenberg.

Wim schudde zijn hoofd.

Mijn hart bonkte toen ik mijn hand opstak. Ik ging doen wat ik bij mijn doop had beloofd. Ik zou de last van Tessa helpen dragen. We hadden niet alleen allebei rood haar. We waren ook zussen.

'Wat is er Bea?' vroeg mevrouw Steenberg.

Ik moest even flink slikken. 'Wim zei dat ik de zus van Tessa was.' Ik glimlachte naar Tessa. 'En dat ben ik ook.' □

VEEL PLEZIER !

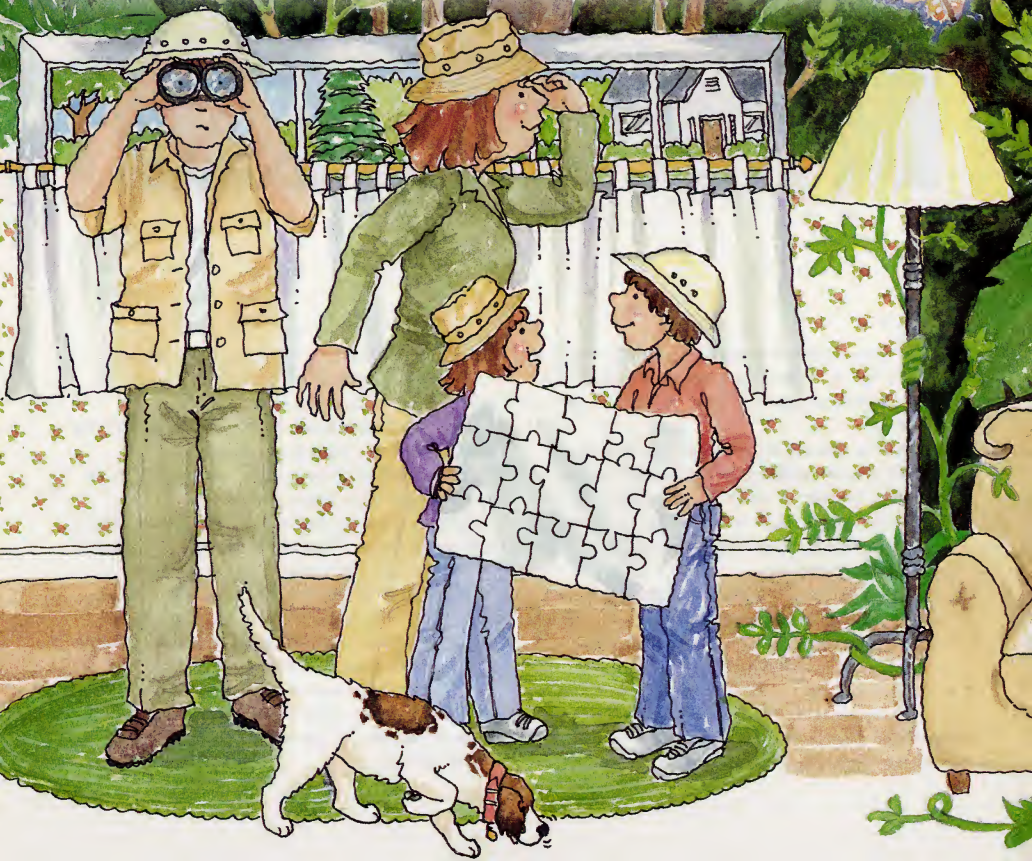
OP ZOEK NAAR DE SCHAT OP DE GEZINSAVOND

Denise Page

ILLUSTRATOR: DENISE KIRBY

WAT JE MOET DOEN

Verstop de versnapering van de gezinsavond. Teken dan een plattegrond waarop de verstopplaats staat aangegeven. Plak de plattegrond op een stuk karton, knip hem in 15 puzzelstukken en doe die in een enveloppe of zak. Beantwoord tijdens de gezinsavond om de beurt de schatvragen op de volgende bladzijde. Laat de gezinsleden de tekstverwijzingen opzoeken om hun antwoorden te controleren of de antwoorden te vinden. Als iemand het juiste antwoord op een vraag geeft, mag hij een puzzelstuk pakken. Als alle vragen beantwoord zijn, zet je de puzzel in elkaar en ga je op zoek naar de schat.

SCHATVRAGEN

1. Wie heeft gezegd: 'Laat ons [. . .] getrouw zijn in het onderhouden van de geboden des Heren'? (Zie 1 Nephi 4:1.)

2. Wat is 'boven alles begerlijk'? (Zie 1 Nephi 11:22.)

3. Aan hen die de geboden van de Heer onderhouden, worden grote zegeningen beloofd. Noem vier van die zegeningen. (Zie 1 Nephi 15:11; 1 Nephi 17:3; 1 Nephi 20:18; Jarom 1:9; andere antwoorden kunnen ook.)

4. Wat voor wapenrusting moesten Lehi's zoons aantrekken? (Zie 2 Nephi 1:23.)

5. Er was iets waarin Nephi zich verheugde, waarover hij nadacht en wat hij opschreef voor zijn kinderen. Wat was dat? (Zie 2 Nephi 4:15.)

6. Welke drie stappen moeten volgens Jakob alle mensen nemen om gereed te worden in het koninkrijk van God? (Zie 2 Nephi 9:23.)

7. Over wie spraken, predikten en profe-terden de Nephieten? (Zie 2 Nephi 25:26.)

8. Luister naar de Geest die de mens leert [. . .]. (Zie 2 Nephi 32:8.)

9. Wie dienen we eigenlijk als we anderen dienen? (Zie Mosiah 2:17.)

10. 'De zaligheid [. . .] kan [. . .] alleen [tot de kinderen der mensen] komen (. . .) in en door de naam van [. . .].' (Zie Mosiah 3:17.)

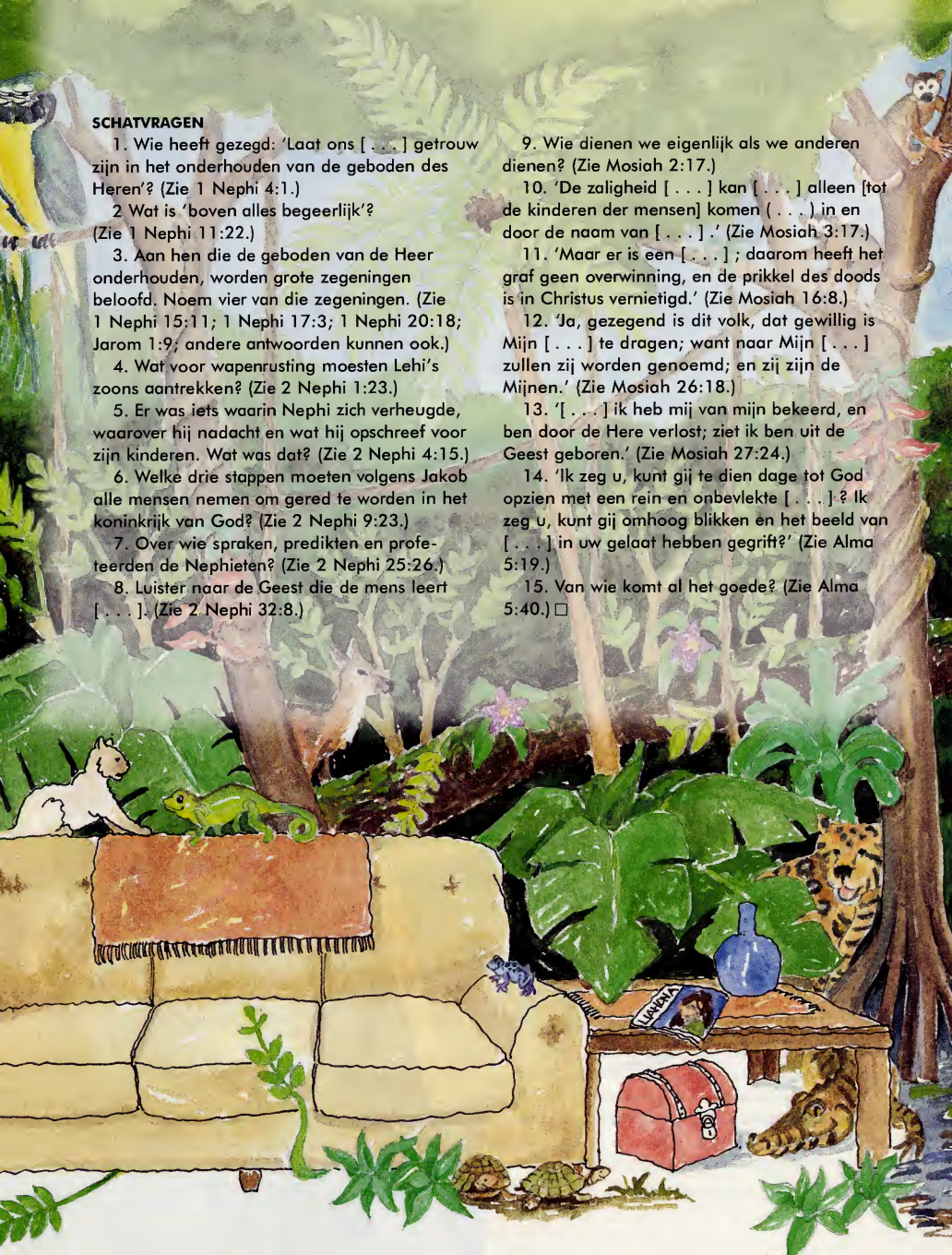
11. 'Maar er is een [. . .]; daarom heeft het graf geen overwinning, en de prikkel des doods is in Christus vernietigd.' (Zie Mosiah 16:8.)

12. 'Ja, gezegend is dit volk, dat gewillig is Mijn [. . .] te dragen; want naar Mijn [. . .] zullen zij worden genoemd; en zij zijn de Mijnen.' (Zie Mosiah 26:18.)

13. '[. . .] ik heb mij van mijn bekeerd, en ben door de Here verlost; ziet ik ben uit de Geest geboren.' (Zie Mosiah 27:24.)

14. 'Ik zeg u, kunt gij te dien dage tot God opzien met een rein en onbevleete [. . .]? Ik zeg u, kunt gij omhoog blikken en het beeld van [. . .] in uw gelaat hebben gegriff?' (Zie Alma 5:19.)

15. Van wie komt al het goede? (Zie Alma 5:40.) □

OP JEZUS GAAN LIJKEN

DEL PRINSON, TUD VOOR EEN
VERHAAL IN GALILEA

De familie Sagastume van de wijk Antigua in de ring Chimaltenango Guatemala houdt van het evangelie en probeert op Jezus Christus te gaan lijken door tot onze hemelse Vader te bidden en naar de ingevingen van de Heilige Geest te luisteren.

WERKEN EN GELOOF

Yvette is tien jaar. Ze staat elke ochtend om 4 uur op om voor school te leren. De school begint om 7 uur. Vroeger scheen het haar onmogelijk om goede cijfers te halen. 'Als ik zat te leren, kon ik wat ik leerde nooit onthouden en begrijpen', zegt zij. 'Als ik een proefwerk had, werd ik heel zenuwachtig en kon me dan niets herinneren. Mijn vader zei dat ik moest bidden voordat ik ging leren en voor het maken van een proefwerk. Als ik die raad opvolg, gaat het altijd beter. Voordat ik leerde bidden voor mijn schoolwerk behoorde ik tot de zwakke leerlingen in mijn klas. Nu ben ik derde of vierde van de hele school.'

Één vak was extra moeilijk voor Yvette: computerles. Het beeldscherm en de instructies waren altijd in het Engels en dat maakte het vak moeilijk voor haar. Ze dacht dat ze het niet kon, zelfs niet met hard werken, dus werkte ze er niet voor. Ze dacht dat als ze maar zou bidden, bidden

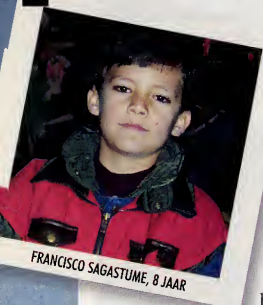
YVETTE SAGASTUME, 10 JAAR

PRISCILA SAGASTUME, 9 JAAR

DE FAMILIE SAGASTUME

Corliss Clayton

FRANCISCO SAGASTUME, 8 JAAR

en nog eens bidden onze hemelse Vader haar zou helpen. Maar ze merkte dat dat niet waar was. Ze maakte haar proefwerk en haalde een onvoldoende. Ze ontdekte dat ze moest leren als ze de hulp van onze Vader in de hemel wilde krijgen. Daarna ging ze leren en bidden, en ging het veel beter met haar computerles. 'Ik moet mijn deel doen', zegt ze.

RUSTIG ONDER DRUK

Priscila is negen jaar en een heel goed turnster. Ze oefent 's maandags tot en met 's zaterdags na school drie à vier uur en tijdens de schoolvakanties 's ochtends en 's middags drie uur. Ze hoopt Guatemala ooit bij de Olympische spelen te vertegenwoordigen. Ze maakt zich zorgen over de concurrentie van andere meisjes die ook goed zijn. 'Soms ben ik erg zenuwachtig; dan denk ik

dat ik het niet kan en dat ik bij een salto of een sprong zal vallen', zegt ze. Als ze zich zo voelt, vraagt ze haar vader om een zegen. Na een zegen is ze rustig en weet dat het goed zal gaan. 'Ik heb die zegen bij het optreden in allerlei evenementen gevoeld', zegt Priscila. Ze is op het ogenblik eerste in haar leeftijdsklasse in Antigua.

Hoe zou ze het vinden als ze een zegen

kreeg maar de wedstrijd niet won? 'Dan zou ik toch weten dat mijn hemelse Vader van mij houdt en me helpt om naar beste kunnen te turnen', zegt ze. Ze is dankbaar dat alle wedstrijden op vrijdag en zaterdag zijn: 'Als ze op zondag waren, zou ik niet meedoen.'

VREDE IN BEPROEVINGEN

Francisco, acht jaar, wordt soms op school gepest omdat hij lid van de kerk is. Op een keer begonnen twee jongens met wie hij speelde hem te slaan. Eén van hen sloeg hem heel hard op zijn hoofd. 'Ik ben niet met ze gaan vechten', zegt hij, 'want ik houd niet van vechten en ik weet dat het verkeerd is. Iets waar-schuwde me ook dat ik niet met ze moest vechten. Dat was de Heilige Geest.'

Het hoofd van de school riep de ouders van alle drie de jongens bij zich om het probleem op te lossen. Na die bespreking zei ze tegen Francisco's ouders dat ze het geweldig vond dat hij niet had gevochten, dat hij de waarheid sprak en een goed voorbeeld voor andere kinderen was. 'Mijn vriendjes kregen straf: ze mochten één of twee weken lang tijdens de pauzes niet naar buiten', herinnert Francisco zich. Hij is blij dat de Heilige Geest hem het goed ingaf.

MOED OM TE GETUIGEN

Tijdens een vasten- en getuigenisdienst had Emanuel, vijf jaar, het gevoel dat hij zijn getuigenis moest geven. Hij dacht: *Nee, ik kan niet opstaan; ik kan dat niet doen. Ik ben veel te bang!* Toen leek het alsof er iemand tot hem sprak en zei dat hij zijn getuigenis moest geven. Hij liep naar voren. Terwijl hij dat deed, voelde hij zich rustig. Toen hij aan de beurt was, wist hij nog precies wat hij wilde zeggen en was helemaal niet zenuwachtig. Het was de eerste keer dat hij zijn getuigenis gaf en hij voelde zich erg gelukkig. □

EMANUEL SAGASTUME, 5 JAAR

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON

Hoe we het Boek van Mormon gekregen hebben

Toen Joseph Smith nog maar een jongen was, beweerden vele kerken dat zij de waarheid hadden, en hij wist niet bij welke kerk hij zich moest aansluiten.

Geschiedenis van Joseph Smith 1:5–10

Joseph bestudeerde de Bijbel. In Jakobus 1:5 las hij: 'Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom.'

Geschiedenis van Joseph Smith 1:11–12

Hij besloot God te vragen bij welke kerk hij zich moest aansluiten en op een dag ging hij vlakbij zijn huis het bos in om te bidden.

Geschiedenis van Joseph Smith 1:13–14

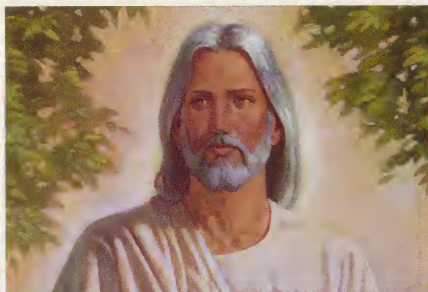
Toen hij daar neerknielde en begon te bidden, probeerde Satan hem tegen te houden. Joseph bad toen nog krachtiger en vroeg onze hemelse Vader om hulp.

Geschiedenis van Joseph Smith 1:15–16

Joseph zag onze hemelse Vader en Jezus Christus. Onze hemelse Vader wees op Jezus Christus en zei: 'Deze is Mijn geliefde Zoon – hoor Hem!'

Geschiedenis van Joseph Smith 1:17

Joseph vroeg welke kerk juist was en bij welke kerk hij zich aan moest sluiten. Hij kreeg als antwoord dat hij zich bij geen ervan moest aansluiten, 'want ze hadden alle ongelijk'.
Geschiedenis van Joseph Smith 1:18–19

Toen Joseph aan anderen vertelde wat hij gezien en gehoord had, werd hij door de leiders van veel plaatselijke kerken onvriendelijk behandeld en vervolgd.
Geschiedenis van Joseph Smith 1:21–22

Er gingen drie jaren voorbij. Op een avond was Joseph aan het bidden om vergeving van zijn zonden en om te weten wat hij moest doen.
Geschiedenis van Joseph Smith 1:28–29

Een engel die Moroni heette verscheen en vertelde Joseph over een belangrijk boek dat op gouden platen geschreven was.
Geschiedenis van Joseph Smith 1:30–35

Nadat Moroni teruggekeerd was naar de hemel dacht Joseph na over wat hem verteld was. Moroni verscheen die nacht nog twee keer aan Joseph en de volgende morgen ook nog een keer. Geschiedenis van Joseph Smith 1:44–47

Later op de dag ging Joseph naar de plaats waar de platen verborgen waren. Het was bijna bovenop een heuvel niet ver van zijn huis.
Geschiedenis van Joseph Smith 1:48–51

Joseph ontdekte daar een grote kei. Hij wrikte de rand van de kei met een dikke tak omhoog en zag de gouden platen in een stenen kist.

Geschiedenis van Joseph Smith 1:52

Moroni verscheen en zei dat Joseph de platen nu niet moest meenemen, maar dat hij ieder jaar op dezelfde tijd terug moest komen. Moroni leerde Joseph iedere keer meer als hij daar kwam. Geschiedenis van Joseph Smith 1:53–54

Toen Moroni hem uiteindelijk toestond om de gouden platen mee te nemen, gebruikte Joseph de Urim en Tummin om een deel ervan te vertalen.

Geschiedenis van Joseph Smith 1:59–62

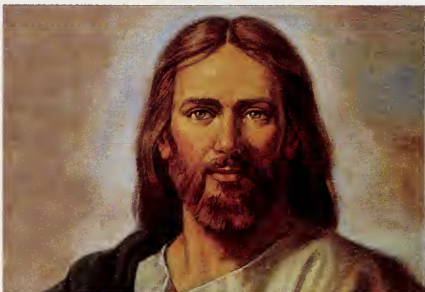

Later werd hij door andere mensen, die we secretarissen noemen, geholpen. Joseph zei dan in het Engels wat er op de gouden platen stond en de secretaris schreef het op. Geschiedenis van Joseph Smith 1:67

Joseph bracht de vertaalde woorden naar een drukker die er een boek van maakte, het Boek van Mormon.

History of the Church, 1:71–72

Het Boek van Mormon is een tweede getuige van Jezus Christus, de Zoon van God.

zelf de grote stap. 'Het is toch geen kleinigheid', vindt hij, 'je moet je hele manier van leven veranderen.' Ook voor de leden van zijn gemeente bleek niet alles even eenvoudig te zijn. Sommigen wisten niet goed raad met iemand met zo'n ernstige visuele handicap, velen vermeden in gesprekken angstvallig elke uitdrukking met 'kijken' of 'zien', de leerkrachten moesten er nog aan wennen dat niet iedereen kon lezen wat ze op het bord zetten, en er waren zelfs leden die problemen hadden met het opmerkelijke gevoel voor humor van 'broeder Ed' en hem serieus namen wanneer dat niet hoefde.

Nu broeder De Jong lid van de kerk was, wilde hij ook graag de Schriften lezen en de lofzangen mezingen. Daar was nog niet meteen een oplossing voor. Het ouderlingenquorum startte een project met de Parel van grote waarde. Verschillende broeders gingen beurtelings naar broeder De Jong om hoofdstukken daaruit voor te lezen, die hij dan typte op zijn braillemachine. Op dezelfde manier zette hij met hulp van enkele zusters een groot aantal lofzangen in braille op papier. Het was een heel karwei, maar hij hield van zingen, en zo kon hij tenminste meedoen. Hij zong enkele jaren in een

kwartet in Almelo, en als lid van het ringkoor bij verschillende ringconferenties in Apeldoorn.

Maar om ook het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden op die manier op papier te krijgen – daar zag hij enorm tegenop. Er moest toch een andere oplossing zijn? 'Uiteindelijk ben ik na veel omzwervingen in Den Haag terechtgekomen, bij de Nederlandse Luister- en Braillebibliotheek', vertelt hij; 'daar hebben ze het hele Boek van Mormon voor me in braille gezet, en vervolgens de Leer en Verbonden en Parel van grote waarde. Het is wel een hele vracht papier geworden. Het Boek van Mormon is in braille 2629 bladzijden – in 58 banden, want het is dik papier. De Leer en Verbonden is iets minder, maar dankzij die twee boeken had ik wel een grotere boekenkast nodig. Toen had ik nog een probleem: ik kon *De Ster* niet lezen. Nu waren er wel bereidwillige leden die af en toe een stukje kwamen voorlezen, maar ik kon niet zelf in *De Ster* lezen wanneer ik wilde.'

Daarvoor bood de moderne techniek uitkomst. In 1993 schafte hij een computer aan die werd voorzien van een *screen reader*, een apparaat dat met behulp van spraaksynthese kan voorlezen wat er op het scherm staat. Het systeem heeft zijn beper-

kingen, en de stem van de computer klinkt als die van een robot in een ouderwetse science fiction-film, maar voor een aantal toepassingen bleek dit systeem goed te werken. Broeder De Jong laat via een modem dagelijks een krant naar zijn computer sturen; die kan hij zich dan met behulp van een speciaal leesprogramma laten voorlezen. Wat betreft *De Ster* heeft hij een uniek 'abonnement': hij ontvangt de tekst van *De Ster* als WordPerfect-bestand op een diskette; met behulp van de computer en de screen reader kan hij die lezen. Folders en brochures leest hij sinds kort met een scanner, een tekstherkenningprogramma en dezelfde screen reader. Daar was wel een nieuwe computer voor nodig, maar het is dan ook een hele vooruitgang, want broeder De Jong kan nu een groot deel van zijn post lezen, en dat heeft jarenlang niet gekund. Voor kranten en tijdschriften blijkt het werken via de scanner nog te veel bezwaren te hebben.

Voor zijn bekering had broeder De Jong veel gerookt, en er had zich al eens een probleem met zijn longen voorgedaan. Toen hij wat ouder werd, kwam het in ernstiger vorm terug. Door longemfyseem werd hij kortademig en moest hij het zingen in koren opgeven. Ruim twee jaar geleden kreeg hij een longontsteking en moest hij acuut in het ziekenhuis worden opgenomen. Daarna zou hij nooit meer de oude worden: omdat hij niet meer in staat was zijn hond uit te laten, moest hij afscheid nemen van zijn geleidehond, die niet alleen een goede hulp maar ook een trouwe kameraad was geweest; bovendien moest hij verhuizen naar een aangepaste woning waar hij dagelijks verpleegkundige hulp krijgt, en krijgt hij 24 uur per dag extra zuurstof. Omdat lopen te vermoeiend werd, moet hij een rolstoel gebruiken als hij ergens heen wil. Als klap op de vuurpijl kreeg hij botontkalking, wat niet alleen pijn in de rug veroorzaakte maar ook problemen met zitten, staan en lopen.

Ed de Jong maakt een jonge bezoeker gewijs op zijn keyboard. Behalve toetsinstrumenten speelt hij ook blokfluit en gitaar.

Een tijd zat broeder De Jong erg in de put door al die tegenvallers. Nu probeert hij weer, ondanks alles, het beste ervan te maken. 'Ze hadden me wel gezegd: *je hemelse Vader kan je helpen* – maar dan moet je wel geholpen willen worden, en je moet er ook om vragen,' zegt hij. 'Het te accepteren blijft moeilijk. Je moet er mee om leren gaan; dat kost tijd. Maar je komt er wel achter dat het geen zin heeft om je ertegen te blijven verzetten. Dat is een gevecht dat je gegarandeerd verliest.' Doordat alles niet meer zo wil, is hij nog maar in beperkte mate in staat om activiteiten te bezoeken, maar *De Ster*, huisonderwijzers en andere leden houden hem op de hoogte van wat er gaande is. En iemand die zoveel talenten heeft en leeft naar het motto 'Wat je zelf kunt doen, moet je zelf doen', gaat ook niet stilzitten voordat het echt nodig is. Nadat hij in de gemeente Almelo actief is geweest als raadgever in het gemeentepresidium en het quorumpresidium ouderlingen, als activiteitenleider en als organisator (hoe hij tientallen lofzangen uit het hoofd leerde spelen is een verhaal op zich...), zit hij nu in een van de activiteitencommissies in zijn tehuis, waar hij de mensen nog vaak verrast met zijn rake, door-dachte opmerkingen en originele ideeën. ■

Frans Heijdemann

Getrukte tekst van broeder De Jong sinds kort ook lezen met behulp van een computer en een scanner.

Panama, beschut door een paraplu

Een van Panama's eerste bekeerlingen, zuster Dalila Samaniego de Torrero; haar man, Marco; en haar drie kinderen: Moisés, Dalila en Geovanni.

Panama, een land dat omringd wordt door prachtige stranden en helder water, is niet alleen de verbinding tussen twee continenten, maar ook tussen twee oceanen. Dit land in Centraal-Amerika, dat je met gemak in twee en een half uur doorsteekt van de Atlantische kust naar de Stille Oceaan, herbergt meer dan 27 duizend heiligen der laatste dagen. Het land, dat het meest bekend is door het Panamakanaal, is een smeltkroes van vele rassen en kenmerkt zich door een gelukkige en hartelijke bevolking.

Voor zover bekend werd Panama in 1941 voor het eerst door leden van de kerk bezocht toen soldaten die vlakbij het kanaal gestationeerd waren, diensten hielden in Ford Clayton, waar de eerste gemeente gesticht werd. Pas in 1961 echter, toen ouderling Marion G. Romney van het Quorum der Twaalf Apostelen aan de president van de republiek

Panama, Robert F. Chiari, een exemplaar van het Boek van Mormon gaf, werden serieuze pogingen ondernomen voor de officiële erkenning van de kerk. In 1965 kreeg de kerk officieel vergunning om in Panama het evangelie te verkondigen. Er zijn nu vijf ringen, vijf districten, 25 wijken en 38 gemeenten.

Door de zegens die over dit land zijn uitgesproken door de apostelen die het in de afgelopen jaren bezocht hebben, zijn veel positieve veranderingen voor de leden teweeggebracht. De jeugd draagt bij tot de uitbreiding van het koninkrijk door actieve deelname aan de programma's van de kerk, waaronder de lessen van het seminarie en het instituut. Jeugd zowel als volwassenen ontdekken veel geestelijke kracht door het verrichten van verordeningen in de Guatemala-Stad-tempel. Om over land de tempel te bereiken, moeten ze door Costa Rica, Nicara-

Bezoekers worden begroet met een panorama van Panama-Stad, de hoofdstad van Panama. Het land telt meer dan 27 duizend heiligen de laatste dagen.

gua, Honduras en El Salvador reizen.

Toen in november 1979 de eerste ring georganiseerd werd, zei ouderling David B. Haight van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'Deze ring zal voor Panama zijn als een paraplu (...). Hij zal haar bescherming bieden.' Toen waren er 3 500 kerkleden in Panama. Toch leek het onwaarschijnlijk dat inwoners van Panama het evangelie op een dag aan de burgers van hun eigen land zouden verkondigen. Toen werd in 1989 het zendingsgebied Panama-Stad georganiseerd en in datzelfde jaar werden de meesten van de toegewezen zendingen – hoofdzakelijk uit de Verenigde Staten – vanwege strenge overheidsvoorschriften aan andere landen toegewezen. Jonge Panamezen namen niet alleen het zendingswerk over, maar ontwikkelden ook grote zelfdiscipline door de zendingsregels te gehoorzamen.

Velen werkten op slechts een paar minuten afstand van hun huis.

Veel van de eerste Panameese bekeerlingen zijn nog steeds actief en ijveren voor het werk van de Heer. Zuster Dalila Samaniego de Torrero, destijds alleenstaande moeder van twee jongens en een meisje, vond de kerk doordat twee zendingzusters aan haar deur klopten. 'Het evangelie kwam precies in mijn leven op het moment dat ik het nodig had', vertelt ze. 'Mijn bekering was een bron van kracht voor de problemen die gepaard gaan met de opvoeding van de jeugd van Zion in deze bedeling.' Zij droomde ervan om een van haar kinderen op zending te laten gaan. Zij groeiden op en zijn op zending geweest in Panama, Costa Rica en Honduras. En Dalila zelf is in 1989 in de tempel aan haar man verzegeld. In de loop van de jaren heeft ze veel roepingenvul, waaronder die van seminarie- en instituut-

leerkracht, en coördinator van de kerkelijke onderwijsinstellingen in Panama.

Nog een getrouw gezin vormen Nelson en Ester Altamirano met hun vier kinderen, die zich in 1972 hebben laten dopen en in 1976 in de Los Angeles-tempel aan elkaar verzegeled zijn. Broeder en zuster Altamirano hebben sinds hun doop steeds leidinggevende functies vervuld. Broeder Altamirano was in feite de eerste Panameese districtspresident. Later werd hij president van de eerste ring die op 11 november 1979 georganiseerd werd. Ook is hij tot 1992 regionaal vertegenwoordiger geweest. Broeder Altamirano is vliegtuigbouwkundige en Ester studeert voor haar diploma in het onderwijs.

In dit land, dat continenten verbindt, brengt het evangelie op een vreugdevolle manier steeds meer gezinnen bij elkaar. ■

Romelia de García

'Zijn wij het volk dat wij behoren te zijn?'

Nadat president Gordon B. Hinckley nog eens had opgenoemd welke zegeningen we in het leven van deze bedeling genieten, vroeg hij op 11 januari tijdens een regionale conferentie aan leden van de kerk of 'wij het volk [zijn] dat wij als heiligen der laatste dagen behoren te zijn'.

'Wat verwacht de Heer van ons, leden van zijn kerk?' vroeg hij.

Hij sprak tot meer dan 7200 leden van de kerk uit ringen in Woods Cross en Salt Lake City over verwachtingen en verplichtingen.

'De Heer verwacht van ons dat we heiligen der laatste dagen zijn. Dat verwacht hij van ons', zei president Hinckley. 'Hij wil dat we heiligen der laatste dagen zijn. Dat is niet zomaar een aanhangsel van de naam van de kerk. Het is iets van het aller-grootste belang.

'Hij verwacht dat we onze liefde voor God tonen in de manier waarop we leven. Het is wat wij doen om onze liefde voor God te laten zien', vervolgde hij.

President Hinckley zei dat de Heer van zijn volk verwacht 'dat we in zijn voetsporen treden (...) dat we voor anderen doen wat wij van hen zouden verwachten (...) de tweede mijl gaan (...) om de les van de verloren zoon te leren en toe te passen en al die andere prachtige gelijkenissen in de Bijbel.

'Hij verwacht van ons, zijn kinderen dat we een hand toesteken aan de mensen om ons heen, niet alleen aan leden van de kerk, maar aan anderen.' President Hinckley sprak erover hoe bezorgd hij was toen hij in de krant las over een lid van de kerk dat met betrekking tot een bepaalde kwestie op een onvriendelijke manier stelling had genomen.

'Zo zeker als de zon, 's morgens opkomt, behoren wij, heiligen der

laatste dagen en leden van deze grootse kerk van de Heer anderen de hand te reiken in een geest van goedmoedelijkheid en behulpzaamheid', zei hij.

'Wij behoren dusdanig te leven dat we de mensen om ons heen bemoedigen, hoop geven en tot zegen zijn, ongeacht of ze wel of geen leden van de kerk zijn.'

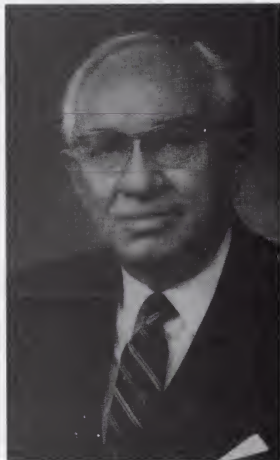
President Hinckley richtte zich tot de jongemannen en sprak over plicht om op zending te gaan. 'Jullie hebben een verplichting (...) waarop jullie je moeten voorbereiden en waar jullie naartoe moeten leven. Jullie moeten (...) jezelf rein houden voor de Heer en het waardig blijven Hem te gaan vertegenwoordigen door zijn boodschap aan de wereld te brengen.

'Hij verwacht dat zijn jongevrouwen rein blijven, getrouwd, goed, waarheidslievend, beschaafd en deugdzaam in alle opzichten. Jullie kunnen het je niet veroorloven je in te laten met zaken die jullie zullen vernietigen.'

Tot de volwassenen zei hij: 'U zult uw hele leven nooit iets kostbaarders hebben dan deze kleine kinderen die u ter wereld hebt gebracht. Hij verwacht van u, ouders (...) dat u uw kinderen opvoedt in licht en waarheid. Hij zal u verantwoordelijk houden voor wat u met ze doet.

'Mishandel uw kinderen niet', vervolgde president Hinckley. Daarna haalde hij herinneringen op over zijn eigen jeugd en over zijn vader die zijn gezin bestuurde zonder ooit in boosheid een hand op ze te leggen.

'Ik heb hem in mijn hele leven nog nooit een kind zien slaan. Ik veronderstel dat we, als we iets verkeerd deden, op ons kop kregen, maar hij ging ervoor zitten om er met ons

over te praten. Die les bleef langer hangen dan een klap met de zweep.

'Er zijn er teveel onder ons die mishandeld worden', waarschuwde hij uit bezorgdheid over de manier waarop vrouwen door hun man behandeld worden.

'Broeders, daar moet een eind aan komen. U kunt uw vrouw of uw kinderen niet mishandelen, niet met woorden, niet geestelijk, en op geen enkele andere manier. Wij vormen gezinnen.'

President Hinckley vertelde opnieuw dat de Heer van kerkleden verwacht dat ze hun tiende betalen, de sabbat heiligen en het woord van wijsheid naleven, en hij besloot met een appèl op de leden om heiligen der laatste dagen te zijn, in 'de manier waarop u thuis te werk gaat, in de geest die u daar kweekt, uw behulpzaamheid, uw ijver en uw geloof.' ■

Met toestemming van

Church News, 17 januari 1998.

De aarde overspoelen met het Boek van Mormon

Sinds de verschijning van het Boek van Mormon in 1830 zijn er wereldwijd meer dan 83 miljoen in omloop gebracht. In dit aantal zijn niet alleen de afzonderlijke exemplaren van het boek meegerekend, maar ook de tripel combinaties, quadrupel combinaties, en beknopte versies. In het bijgaande schema zijn de aantallen geschat op de beschikbare historische gegevens. ■

Nederlander benoemd tot hoofd bezoekerscentrum

Herman en Catherine Berends

Het Eerste Presidium heeft onlangs zeven hoofden van bezoekerscentra geroepen. Deze hoofden zullen samen met hun echtgenote twee jaar lang de leiding hebben over een van de bezoekerscentra van de kerk, die veelal gesitueerd zijn bij een tempel of een historische plek.

Een van die hoofden is de Nederlander Herman Berends (65), geboren in Arnhem. Hij wordt het hoofd van het bezoekerscentrum bij de Nieuw-Zeeland-tempel. Hij is getrouwd met Catherine Helen Barnett. Zij zijn de ouders van acht kinderen. Ze zijn lid van de wijk Paraparamu in de ring Porirua (Nieuw-Zeeland).

Broeder Berends is werkzaam geweest als president van de ring Wellington (Nieuw-Zeeland), zending in de Nieuw-Zeeland-tempel, ring-patriarch, bisschop en raadgever in de bisschop.

Beroepsmatig is hij onder meer werkzaam geweest als korporaal in het Nederlandse leger. Zuster Berends is geboren in Wellington. Zij is werkzaam geweest als zendinge in de Nieuw-Zeeland-tempel, raadgeefster in de ZHV van de ring, ZHV-presidente van de wijk, raadgeefster, en leerkracht; en zondagschoolleerkracht. ■

De zendelingenpagina's

Deze maand een verslag van Jan en Jenke Peters uit de wijk Amersfoort, die een zending vervullen in het verre Zuid-Afrika, en van Jared Verdonk uit de wijk Den Haag-Scheveningen, die een zending vervult in Zuid-Engeland.

'Een zending is echt een hele belevenis'.

Jan en Jenke Peters

Wij zijn op 15 april geroepen door het Eerste Presidium om een zending te gaan vervullen in Zuid-Afrika, en wel in het zendingsgebied Johannesburg. We werden tewerkgesteld in Bloemfontein. De reden waarom we graag op zending wilden lag in het feit dat wij ons echt geroepen voelden om dit te doen. en zodoende hebben wij dan ook gelijk contact opgenomen met onze ringpresident, L. Westra. Wij wilden naar Zuid-Afrika (dat had zijn reden) en gelukkig heeft het Eerste Presidium onze wens gehonoreerd.

Bloemfontein is een geweldig mooi stadje. Het heeft veel cultuur en natuurschoon, en een belangrijke functie in de Vrijstaat (voorheen Oranje Vrijstaat, maar dat mag je nu zo niet meer noemen).

Er is een zwarte en een blanke gemeente en wij zijn aan de blanke (Afrikaanse) gemeente toegewezen. Het is bijzonder grappig om Nederlands te horen spreken op die manier, en aanvankelijk was het best moeilijk om het te verstaan. De mentaliteit van de mensen in de Vrijstaat is tamelijk hard. Ze zijn best vriendelijk, maar je moet niet aan gevestigde orden komen peuteren. De NG-kerk is daar heel sterk en de mensen doen wat de dominee zegt. En dat is dat je zeker niet moet inhalen met de mormonen. En dat doen ze dan ook niet.

Maar gelukkig zijn er toch ook mensen die willen luisteren. We heb-

Jan en Jenke Peters met drie kinderen uit een gezin van acht. Dat was een van de 31 gezinnen die een voedselpakket ontvingen. Op de achtergrond het 'huis' van het gezin.

ben aardig succes gehad met minder-actieven leden, die we weer naar de kerk konden terugbrengen. En we hebben zelfs een niet-lid les mogen geven en dopen.

Soms werken we ook wel met de zwarte gemeenschap. Dat zijn soms heel arme mensen. Dankzij vele leden in Nederland hebben we de mogelijkheid gehad om bij de armsten der armen in augustus en december voedselpakketten te kunnen brengen. In totaal hebben 31 gezinnen hiervan kunnen profiteren. Langs deze weg wil ik allen die hieraan hebben meegedaan dan ook hartelijk bedanken.

Ondanks ons gemis van kinderen en kleinkinderen voelen we ons zeer

bevoorrecht dit werk te mogen doen. Het is echt een hele belevenis. Er zijn soms moeilijke momenten, vooral onze kleinkinderen missen we erg. Ook de hitte (met de kerst 38 graden Celsius) is ons ongewoon, maar we slaan er door.

We hebben hier vele vrienden gemaakt, zowel in als buiten de kerk. En dat is de zegen die je ontvangt voor datgene wat je moet missen.

Toevallig hoorden we vandaag dat we op 11 februari worden overgeplaatst naar Pretoria in Transvaal. We gaan er met frisse moed tegenaan. Het is een mooie taak die veel geestelijke rijkdom geeft. Tot ziens in Nederland. ■

'Ik ben van mijn zending gaan houden'

Jared Verdonk

Ik ben op 10 oktober 1996 vertrokken naar het zendingsgebied Londen-Zuid, dat wil zeggen, via het opleidingsinstituut in Lingfield. Daar heb ik veel geleerd en ben ik anders tegen het zendingswerk gaan aankijken. Maar toen brak toch de dag aan dat ik naar mijn zendingsgebied ging.

Via het zendingskantoor kwam ik terecht in Aldershot. Nu gaat het echt beginnen, dacht ik. Dat was maar gedeeltelijk waar, want niet lang daarna kreeg ik een ongelukje, waardoor ik geopereerd moest worden aan mijn knie. Op 20 december vloog ik terug naar Nederland om onder het mes te gaan. Pleister op de wonde: ik vierde mijn eerste Kerst als zendeling thuis! Op 28 januari ben ik weer teruggevologen, om het nog eens te proberen.

Dit keer in Brighton, en met een andere collega. In deze stad aan de kust ben ik van mijn zending gaan houden. De mensen in Engeland staan heel open voor het evangelie en slaan niet zo maar de deur voor je neus dicht.

Na Brighton kwam ik terecht in Chichester, en wie schetst mijn verbazing toen ik daar mijn allereerste trainer weer kreeg als collega. Dat was een grote zegen, want ik heb heel veel van hem geleerd, een vriend voor het leven.

Daarna ging ik naar Londen, Wimbledon om precies te zijn, en wel in de tijd dat daar een tennis-toernooi wordt gehouden! Het is ongelooflijk hoeveel mensen je dan tegenkomt.

Van Wimbledon ben ik naar Staines gegaan. Daar was het werk

Ouderling Jared Verdonk hand in hand met Jim Davidson, een bekend tv-presentator.

van de Heer heel zwaar, want de mensen waren daar helemaal niet aardig. Dit in tegenstelling tot de leden in Engeland, die zijn gezellig, vriendelijk en behulpzaam.

Nu [medio februari, red.] ben ik in Croydon, na Londen de grootste stad in ons zendingsgebied. Ook hier werken we hard en zijn we druk

in de weer om het evangelie te verspreiden.

Ik ben nu al zestien maanden op zending en ik heb er elke dag van genoten om een dienstknecht van Jezus Christus te zijn. Ik ben dankbaar voor het zoenoffer dat Hij gebracht heeft. ■

In het zendingsveld

■ DUITSLAND

Jos Reijnders

Deutschland-Mission Leipzig,
Springerstrasse 16,
D-04105 Leipzig

Elizabeth Bakker

Deutschland-Mission Düsseldorf,
Mörnsbroicher Weg 184 a,
D-40470 Düsseldorf

■ ENGELAND

Henk Prins/Mark Stigter

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Sander Uyleman/ Daniel Woodman

England Manchester Mission,
Trafalgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland

Jared Verdonk/Marvin Bijkerk

England London South Mission,
482-484 London Road,
Mitcham, Surrey CR4 4ED,
Engeland

Ben Janssen/Arno Kruisman/

Walter van der Donk

England Bristol Mission,
Southfield House,
2 Southfield Road,
Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH Engeland

Natascha Ruwaard

England Birmingham Mission
185 Penns Lane,
Sutton Coldfield, West Midlands,
B76 1JU Engeland

■ GRIEKENLAND

Sergei Oudman/Luit de Jonge/ Hermen van Beek/Aart Schutte/

Bas Hofstee/ Jan Prins

Zendingsgebied Athene,
Eleftherotrias 9,
Kifissia 14563,
Athene, Griekenland

■ ZUID-AFRIKA

Jan en Jenke Peters

South African Johannesburg Mission,
Private Bag X 7,
Weltevreden Park 1715,
Zuid-Afrika

■ FRANKRIJK

Andrew Bracy/Carolyn Lefrandt

Mission française de Paris,
23 rue du Onze Novembre,
F-78110 Le Vesinet

Jimmy Coryn

Mission française de Bordeaux
67 rue Furtado,
F-33800 Bordeaux

■ NEDERLAND

Benjamin van Impelen/

Paul de Jong

Zendingsgebied Amsterdam
Noordse bosje 16,
1211 BG Hilversum

Anton en Anna van Dam

Snijdersplaats 162,
7328 VJ Apeldoorn

■ VERENIGDE STATEN

Curtis Wursten

South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307,
Columbia, SC 29210,
USA

Daniel Aukema

Utah Salt Lake City Mission
7001 South 900 East, Suite 250,
Midvale, Utah 84047-1746-018,
USA

Petra Broekzitter/

Merlinda Craet

Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane 103,
No. Potomac, MD 20878,
USA

Debbie Reijnders

Washington Spokane Mission
P.O. Box 14808,
Spokane, WA 99214-0808,
USA

Nieuwe zendelingen

Naam: Merlinda Craet,

Unit: St. Niklaas,

Zendingsgebied: Washington D.C.,

Aanvang: september 1997,

Instituut: Provo

Ontheven zendelingen

Broeder Geert Boden, lid van de wijk Antwerpen 1, die in september 1997 op zending is gegaan, is in november 1997 om gezondheidsredenen eervol ontheven. Ook Renate van Hensen van Uningen, uit de gemeente Gouda, is om gezondheidsredenen eervol ontheven en vervoegd van zending teruggekeerd. Wij wensen ze alle goeds toe.

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint, naar welk opleidingsinstituut je gaat – en vooral: een goede pasfoto! Ons adres staat voorin *De Ster*.

ZION OPBOUWEN DOOR VERBONDEN TE SLUITEN EN VERORDENINGEN TE ONTVANGEN

President James E. Faust heeft gesproken over de mensen die zich bij de tempel verdrongen om hun tempelzegens te ontvangen voordat zij Nauvoo zouden verlaten om aan de moeilijke tocht naar het westen te beginnen. President Brigham Young hield de tempel tot laat in de nacht open om alle verordeningen te kunnen verrichten (zie *De Ster*, juli 1997, blz. 17).

De verbonden en verordeningen die aan de heiligen der laatste dagen werden gegeven, omvatten evangeliebeginselen van gehoorzaamheid en offerande, reinheid en toewijding. Door het sluiten van deze verbonden waren zij geestelijk beter voorbereid om de reis naar Zion te doorstaan.

WE REIZEN GEZAMENLIJK NAAR ZION

Op het moment dat wij net als de pioniers de verbonden en verordeningen van het evangelie ontvangen, beginnen wij ook aan onze reis naar Zion — want Zion is niet alleen een plaats, het is ook een christelijke reinheid van hart (zie *Leer en Verbonden* 97:21). President Young heeft gezegd dat we ons op onze reis moeten voorbereiden door 'de verordeningen van het heilig priesterschap van de Zoon van God [te ontvangen], die noodzakelijk zijn voor de vervolmaking van de heiligen' (*Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* [1997], blz. 112). Deze verordeningen beginnen met de doop en bereiken hun hoogtepunt in de tempel.

Door de verordeningen worden we niet alleen als persoon gereinigd, maar worden we ook als volk verenigd. In de tijd van Henoch noemde 'de Heere (. . .) Zijn volk Zion, want zij waren één van hart en één van geest, en leefden in gerechtigheid, en er was geen arme onder hen' (Mozes 7:18).

In deze geest van eenheid reisden de meeste pioniers naar het westen. De heiligen werden in groepen ingedeeld, met een verbond dat zij de geboden van de Heer zouden onderhouden. Alle reizigers deelden met elkaar de voorraden op de huifkarren zodat 'de armen, de weduwen, de vaderlozen' niet zouden omkomen (zie *Leer en Verbonden* 136:6–8).

DE REIS KAN WEL WAT OFFERS VERGEN

De familie van Mary Goble Pay, die toen dertien jaar oud was, had een span ossen en een huifkar, maar

zij beloofden om bij twee handkargroepen te blijven. Hoewel een handkar vaak sneller was dan een span ossen, konden zij makkelijker doorgaan als de kracht van de handkarpioniers begon af te nemen tijdens de eerste sneeuwstormen. Maar 'we hadden de opdracht om de handkargroepen niet voorbij te gaan', schreef Mary. 'We moesten dicht bij hen blijven en waar nodig hulp verlenen.' Door de verbonden van het evangelie waren zij 'gewillig (. . .) elkaars lasten te dragen' (zie *Mosiah* 18:8–10).

Ondanks enorme offers bleven zij getrouw aan hun verbond, en bleven zij bij de handkargroepen. De zus, broer en moeder van Mary overleden door kou, ziekte en gebrek aan voeding ('*Autobiography of Mary Goble Pay*,' in *A Believing People: Literature of the Latter-day Saints* [1974], blz. 143–145).

Tijdens onze reis door het leven zullen sommigen voorop rijden, en anderen achteraan. We kunnen niet altijd onze reisgenoten of omstandigheden uitkiezen. Maar door het sluiten en naleven van onze verbonden, en door het ontvangen van de verordeningen van het evangelie, kunnen wij anderen in onze groep bijstaan. Als zusters in Zion kunnen we samenwerken om Zion te vestigen.

• *Hoe kunnen we door het ontvangen van verordeningen en het sluiten van verbonden gereinigd worden?*

• *Waarom moeten we samenwerken om Zion te vestigen?* □

De profeet aan het woord

Inzicht en raad van president Gordon B. Hinckley

WAT DE KERK VAN HAAR LEDEN VERWACHT

'De Heer verwacht geweldige dingen van u. De kerk verwacht geweldige dingen van u. Ten eerste verwachten we dat ieder lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen een getuigenis heeft dat God leeft en dat Jezus de Christus is. Als u dat getuigenis niet hebt, dan kunt u dat alsnog ontvangen. Ten tweede, de kerk verwacht van u dat u trouw aan de priesterschap bent. Geen enkele functionaris in deze kerk, van het Eerste Presidium, het Quorum der Twaalf Apostelen, of de Zeventig, heeft naar dat ambt gestreefd. Ten derde, er wordt van ons verwacht dat we het woord van wijsheid naleven: geen alcoholische dranken, geen tabak en geen koffie en thee. Ten vierde, de kerk verwacht van u dat u tiende betaalt. De Heer belooft geweldige zegeningen aan hen die deze wet naleven. Ten vijfde, iedere man moet zijn vrouw als een dochter van God beschouwen, een dochter die aan hem gelijk is, met wie hij zij aan zij door het leven gaat. Het is een prachtig beginsel dat een vrouw niet in een ondergeschikte rol plaatst. Een groot man heeft eens gezegd dat een vader niets beters

voor zijn kinderen kan doen dan hen te laten zien dat hij van hun moeder houdt. Broeders, behandel uw vrouw met liefde en respect. En zusters, behandel uw man met liefde en respect. Ten zesde, de kerk verwacht van u dat u de avondmaalsdiensten bijwoont, dat u bijdraagt aan de sfeer tijdens de dienst, dat u aan het avondmaal deelneemt en dat u uw verbonden met de Heer hernieuwt.¹

DE VERWERELDIJING VAN DE MAATSCHAPPIJ

'Het is mijn grote zorg dat we voor de komende generaties de prachtige beginselen van onze samenleving en onze levenswijze kunnen behouden. Ik hoop dat wij aan hen de kracht en de goedheid mogen nalaten, die wij hebben beërfd. Maar ik maak me zorgen als ik de tekens van de ziekte waarneem waar ik over gesproken heb. Ik ben van mening dat een van de belangrijkste factoren in het verval dat we kunnen waarnemen, de verloochening van de God is die onze voorouders kenden, liefhadden

en aanbaden. Er is een duidelijke verwereldlijking aan de gang. De gevolgen zijn de verslechtering van het gezinsleven, de verslapping van de zelfbeheersing, de bespottung van het denkbeeld dat we aan de Almachtige verantwoording moeten afleggen, en de on gepaste hoogmoed van de mensen die zo rijkelijk zijn gezegend door de goedheid van een vrijgevege God.²

OUDERLIJKE TAKEN

'Vergeet nooit dat deze kinderen de zoons en dochters van God zijn, en dat u in feite hun voogd bent. God was al een ouder voordat u ouders was, en Hij heeft geen afstand van zijn ouderlijke rechten en belangen gedaan. Houd van ze, zorg goed voor ze. Vaders, beheers uw kwaadheid, nu en in de toekomst. Moeders, houd uw stem in bedwang; verhef uw stem niet. Voed uw kinderen met liefde op, in de lering en vermaning van de Heer. Zorg goed voor uw kinderen. Verwelkom ze bij u thuis, voed ze op en houd van ze met heel uw hart. Ze zullen in de komende jaren misschien dingen doen waar u het niet mee eens bent, maar wees geduldig, wees geduldig. Zolang u het blijft proberen, hebt u niet gefaald. Vergeet dat nooit.³

ZENDINGSWERK

'Ik hoop dat iedere jongeman een zending op zijn lijstje met levensdoelen heeft staan. Ik hoop dat jullie niets in de weg van een zending zullen laten komen. De Heer heeft jullie nodig. Hij heeft jullie hulp nodig. Hij heeft jullie kracht nodig. Hij heeft jullie stem nodig. Wij zijn de enigen die zijn werk kunnen verrichten, en we moeten zowel meewerken als samenwerken om zijn goddelijke doelen te bereiken.'⁴

HET WERK GAAT VOORT

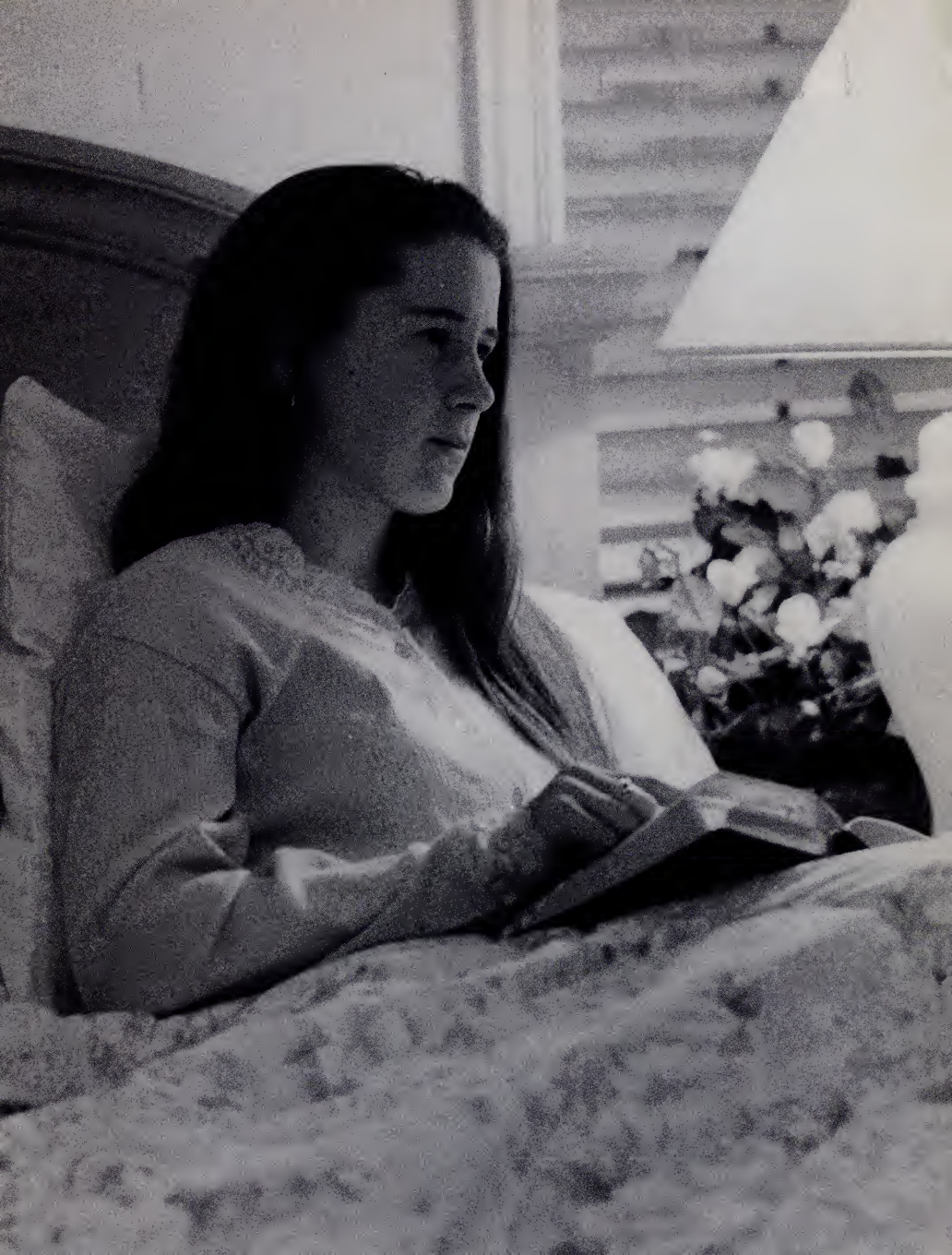
'Het werk van de Heer gaat voort. Door het geloof van de mensen zit er vooruitgang in. De Heer heeft ons de opdracht gegeven om het evangelie aan alle naties, geslachten, talen en volken te prediken. We zijn nu in meer dan 150 landen gevestigd, en overal zijn geweldige en goede leiders die het priesterschap dragen, vrouwen met een groot geloof en veel capaciteiten, jongeren die als engelen in koren zingen, mensen die bidden, mensen die het woord van wijsheid

naleven, mensen die tiende betalen, mensen die een getuigenis van de goddelijke aard van dit werk in hun hart hebben.'⁵ □

NOTEN

1. Haardvuuravond, São Paulo (Brazilië), 14 november 1996.
2. Viering van het 100-jarig bestaan, Provo (Utah), 4 augustus 1996.
3. Ringconferentie van de ring Salt Lake City University 3, 3 november 1996.
4. Jongerenbijeenkomst, Kansas City (Missouri), 14 juli 1996.
5. Regionale conferentie, Osaka (Japan), 19 mei 1996.

WAAR MOETEN WE IN DE SCHRIFTEN NAAR ZOEKEN?

In de Schriften staat dat we ze ijverig moeten onderzoeken, maar wat betekent dat? Ik lees iedere avond in de Schriften, maar waar moet ik naar zoeken?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

ONS ANTWOORD

De Heer heeft over de Schriften het volgende gezegd: 'Deze woorden zijn niet van mensen, noch van een mens, doch van Mij (. . .). Het is Mijn stem, die ze tot u spreekt; want ze worden u door Mijn Geest gegeven (. . .). Daarom kunt gij getuigen, dat gij Mijn stem hebt gehoord, en Mijn woorden kent' (Leer en Verbonden 18:34–36).

Als je naar de stem van de Heer luistert — naar zijn Geest — kan het begrip van de evangeliebeginselen en hoe ze op jouw leven van toepassing zijn in je hart en verstand vloeien. Een van de redenen dat je de Schriften in feite hebt, is: 'Verheugt u in Christus' woorden, want Christus' woorden zullen u alles zeggen, wat gij moet doen' (2 Nephi 32:3). Omdat je gedoopt bent en de gave van de Heilige Geest hebt ontvangen, kun je tijdens het bestuderen van de schriften geleid worden en kun je om inspiratie bidden (zie 2 Nephi 32:4–5).

Er zijn veel dingen die je in de schriften kunt opzoeken, en er zijn veel redenen om te zoeken. Soms

zoek je informatie over bepaalde onderwerpen van het evangelie. Op andere momenten wil je misschien de geest voelen en door de woorden in de Schriften gerustgesteld worden. Soms wil je gewoon openstaan voor de dingen die de Heer op dat moment aan je wil openbaren. En je kunt natuurlijk altijd de Schriften opslaan om meer over onze Heiland Jezus Christus te weten te komen.

Hier zijn een aantal ideeën om de Schriften effectiever te bestuderen:

Betrek de Schriften op jezelf. We kunnen net als Nephi 'alle schriftuur op ons toepasselijk [maken], opdat wij er nut en lering uit [mogen] trekken' (1 Nephi 19:23). Je kunt bijvoorbeeld in bepaalde teksten jouw naam achter het voornaamwoord *u* invoegen, zoals in 3 Nephi 18:15: 'Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u [voeg jouw naam in], gij moet altijd waken en bidden, opdat gij niet door de duivel wordt verzocht en door hem gevankelijk weggevoerd.'

Bestudeer de Schriften geregeld. Als je je aanwent om de

Schriften geregeld te bestuderen, zul je gemakkelijker de nodige leiding uit de Schriften kunnen ontvangen. Gebruik de beschikbare hulpmiddelen — zoals indexen, voetnoten, woordenboeken, kaarten en verwijzingen — om de informatie te vinden die je zoekt.

Bestudeer de toespraken van de algemene conferentie. Zoek de verschillende manieren op waarop de profeet en andere algemene autoriteiten bepaalde teksten hebben gebruikt of uitgelegd. Hierdoor zal je begrip worden vergroet.

Lees De Ster. In *De Ster* kun je bepaalde inzichten vinden waardoor je studie van de Schriften kan worden verrijkt. Lees *De Ster* geregeld, en als je iets leest dat je aanspreekt of ontroert, sla dan de Schriften op om meer informatie over dat onderwerp te vinden.

Leer van anderen. Je ouders, kerkleiders, seminarieleerkrachten, huisonderwijzers, zondagsschoolleerkrachten en andere wijkleden hebben misschien veel kennis over de Schriften. Misschien hebben zij bepaalde waardevolle lessen geleerd in hun pogingen om de beginselen uit de Schriften in hun dagelijks leven toe te passen. Vraag of ze het geleerde met jou willen bespreken.

De Schriften zijn door God geïnspireerd. Door het bestuderen van

de Schriften kun je persoonlijke inspiratie, antwoord op je vragen en leiding aangaande bepaalde problemen ontvangen. Op het moment dat je behoefte aan inspiratie hebt, kun je voor jezelf vaak het meeste uit de Schriften halen.

ANTWOORDEN VAN LEZERS

Wij hebben de belofte dat als wij de Schriften getrouw bestuderen, de geheimenissen Gods aan ons zullen worden ontvouwd (zie 1 Nephi 10:19). Daarom moeten we begrijpen dat het leren kennen van de waarheid het doel van onze schriftstudie is. We moeten de Schriften niet alleen lezen, maar we moeten erover nadenken en bidden, zodat we een getuigenis van de waarheid ervan mogen ontvangen.

*Broeder David H. Kioa,
Zendingsgebied Nuku'alofa
(Tonga)*

In onze zondagsschoolklas van 12 tot 14 jaar hebben we het onderzoeken van de Schriften vergeleken met een huiszoeking door de politie. Net als de politie het huis binnengaat om naar bewijsmateriaal te zoeken, gaan wij de Schriften in om naar bewijzen te zoeken dat Jezus de Christus is. We zoeken naar kennis die ons geloof en ons getuigenis kan versterken. We lezen over interessante mensen en gebeurtenissen waardoor ook wij

voortuitgang kunnen maken. We vinden oplossingen voor problemen en antwoorden op onze vragen, zowel met betrekking tot het evangelie als aangaande ons leven.

Als we in de Schriften lezen, komen we meer te weten over onze Vader in de hemel en de Heiland, en wat we kunnen doen om meer op Hem te gaan lijken. We hebben geleerd dat ieder vers met een bepaald doel in de Schriften is opgenomen en dat we altijd iets kunnen leren dat op ons leven van toepassing is.

*Zondagsschoolklas voor de jeugd,
wijk Boraes,
ring Göteborg (Zweden)*

Als ik in mijn dagelijks leven met problemen te kampen heb, sla ik altijd de Schriften op om troost en oplossingen te vinden. De Schriften zijn een enorme hulpbron voor mij als ik de lessen die ik heb geleerd in praktijk breng. Op deze manier maak ik van dag tot dag een geestelijke groei door.

*Alexia Houchar (20 jaar),
gemeente Noumea 1,
district Nieuw-Caledonië*

Door getrouw de Schriften te bestuderen, kunnen we ons geloof vervangen door zekere kennis van de waarheid. Door deze kennis zal ons getuigenis van Jezus Christus groeien.

*Stella Tehoiri,
gemeente Matavera,
district Tubai (Australië)*

Terwijl ik les kreeg van de zendingelingen, had ik veel twijfels over het Boek van Mormon. Maar na er lange tijd trouw in gelezen en over nagedacht te hebben, met de belofte in Moroni 10:3-5 in mijn achterhoofd, voelde ik mijn geest tot leven komen en wist ik dat het Boek van Mormon waar was.

Ik ben zo blij dat ik als voltijdzending van deze waarheid mag getuigen.

*Broeder Mbongompasi,
Zendingsgebied Abidjan
(Ivoorcast)*

We weten dat we door het bestuderen van de Schriften kennis en een getuigenis van het evangelie kunnen krijgen. Maar ik heb ontdekt dat als ik die kennis in mijn verstand en in mijn hart wil bewaren, ik moet bidden om de bestudeerde dingen ook goed te kunnen begrijpen. Ik heb ook een aantal technieken ontwikkeld waar anderen iets aan kunnen hebben.

Ten eerste probeer ik in de teksten die ik bestudeer vast te stellen om wie het gaat — wie tegen wie spreekt — en om welk onderwerp het gaat.

Ten tweede probeer ik me op de volgorde van de gebeurtenissen te concentreren. In Alma 32, bijvoorbeeld, wordt het verkrijgen van een getuigenis vergeleken met het planten en het verzorgen van een zaadje. Door het herkennen van de loop der gebeurtenissen zoals Alma

die beschrijft, kon ik dat denkbeeld beter begrijpen.

Ten derde vind ik het prettig om de Schriften op mijzelf toe te passen, door mijn naam in plaats van de persoon die wordt aangesproken te gebruiken.

Mijn getuigenis van het herstelde evangelie van Jezus Christus groeit als ik de Schriften toegewijd en met een gebed in mijn hart bestudeer. De kennis die ik vergaar, is een bron van geweldige zegeningen.

*Neuma Celene Saraiva Lima,
wijk Messejana,
ring Portaleza (Brazilië)*

De Schriften toegewijd bestuderen, betekent zich in de Schriften verheugen, en ze ernstig overdenken. We moeten ze inderdaad lezen, bestuderen en de geleerde beginselen in ons leven toepassen. Maar het is ook noodzakelijk om te bidden en een getuigenis van de Schriften en antwoord op onze vragen te ontvangen.

De jonge Joseph Smith heeft ons het duidelijkste voorbeeld gegeven toen hij in de Schriften naar de waarheid zocht en naar aanleiding van Jakobus 1:5 in gebed ging.

*Charles Rambolarson,
gemeente Antananarivo 1, district
Antananarivo (Madagascar)*

Ik gebruik de kennis die ik door het bestuderen van de Schriften heb vergaard om mijn dagelijkse

problemen op te lossen. Daardoor leef ik dicht bij mijn hemelse Vader en de Heiland, waardoor ik een beter mens wordt.

*Frederick C. Busania,
gemeente Diffun,
district Santiago
(Filipijnen)*

De Schriften zijn een onderdeel van mijn waardevolste bezittingen omdat ze waar zijn, en omdat mijn getuigenis van het evangelie van Jezus Christus groeit als ik erin lees. Zij zijn een kompas voor mij. Door de Schriften begrijp ik het doel van mijn leven en wat ik kan doen om mijzelf te verbeteren. Er schuilen veel kracht, raadgevingen, liefde en waarheid in de woorden van de Heer. We moeten om de leiding van de Geest vragen om al deze gaven beter te kunnen begrijpen.

*Francesca Raimondo
(23 jaar),
gemeente Novara,
district Vercelli (Italië)*

Ons geloof groeit als we de Schriften en de getuigenissen van de profeten aangaande de Heiland en het heilsplan bestuderen. Als we dagelijks de Schriften bestuderen met de oprechte bedoeling om de Heiland beter te leren kennen, worden ons geweldige zegeningen beloofd. In Jakob 4:6 kunnen we lezen: 'Wij [hebben] vele openbaringen en de

geest van profetie; en daar wij al deze getuigenissen hebben, verkrijgen wij hoop en wordt ons geloof overwikt.' Als wij de Schriften dagelijks bestuderen en de geleerde beginselen in ons leven toepassen, kunnen wij uit Satans greep ontsnappen. Kortom, het bestuderen van de Schriften is een van de doelmatigste manieren om ons werkelijk te bekeren.

*Denis Omar Vargas Canahui,
gemeente San Cristóbal
Totonicapán,
ring Quetzaltenango-El
Bosque (Guatemala)*

Als ik het gevoel heb dat ik met mijn hemelse Vader moet praten, roep ik Hem aan in gebed. Maar als ik zijn stem wil horen, dan lees ik in het Boek van Mormon, of in een van de andere standaardwerken. Ik probeer mijzelf te verplaatsen in de personen waar ik over lees, en ik probeer me hun ervaringen voor te stellen. Ik besteed al mijn aandacht aan het luisteren naar de stem van de Heer.

*Javier Alejandro Coronati,
gemeente Belle Ville, district
Belle Ville (Argentinië)*

Het belangrijkste doel van de Schriften is om waarheid, goedscrust en geluk in ons leven te vinden. Het oppervlakkig lezen van de Schriften kan tot verwarring en

dwaling leiden. Maar als we in gebed gaan voordat we de Schriften bestuderen, zullen we merken dat de Heilige Geest ons zal leiden.

*Lynda Andriamisamalala
(24 jaar), gemeente
Antananarivo 1,
district Antananarivo
(Madagascar)*

We moeten ons bij ieder vers afvragen waarom het is geschreven. Als we dat doen, zal onze kennis toenemen.

Het is ook belangrijk om voor en na onze studie te bidden, en om geschikt studiemateriaal te gebruiken. Ik heb ontdekt dat het ook belangrijk is om op de interpunctie te letten als we de Schriften bestuderen.

*Giovanni Ziliotto,
gemeente Taguatinga 2,
ring Taguatinga (Brazilië)*

Ik was niet al te blij toen ik van mijn moeder de standaardwerken kreeg toen ik mijn middelbare-schooldiploma had gehaald. Toen ik ze ijverig begon te onderzoeken, begon ik echter wel te beseffen hoe belangrijk de Schriften in mijn leven waren. Ik kreeg bewondering voor de poëtische teksten in Psalmen, Spreuken en Hooglied; het geloof van Abraham maakte grote indruk op me; en ik was verbaasd over de welbespraaktheid van Jesaja in zijn profetieën over de komst van de Messias.

Ik ben tot de ontdekking gekomen dat we veel in de Schriften kunnen opzoeken om ons leven te verbeteren.

*Abigail S. Diezon,
gemeente Calape,
district Calape (Filipijnen)*

Onze hemelse Vader verwacht van ons dat wij dagelijks de Schriften bestuderen. Als we dat doen, zullen we de vreugde van het evangelie van Jezus Christus ervaren.

*Anthony L. Silberie, wijk
Rotterdam 2, ring Rotterdam
(Nederland)*

Als zendeling spoor ik andere mensen altijd aan om het Boek van Mormon te bestuderen, erover na te denken en de Heer te vragen of het waar is. Toen ik op een dag Alma 17:2-3 las, begreep ik hoe de zoons van Mosiah in staat waren om met de macht en het gezag van God te handelen, nadat zij 'de schriften ijverig onderzocht' hadden. Vanaf dat moment veranderde mijn leven. Ik ging ijveriger de Schriften bestuderen waardoor mijn getuigenis van het evangelie van Jezus Christus werd gesterkt.

*Broeder Leonidas Macias
Izquierdo,
Zendingsgebied Quito
(Ecuador)*

Ik ben van mening dat we in de Schriften op zoek moeten gaan naar de kracht om het evangelie van Jezus Christus in praktijk te brengen. In Leer en Verbonden 98:12 staat dat de getrouwen 'regel op regel en gebod op gebod' zullen ontvangen, maar dat wij ons deel moeten doen. We moeten het eerst in onze gedachten 'uitvorsen' en vragen 'of het juist is' en dan zal de waarheid aan ons worden geopenbaard (LV 9:8).

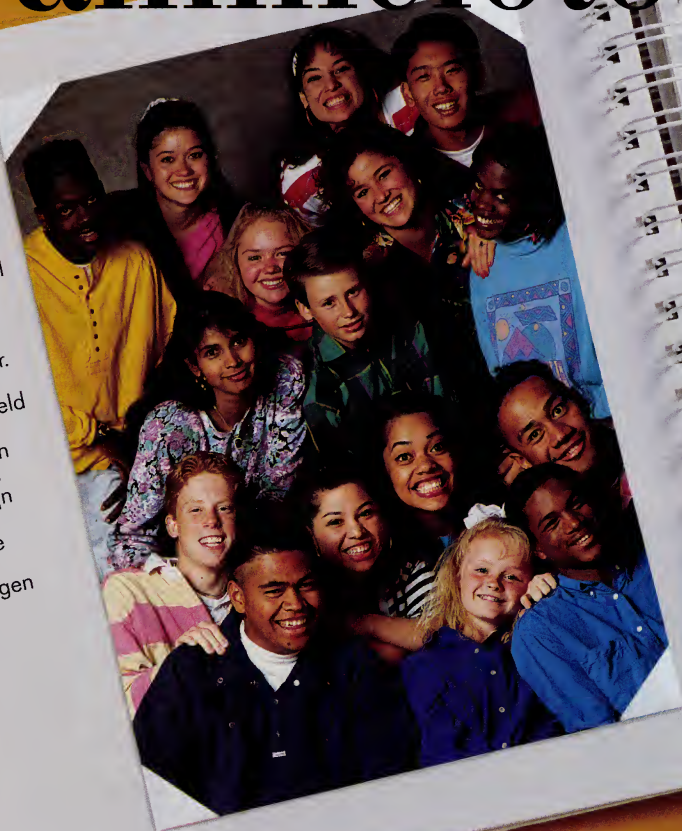
*Zuster Angela Vargas
(21 jaar),
zendingsgebied Rome (Italië)*

Je kunt tot deze rubriek bijdragen door onderstaande vraag te beantwoorden. Stuur je antwoord — het moet uiterlijk 1 juli 1998 binnen zijn — naar QUESTIONS AND ANSWERS, International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Typ of schrijf je antwoord in je eigen taal. Vermeld je naam, adres, wijk/gemeente en ring/district. Voeg er, zo mogelijk, een foto van jezelf bij. Die wordt niet teruggestuurd. Er zullen een aantal van de ingezonden antwoorden worden gebruikt.

VRAAG: Ik ben dankbaar voor al mijn zegeningen, maar ik heb het gevoel dat als ik ze opnoem, dat ik iedere dag in mijn gebeden dezelfde dingen herhaal. Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn gebeden niet steeds hetzelfde zijn? □

Familiefoto

God schiep de
rassen — maar
niet het racisme.
We zijn allemaal
kinderen van
dezelfde Vader.
Haat en geweld
hebben geen
plaats in zijn
familie (zie
Handelingen
10:34).

TERUGK

Veel actieve heiligen der laatste dagen verlangen ernaar minder-actieve vrienden of gezinsleden de zegeningen van het evangelie ten volle te laten genieten. De ervaringen van hen die het nauwst betrokken zijn bij het heractiveringsproces, geven aan dat we onze minder-actieve broeders en zusters beter kunnen bereiken als we meer over hen en hun behoeften weten.

Wat we minder-actieve heiligen der laatste dagen geven verschilt vaak sterk van wat ze willen en nodig hebben. Zo proberen we hen bijvoorbeeld helemaal opnieuw te bekeren, wanneer we hun het gevoel zouden moeten geven dat ze erbij horen. Misschien proberen we

Waarom zijn ze dan niet volledig actief?

Velen geloven dat de kerk waar is en dat zij door een levende profeet wordt geleid, maar ze kunnen in twijfel trekken of een georganiseerde godsdienst hun leven kan verbeteren. Andere minder-actieve leden ontbreekt het aan vertrouwen — in hun eigen vermogen om het evangelie na te leven, in andere leden, vanwege hun zichtbare tekortkomingen, of in God, omdat ze het gevoel hebben dat Hij hen op de een of andere manier in de steek heeft gelaten. Sommigen missen een gevoel van eigenwaarde of denken dat anderen op hen neerkijken. Zo was er een vrouw die vertelde: 'Ik rook, en ik hoor [de leden] vaak praten over die vreselijke mensen die roken. Ik kan niet

OMEN

Minder-actieve leden leggen uit waarom ze niet in de kerk komen — en wat anderen kunnen doen om hen te bereiken.

hen opnieuw in het evangelie te onderwijzen, terwijl we zouden moeten proberen hen het vertrouwen terug te laten krijgen dat ze zelf in staat zijn om de beginselen ervan na te leven.

Deze conclusies zijn getrokken uit de ervaringen van minder-actieve leden en van mensen die er intensief mee bezig zijn om minder-actieve leden te helpen bij hun heractivering.

WAAROM WORDEN ER LEDEN MINDER-ACTIEF?

Terwijl veel kerkleden een periode in hun leven kunnen meemaken waarin ze minder-actief worden, behouden de meesten hun geloof in het evangelie en keren ze uiteindelijk terug tot volledige activiteit. Een man die van de leerstellingen van het evangelie was afgedwaald toen hij nog jong was, herinnerde zich: 'Ergens in mijn achterhoofd heb ik steeds geweten dat het fout was wat ik deed, en dat de kerk juist was. Ik wist dat de Heer, hoe dan ook, van me hield en om mij gaf. Ik denk dat dát het verschil heeft gemaakt.' Net zoals die broeder behouden veel minder-actieve leden een basiskennis van de evangeliewaarheden en beschouwen ze zich in gedachten als heilige der laatste dagen.

naar de kerk gaan, omdat ik in de ogen van die mensen niet goed ben.'

Minder-actieve heiligen der laatste dagen kunnen bang zijn dat hun familieleden of vrienden hen zullen afwijzen wanneer ze hun leven veranderen. Of ze zijn misschien te veel op persoonlijke ambities gericht en hebben weinig tijd voor kerkactiviteiten. Een man wiens werk vereist dat hij veel van huis is, zegt bijvoorbeeld dat zijn gezin zo belangrijk is, dat hij zijn weinige vrije tijd op zondag liever met zijn gezin in een recreatieoord doorbrengt dan bij kerkvergaderingen.

DE ROL VAN VRIENDEN

Onder de minder-actieve leden zijn er velen die met liefde terug kunnen worden gebracht — die in feite terug willen komen. Maar de actieve leden zullen zich dat misschien niet realiseren, omdat velen van hen die minder-actieve leden niet erg goed kennen. Actieve leden vinden meestal hun beste vrienden onder hen met wie ze omgaan bij kerkvergaderingen en -activiteiten. Het gevolg daarvan is dat sommige minder-actieve leden de conclusie trekken dat ze buiten worden gesloten.

Vriendschap is de eerste vereiste om mensen terug te

brenghen. Een succesvolle huisonderwijzer die voorheen zelf minder-actief is geweest, besteedt met opzet veel tijd aan het beter leren kennen van de mensen waar hij voor huis- onderwijst komt, omdat hij zich de dagen herinnert dat hij zich afvroeg: *Geeft die persoon om mij?* Een andere huis- onderwijzer merkte op: *'We denken soms: Hier ben ik, die het evangelie naleeft. Ik kom binnen en ga jou, die het niet naleeft, helpen.* Met die houding zal het haast altijd mislukken. Als we beseffen dat het sterke, waardevolle, geweldige mensen zijn die een zegen in ons leven zullen zijn, dan zullen we opeens bemerken dat we een team met hen vormen.'

Echte vrienden hebben drie dingen te bieden die nodig zijn om minder-actieve leden terug te brengen. Ten eerste komen ze met een toewijding die vertrouwen en goede verwachtingen opwekt; ze geven het niet op, en laten de vriendschap niet varen als de minder-actieve persoon niet snel reageert. Ten tweede brengen ze persoonlijke warmte met zich mee die voortkomt uit liefde. En ten derde zijn ze bereid om te vertellen over en een les te leren uit hun eigen worstelingen en ervaringen.

STRIJKELBLOKKEN

Met de hulp van liefhebbende vrienden kunnen de minder-actieve leden verschillende algemeen voorkomende strijkkelblokken te boven komen.

Vrees. Veel minder-actieve leden zijn bang om in de kerk terug te komen uit vrees dat ze er bij zullen hangen. Ze zijn bang dat de andere leden van hun verleden af zullen weten en niet met hen om zullen gaan. Ze zijn bang dat ze onwetend zullen lijken bij gesprekken over het evangelie en willen hun onwetendheid niet laten merken door vragen te stellen over fundamentele zaken. Ze zijn bang dat een probleem met het woord van wijsheid maar al te duidelijk zal zijn. Een vrouw vertelde dat ze zich in een kerkvergadering niet op haar gemak voelde, omdat ze dacht dat anderen bij haar uit de buurt bleven omdat ze de sigarettenrook op haar kleding konden ruiken. Veel minder-actieve leden zijn bang dat de onvermijdelijke herinneringen aan hun eigen problemen, in lessen en toespraken, pijnlijk zullen zijn. Toen een gescheiden vrouw na langdurige afwezigheid weer naar de kerk kwam, vond ze dat het programma over eeuwige gezinnen in de avondmaalsdienst in schril

contrast stond met haar eigen recente moeilijkheden.

Andere minder-actieve leden zijn bang om volledig actief te worden en dan te worden overstelpt door een roeping; sommigen weerhouden zich met opzet van activiteit om deze mogelijkheid te vermijden. Weer anderen vrezen dat het ze weer niet zal lukken om naar de normen van de heiligen der laatste dagen te leven. Een man zei: *'Op het ogenblik is mijn getuigenis waarschijnlijk 45 procent van wat het zou kunnen zijn. Ik probeer maar zo'n beetje halverwege te blijven. Ik wil niet weer superactief worden, en ik ben nog steeds bang dat ik me moet gedragen op een manier waar ik nog niet aan toe ben.'*

Gebrek aan geloof. Soms zeggen minder-actieve leden dat ze in God en in algemene christelijke denkbeelden geloven, maar niet in de specifieke leerstellingen en beginselen van de heiligen der laatste dagen. Anderen weten of geloven dat de kerk en haar leerstellingen waar zijn, maar hebben het gevoel dat hun eigen getuigenis zwak is. *'Ik weet niet tegen hoeveel mijn getuigenis bestand is'*, zei een man. *'Ik ben bang dat ik het op zou geven als ik ooit zwaar beproefd werd.'*

Bij sommigen is hun geloof in God door tragedie of tegenspoed verminderd. Een vrouw vertelde over een lange periode van worsteling nadat haar baby was gestorven. *Waarom, vroeg ze, zou God haar een lief kind geven en het dan wegnemen?*

Vaak hebben de minder-actieve leden geen geloof in de actieve heiligen der laatste dagen. *'Ik heb nooit getwijfeld aan de voornaamste leerstellingen van de kerk, maar ik heb wel aan de mensen in de kerk getwijfeld'*, zei een man.

Sommige minder-actieve heiligen der laatste dagen geloven dat de actieve leden schijnheilig doen. Ze redeneren als volgt: *'Ik ben niet zoals ik hoor te zijn, maar ik ben toch haast net zo goed als ieder ander. Naar de kerk gaan schijnt van niemand een beter mens te maken, en al die mensen die er elke zondag naartoe gaan lijken niets beter te zijn dan ik. Ze doen alleen maar of ze het zijn. Ik ben eerlijker: ik doe niet net of ik beter ben dan een ander.'* Dergelijke gevoelens worden vaak geuit door minder-actieve leden die zich buitengesloten en alleen voelen. Ze wijzen erop dat de vermaning van de Heiland om anderen lief te hebben niet alleen van toepassing

FOTOGRAF: STEVE BUNDERSON

Mensen inzicht geven in hun eigen vermogen tot verbetering, is een belangrijk onderdeel van heractivering.

moet zijn op hen waarbij we ons op ons gemak voelen, maar tot iedereen (zie Matteüs 5:46-47).

EERST VOLMAAKT WORDEN?

De actieve leden denken soms dat de problemen van de minder-actieve leden zijn opgelost wanneer ze weer naar de kerk beginnen te gaan. Maar dat hoeft niet waar te zijn. Minder-actieve leden denken vaak ten onrechte dat ze bijna volmaakt moeten zijn voordat ze volledig actief kunnen zijn in de kerk. Dat denkbeeld kan de reden zijn waarom minder-actieve leden soms deelnemen aan een klas voor voorbereiding op de tempel maar niet naar de

tempel gaan. Ze voelen zich er nog steeds niet klaar voor. Een geheractiveerde man die later bisschop is geworden, volgde met zijn vrouw wel zeven keer de voorbereidingslessen voor de tempel, voordat beiden zich gereed en waardig voelden om naar de tempel te gaan!

Het is belangrijk dat de minder-actieve leden geloven dat ze heilige verbonden met succes kunnen aanvaarden. Hun zelfvertrouwen, hun getuigenis en hun verlangen om naar de kerk te gaan te versterken, heeft veel meer resultaat dan hun de officiële evangelielessen te geven.

In tegenstelling tot onderzoekers worden minder-actieve leden gauw afgeschrikt door officiële, abstracte lessen. Informele gesprekken over het evangelie zijn beter. Die bieden hun de mogelijkheid om antwoord te krijgen van vrienden zonder dat ze in verlegenheid worden gebracht doordat ze vreemden laten merken hoeveel ze

FOTOGRAAF: STEVE BUNDERSON

Vriendschap is de eerste vereiste om mensen terug te brengen. Echte vrienden brengen persoonlijke warmte met zich mee die uit liefde voortkomt.

misschien niet weten. Gesprekken met vrienden van hart tot hart kunnen verkeerde ideeën ophelderen en de gelegenheid bieden om in te gaan op leerstellingen die de minder-actieve leden niet begrijpen. Deze gesprekken zijn bijzonder nuttig als ze gaan zien dat hun quorumpresident, huisbezoekster, vriend of buurman — of wie zich ook maar met hen bezighoudt — met de uitdagingen in zijn of haar eigen leven omgaat door de beginselen van het evangelie te gehoorzamen. Degenen die het meest bereiken bij het heractiveren van anderen zijn ooit zelf minder-actief geweest en kunnen heel goed meevoelen met hen die moeite hebben met volledige deelname aan het evangelie.

DE AANRAKING VAN DE GEEST

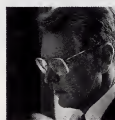
Activering is het werk van de Geest. Zo krachtig is de invloed van de Geest van de Heer, dat veel minder-actieve leden uit zichzelf terug zijn gekomen. Actieve leden die besluiten hun broeders en zusters te helpen het activeringsproces door te maken, bemerken dat de Geest van de Heer hun krachtigste bondgenoot is. 'De Geest krijgt het voor elkaar', legde een lid uit dat succes heeft gehad bij het activeren van anderen. 'Ik volg alleen de ingevingen wanneer ik aan het woord ben.'

De leden moeten zich erop voorbereiden geestelijke leiding te ontvangen wanneer ze hun minder-actieve broeders en zusters proberen te bereiken, merkt nog een lid op dat succes heeft gehad. Als ze zich erop voorbereiden, 'zal de Geest in hen de benodigde vaardigheden ontwikkelen. Ze zullen in

staat zijn om de juiste dingen te zeggen en de juiste beslissingen te nemen.'

Velen die anderen terug naar activiteit hebben gebracht, bidden regelmatig over de gezinnen die ze proberen bij te staan. Maar met hen bidden kan zelfs nog belangrijker zijn. Het gebed roept niet alleen de machten des hemels aan, maar onderwijst het gezin ook en nodigt de invloed van de Geest uit.

Niet ieder minder-actief lid kan of zal worden geheractiveerd. Maar velen zitten slechts te wachten tot ze terug worden gevraagd. Wat ook het gevolg mag zijn van activering, zij die anderen liefdevol opnieuw de invloed van de Geest helpen voelen, hebben alles te winnen. Ze zullen bijna altijd vrienden winnen. In veel gevallen zullen dat eeuwige vrienden worden, die hun herinnering koesteren aan hen die hen hielpen de eeuwijdurende zegeningen van het evangelie opnieuw te ontdekken. □

WAT LEIDT TOT ACTIVERING?

De ervaring heeft geleerd dat er acht zaken zijn die ertoe bijdragen dat minder-actieve heiligen der laatste dagen weer volledig gaan deelnemen aan de verordeningen en activiteiten van het evangelie.

1. Positieve ervaring met actieve leden van de kerk zijn van het grootste belang. Ware vriendschap doet negatieve gevoelens ten opzichte van de kerk en andere leden vaak verdwijnen.

2. De kans dat mensen reageren op wie ze vertrouwen, is het grootst. Onlangs geactiveerde leden zeggen dat ze het beste reageren op leden die bereid zijn een offer voor hen te brengen en die hen accepteren in plaats van hen te veroordelen. Het is belangrijk dat ze merken dat de inspanningen van een actief lid oprecht zijn en niet slechts het vervullen van een plicht.

3. De drie belangrijkste eigenschappen voor een lid dat anderen wil

helpen bij hun heractivering, zijn: mededeelzaamheid, vriendelijkheid en toewijding. Mededeelzaamheid betekent hier de bereidheid om over zijn of haar eigen ervaringen te praten. Vriendelijkheid wil zeggen: een vriendelijke, toegankelijke houding hebben. Toewijding betekent: constant zijn in het bezoeken, en beloftes consequent nakomen.

4. Leden die anderen helpen bij hun heractivering, voelen zich verantwoordelijk voor hen. Ze bekommeren zich om hun geestelijk leven.

5. Heractivering bestaat uit vier duidelijk te onderscheiden onderdelen: (a) erachter komen waarom iemand niet volledig actief is in de kerk; (b) de minder-actieve persoon leren problemen te overwinnen door gehoorzaamheid aan de beginselen van het evangelie; (c) de persoon binnenleiden en op weg helpen in de gemeenschap van heiligen der

laatste dagen; (d) het minder-actieve lid gewaar laten worden dat de Heer hem of haar aanvaardt, en de zonden waarvan hij of zij zich heeft bekeerd, vergeeft. De priesterschapsleiders moeten vaak bij dit onderdeel van de heractivering worden betrokken.

6. Minder-actieve leden hebben hulp van actieve leden nodig om hun ervaringen in het licht van het evangelie te begrijpen.

7. Heractivering betekent vaak ook: zorgen dat de minder-actieve leden weer geestelijke ervaringen opdoen. Deze leden moeten in omstandigheden komen waar ze de Geest van de Heer kunnen voelen, en begrijpen hoe deze hen naar de waarheid kan leiden.

8. Werken aan het vertrouwen van de mensen in hun eigen vermogen om zich te verbeteren, is een belangrijk onderdeel van heractivering. □

MIJN LEVEN VERANDEREN

Juan Antonio Flores
FOTOS VAN DANIEL PALMER C.,
BEHALVE WAAR ANDERS VERMELD

Ik ben als lid van de kerk in een gemeente in Mexico opgegroeid. Maar als tiener rebelleerde ik, zoals Alma de jongere. Hoewel veel van mijn vrienden op 19-jarige leeftijd op zending gingen, voelde ik nooit de behoefte

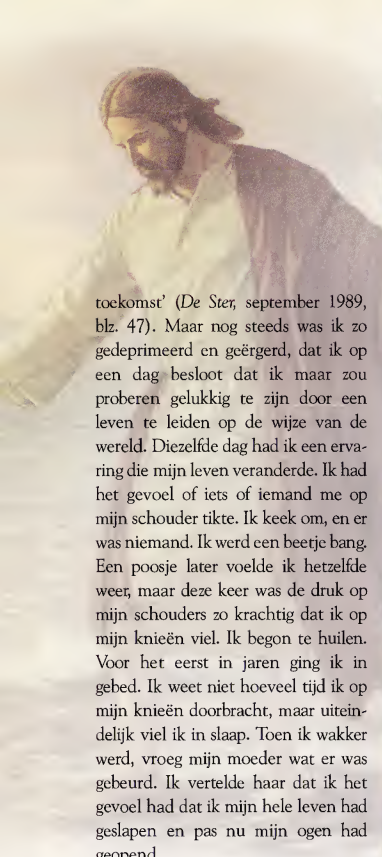
om mijn gemeentepresident een gesprek voor een zending te vragen. Ik rechtvaardigde mezelf altijd, omdat mijn moeder weduwe was en we veel financiële problemen hadden. Ik werd minder-actief. De volgende twee jaar vervulden me met ergernis; het was de slechtste tijd van mijn leven.

In die tijd ging ik uit met een jonge vrouw uit mijn gemeente. Ik was verbaasd hoe dicht ze bij God stond. Binnenin mij begon er iets op gang te komen. Ik wilde terugkomen naar de kerk,

maar ik was heel trots. Dat was het begin van mijn strijd met de Heer. Ik ging wel eens met mijn vriendin naar de kerk, maar ik zei altijd iets dat tegen de leringen van de kerk inging, om de geest van de vergaderingen voor haar te bederven. De tijd verstreek, en mijn vriendin, die mijn verloofde was geworden, verliet me uiteindelijk, omdat ik dacht dat ik nooit zou veranderen. Ik begon me wanhopig eenzaam te voelen.

Een paar maanden later kreeg ik weer een sprankje hoop, toen ik een tijdschrift van de kerk opensloeg en een Mormorandum vond: 'Wat er ook achter je ligt, je hebt een smetteloze

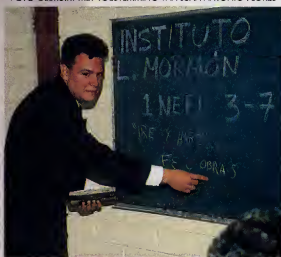
toekomst' (*De Ster*, september 1989, blz. 47). Maar nog steeds was ik zo gedeprimeerd en geërgerd, dat ik op een dag besloot dat ik maar zou proberen gelukkig te zijn door een leven te leiden op de wijze van de wereld. Diezelfde dag had ik een ervaring die mijn leven veranderde. Ik had het gevoel of iets of iemand me op mijn schouder tikte. Ik keek om, en er was niemand. Ik werd een beetje bang. Een poosje later voelde ik hetzelfde weer, maar deze keer was de druk op mijn schouders zo krachtig dat ik op mijn knieën viel. Ik begon te huilen. Voor het eerst in jaren ging ik in gebed. Ik weet niet hoeveel tijd ik op mijn knieën doorbracht, maar uiteindelijk viel ik in slaap. Toen ik wakker werd, vroeg mijn moeder wat er was gebeurd. Ik vertelde haar dat ik het gevoel had dat ik mijn hele leven had geslapen en pas nu mijn ogen had geopend.

Ik vond een exemplaar van het Boek van Mormon en begon te lezen. Toen ik had gelezen, bad ik met heel mijn hart. Ik voelde warmte in mijn hart en had een brandend gevoel in mijn borst.

Ik kreeg een heel andere kijk op mijn leven. Ik begon te bidden, te vasten, mijn getuigenis te geven, het evangelie aan mijn collega's te verkondigen, tiende te betalen en mij in de heilige Schriften te verdiepen. Ik voelde me gelukkig en dicht bij mijn hemelse Vader. Op een dag sprak ik met mijn gemeentepresident over op zending gaan, en tenslotte stuurde hij mijn zendingspapieren in.

FOTO GEBRUIKT MET TOESTEMMING VAN JUAN ANTONIO FLORES

De leden in mijn district waren blij toen ze hoorden dat ik een roeping had ontvangen voor het zendingsgebied Chihuahua (Mexico). Sommige mensen waren verbaasd.

De laatste zondag voor ik op zending ging, gaf ik mijn getuigenis. Ik zei dat iedereen kan veranderen. Alma de jongere veranderde; de zoons van koning Mosiah veranderden; Zeezrom veranderde; Paulus veranderde en ik veranderde.

Terwijl ik op zending was, was ik getuige van de macht van de liefde en had ik het voorrecht om zielen tot onze hemelse Vader te brengen.

Nadat ik terug was gekeerd, trouwde ik met Erika Mendoza in de Dallas-tempel (Texas). We hebben het nu beiden druk met roepingen in de zondagsschool en bij de jongevrouwen.

Telkens wanneer ik een plaatje zie van Petrus die op het water loopt om bij Jezus te komen maar in de diepe zee valt, stel ik mezelf in Petrus' plaats (zie Matteüs 14:22–33). Soms voel ik dat ik wankel, en bid ik dat de Heer — zoals Hij bij Petrus deed — zijn hand naar mij uit zal steken om me op te vangen, zodat ik naar hem toe kan blijven lopen.

Ik zal nooit vergeten wat de Heer voor mij heeft gedaan door mijn ziel te genezen. Ik weet dat Hij van al zijn kinderen houdt, en ik ben dankbaar te weten dat, wat er ook achter ons ligt, onze toekomst smetteloos is. □

Juan en Erika Flores

Vrouwen met geloof

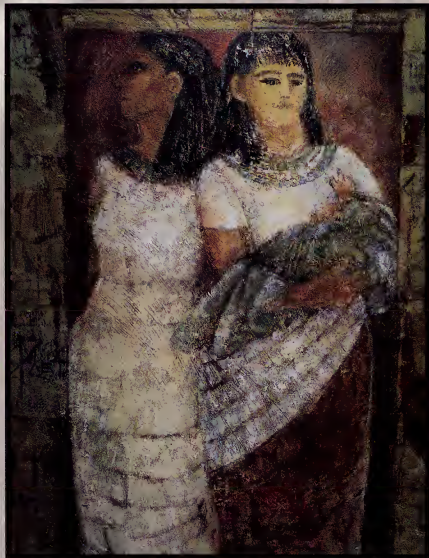
President Wilford Woodruff heeft ooit eens gezegd dat de vrouwen 'die zijn geroepen om deel te hebben in het grote werk van de laatste dagen', vrouwen moeten zijn 'met geloof, moedig in de waarheid, (. . .) vrouwen met rechtschapenheid voor God', die zich er niet 'door huizen en land, door goud en zilver, noch door enige van die dingen van de wereld vanaf laten houden het grootse doel na te streven dat God [hen] heeft gegeven om ten uitvoer te brengen' (*Discourses of Wilford Woodruff*, samengesteld door G. Homer Durham [1946], blz. 130).

De volgende bladzijden tonen kunstwerken die de soort vrouwen laat zien waar president Woodruff over sprak — vrouwen met geloof, die er moedig naar streven Gods wil te doen met volkomen zuiverheid van hart.

Deze kunstwerken maakten deel uit van een onlangs gehouden tentoonstelling in het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City. Met uitzondering van de aanhalingen uit de Schriften zijn de citaten afkomstig uit de begeleidende tekst die de kunstenaars bij de tentoongestelde kunstwerken hebben geschreven.

Vrouwen in de stamboom van Christus (links en achtergrond)

Sallie Clinton Poet,
olieverf op linnen (121 x 91 cm)

Pua en Sifra trotseren Farao

Sallie Clinton Poet,
olieverf op linnen (121 x 89 cm)

'Ook beval de koning van Egypte de vroedvrouwen der Hebreeuwse vrouwen, van wie de een Sifra heette en de ander Pua: Wanneer gij de Hebreeuwse vrouwen bij de bevalling helpt, (. . .) indien het een zoon is, dan moet gij hem doden, (. . .) De vroedvrouwen echter vreesden God en deden niet wat de koning van Egypte haar gezegd had, maar lieten de jongens in leven. (. . .) En God deed de vroedvrouwen wél; het volk vermenigvuldigde zich en werd zeer talrijk' (Exodus 1:15–17, 20).

Op zoek naar inspiratie

'Het pad der rechtvaardigen is als het glanzende morgenlicht, dat steeds helderder straalt tot de volle dag. (...) Laat ze niet wijken uit uw ogen, bewaar ze diep in uw hart' (Spreuken 4:18, 21). We zoeken inspiratie uit het voorbeeld van

vrouwen in de Schriften. Of het nu de moed is van Ruth of Ester, of de getrouwheid van Maria of Sariah, allen laten ons zien dat het niet voldoende is om geloof in God te hebben; we moeten ook voortdurend zijn leiding zoeken.

Vroedvrouw: Uw pad is de weg die zij koos

Crystal Haueter,
olieverf op linnen (61 x 56 cm)

'Wie zal zich haar heengaan herinneren?
Wie zal haar tijdloos fluisteren volgen?'

Kristina

Dennis Smith,
gegoten brons (182 x 40 x 40 cm)

'Tranen in de late avond, ruzies bij kaarslicht trekken haar geest van de ene naar de andere kant. En toch — de roep naar Zion, of misschien haar band met haar ouders, die ertoe worden gebracht het uitgestrekte oppervlak van de oceaan over te gaan, is te sterk. In de eenzame duisternis staat ze tussen twee werelden.'

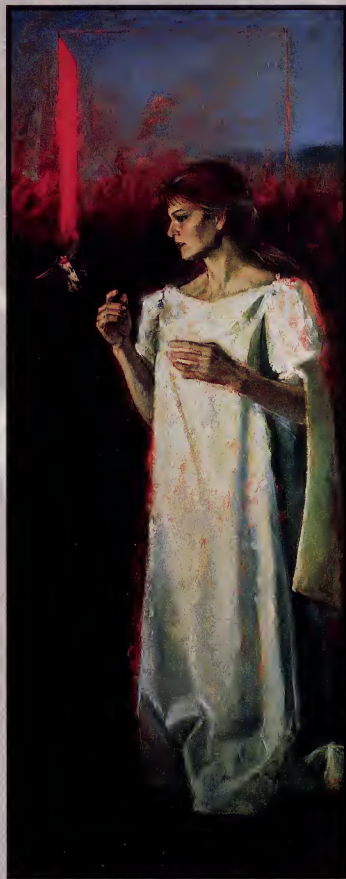

GERUKT MET TOESTEMMING VAN DE KUNSTENAR

Spiritualiteit ontwikkelen

'Nadert tot Mij, en Ik zal tot u naderen; zoekt Mij naarstig, en gij zult Mij vinden; bidt, en gij zult ontvangen; klopt, en u zal worden opengedaan' (Leer en Verbonden 88:63).

Alleen door studie en gebed kunnen we het evangelie gaan begrijpen, en een diepgaander kennis verkrijgen van het heilsplan. Naarmate we onze spiritualiteit ontwikkelen, gaan we meer op God lijken.

Epifanie

Marcus Vincent,
olieverf op hout (130 x 51 cm)

'Hoe merkwaardig allesomvattend zijn de vragen die wij ons allen stellen: Wie ben ik? Waar ben ik vandaan gekomen? Waarom ben ik hier? Waar ga ik naartoe? Toch zijn er, voor de oprechte zoeker, stille momenten waarop de zachte fluisteringen van engelen onze gedachten bereiken. En dan, wanneer iemand bereid is om te zien of te horen, is er een korte flakkering, de sluier opent zich en een stroom van kennis vloeit erdoor — de zekere kennis van iemands goddelijke oorsprong. Spoedig sluit de deur zich weer en laat iemand nadenkend achter. *Epifanie* brengt hulde aan deze plotselinge herkenning en dit inzicht.'

Eerbied

Laura Lee Stay Bradshaw,
gegoten brons (91 x 33 x 20 cm)

'Het vrouw-zijn heeft vele kanten. Wanneer een vrouw zelfverzekerd is, hoeft ze niets te zeggen. Haar edelheid is in haar houding te zien als een vredige, rustige, eerbiedige kalme.'

Zich naar het licht keren (bekering)

Lee Bennion,
olieverf op linnen (112 x 81 cm)

'Niemand van ons heeft geen bekering nodig. De geraniums in mijn keuken illustreren dit goddelijke beginsel doordat ze zich altijd naar het licht keren. Mijn 17-jarige dochter Louisa zei het zo: "Ik wil doen wat een plant doet — het licht opnemen en het omzetten in wat niet alleen het leven ondersteunt, maar wat het ook mooi maakt."

Overgangsrituelen

Quiri B. Myers,
olieverf op linnen (158 x 114 cm)

'Ik sluit dit verbond om zo goed mogelijk mijn best te doen, en vraag God mij te leiden, zodat ik met Hem in alle gerechtigheid en wijsheid en waarheid mag wandelen. Ik wens rein van hart te zijn, dat ik God mag zien.'

Leven naar het geloof

'Gezegend zijn zij, die getrouw zijn en volharden, (...) want zij zullen het eeuwige leven beërven' (Leer en Verbonden 50:5).

Het leven is zowel een reis als een proefperiode. We zijn hier om te laten zien hoe goed we verkiezen te leven. Wanneer we kiezen naar ons geloof te leven, en op rechtvaardige wijze de uitdagingen van het leven van alledag tegemoet te treden, zetten we onze voeten op het pad naar ware vreugde en eeuwige verhoging.

Mary Ann Savage

Dorothea Lange,
zilverdruk (39 x 39 cm)

'Mary Ann Savage was heel haar leven een getrouwe heiligen der laatste dagen. Ze was een pionier. Ze stak in 1856 op zesjarige leeftijd met haar ouderlijk gezin de vlakten over. Haar moeder dwarde haar kleine kinderen in een handkar over vlakten en woestijn. Een zusje stierf onderweg. "Mijn moeder wikkelde haar in een deken en legde haar aan een kant."

De aarde is vol van de goedertierenheid des Heren

Jeanne Leighton-Lundberg,
olieverf op linnen (152 x 112 cm)

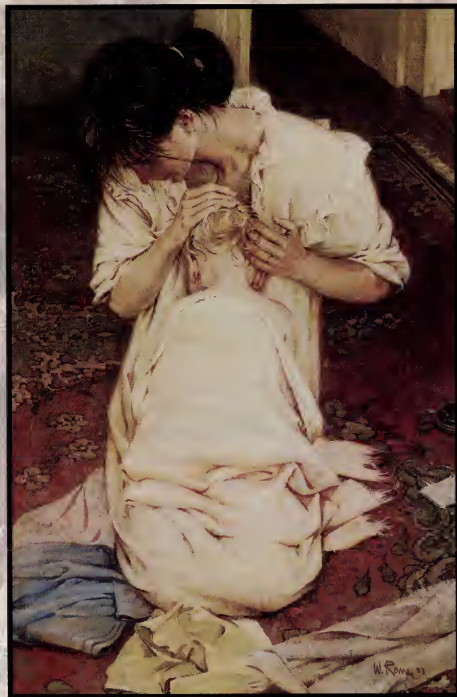
'Hij heeft gerechtigheid en recht lief; de aarde is vol van de goedertierenheid des Heren. Door het woord des Heren zijn de hemelen gemaakt, door de adem van zijn mond al hun heer' (Psalm 33:5-6).

De Bijbel lezen

John Taye,

houtsnijwerk (58 x 28 x 46 cm)

'We worden door zachte inspraak, door een fluistering van onze Vader, geroepen om onze eigen zaligheid te bewerken (. . .) Daarom is het duidelijk nodig dat zowel vrouwen als mannen onophoudelijk hun leven lang ijverig studeren om de kennis te verkrijgen die de grootste waarde heeft' (Bathsheba W. Smith, 'Relief Society Annual Greeting', *Woman's Exponent*, januari 1906, blz. 1).

GEBRUIKT MET TOESTEMMING VAN LINDA RANE

Moeder en kind

Walter Rane,

olieverf op linnen (71 x 40 cm)

'Ik bid dat al mijn kinderen tot kennis van de waarheid mogen worden gebracht en in zijn koninkrijk mogen worden verlost, wat het geval zal zijn als de gebeden van een moeder enige baat hebben voor Gods troon' (Caroline Rogers Smoot, in: Barbara B. Smith en Blythe Darlyn Thatcher, redactie, *Heroines of the Restoration* [1997], blz. 162). □

KUNSTWERKEN GEFOTOGRAFÉERD DOOR RON REED

UIT EEN VAN DE BESTE FAMILIES

Kay Hago

Slechte genen. Die zal ik wel hebben, zei ik tegen mezelf, nadat ik naar alweer een les over gezinnen had geluisterd.

De lessen maakten me neerslachtig, hoewel ze ons juist moesten inspireren om uitstekende ouders te worden die bij getrouwheid geweldige kinderen zouden hebben. Maar als dat waar was, had ik geen schijn van kans. In mijn familie kwamen maar al te veel gevallen voor van echtscheiding, alcoholisme, ontrouw en nog een aantal andere, niet bepaald indrukwekkende gebreken. Als bekeerling voelde ik me vaak een heel eind achter bij de gelukkigen die heiligen der laatste dagen als ouders hadden.

Ik begon me zorgen te maken. Ik werd omringd door mensen wier familie al generaties lang in de kerk was geweest, en voor sommige van hen leek dat erg belangrijk. 'Ik moet trouwen met iemand uit een goede, sterke familie', vertrouwde een vriend me toe. 'Ik wil dat mijn kinderen goede genen hebben.'

Als iedereen er zo over dacht, waarom probeerde ik het dan nog? Zou ik dan altijd 'tweederangs' zijn, hoe hard ik er ook aan werkte om mijn geloof te versterken, hoeveel ik mij ook verdiepte in Christus en hoezeer ik ook probeerde mij zijn levenswijze eigen te maken? Was ik minder dan anderen, wier voorouders getrouwe leden van de kerk waren geweest, al was het dan niet mijn eigen schuld?

Het antwoord op mijn vragen kwam door middel van een zegen en door de Schriften. 'Lees het boek van Ruth', zei een oudere vriend mij, toen hij me een zegen gaf aan het begin van het schooljaar. 'Er staat een boodschap voor jou in.'

Ik begon onmiddellijk in dat boek uit het Oude Testament te zoeken naar de boodschap die het voor mij had. Ik las, bad en las het opnieuw. Ik bestudeerde commentaren. Ik leerde Ruth kennen en liefhebben, die

zich afwendde van de afgoden van haar volk om de God van Israël te aanbidden, de God van haar man. Ik bewonderde haar geloof, want ze gaf haar nieuwe godsdienst zelfs niet op toen haar man stierf, maar ze reisde met haar schoonmoeder, Noömi, naar Noömi's vaderland — vrienden, familie en alles waarmee ze vertrouwd was, liet ze achter.

'Waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God' (Ruth 1:16), zei Ruth tot Noömi in een van de mooiste en bekendste passages van het Oude Testament. Met behulp van Noömi paste Ruth zich goed aan de gebruiken van haar nieuwe land aan. Tenslotte trouwde ze met Boaz, een goede man, en bracht ze een zoon ter wereld.

Het boek van Ruth was een prachtig, inspirerend verslag. Maar wat voor betekenis had het voor mij? Uiteindelijk besepte ik, dankzij de Geest, dat de sleutel helemaal aan het einde van het boek lag, in het bijzonder waar melding wordt gemaakt van Ruths plaats in de stamboom van David, die de stamboom van Christus is. Ruth, de Moabitische, de bekeerlinge uit een vreemd land, toonde zo'n groot geloof dat ze een wezenlijk deel werd van de meest gezegende van alle families. Deze geweldige vrouw, die voortkwam uit generaties van afgodendienaars, was een van de voorouders van de Redder van de wereld!

Zo leerde ik dat mij, als ik getrouw ben, geen enkele zegen zal worden onthouden, ook al had ik geen heiligen der laatste dagen als ouders. Het zou naïef en kleingeestig zijn als de mensen me dat zouden verwijten of als ik het mezelf zou verwijten. Als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen kom ik uit een van de beste families, en zolang wij getrouw blijven, kunnen mijn broeders en zusters en ik in gelijke mate deel hebben aan alles wat onze Vader in de hemel zijn kinderen heeft beloofd. □

Ruth, Henry Ryland

'En Ruth, de Moabitische, zeide tot Noömi:
Laat mij naar het veld gaan en aren lezen
achter hem, die mij genegen zal zijn. En zij
zeide tot haar: Go, mijn dochter. Zij ging dan
heen en kwam en las op in het veld achter
de maaiers; bij geval trof zij het stuk
land van Boaz' (Ruth 2:2-3).

President Wilford Woodruff heeft ooit eens gezegd dat de vrouwen 'die zijn geroepen om deel te hebben in het grote werk van de laatste dagen', vrouwen moeten zijn 'met geloof, moedig in de waarheid, (...) vrouwen met rechtschapenheid voor God'. Zie 'Vrouwen met geloof', blz. 42.

DUTCH

98985 120